

POLSKI ZWIĄZEK MOTOROWY

**SPRAWOZDANIE
Z DZIAŁALNOŚCI ZARZĄDU GŁÓWNEGO
POLSKIEGO ZWIĄZKU MOTOROWEGO
W ROKU 2014**

Warszawa 2015

SPIS TREŚCI

Skład Zarządu Głównego PZM	3
Sprawozdania Głównych Komisji	
Główna Komisja Sportu Samochodowego	4
Główna Komisja Sportu Motocyklowego	18
Główna Komisja Sportu Żużlowego	21
Główna Komisja Sportu Kartingowego	30
Główna Komisja Sportów Popularnych i Turystyki	35
Główna Komisja Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego	41
Główna Komisja Pojazdów Zabytkowych	46
Główna Komisja Caravaningu	51
Sprawozdania Zespołów PZM	
Zespół Torów i Tras	56
Zespół ds. Rzecznawstwa	57
Zespół Ochrony Środowiska	59
Zespół Medyczny	60
Zespół ds. Kobiet	62
Zespół ds. Odznaczeń i Wyróżnień	64
Centrum Certyfikacji Rzecznawców PZM	65
Komisja ds. Rozdziału Środków	67
Działalność Gospodarcza	68

SKŁAD ZARZĄDU GŁÓWNEGO PZM

Skład Zarządu Głównego PZM w trakcie 2014 roku nie uległ zmianie i na dzień 31.12.2014 r., przedstawiał się następująco:

Prezydium:

Andrzej Witkowski	Prezes Związku
Włodzimierz Szaniawski	Wiceprezes ds. sportowych ZG
Stanisław Reterski	Wiceprezes ds. pozasportowych ZG / Przewodniczący Główniej Komisji Sportów Popularnych i Turystyki
Michał Sikora	Wiceprezes urzędujący ZG / Przewodniczący Główniej Komisji Sportu Motocyklowego
Grzegorz Lewandowski	Skarbnik ZG
Mirosław Czub	Przewodniczący Główniej Komisji Sportu Kartingowego
Piotr Szymański	Przewodniczący Główniej Komisji Sportu Żużlowego
Robert Werle	Przewodniczący Główniej Komisji Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego
Romuald Chałas	Członek Prezydium ZG

Członkowie Zarządu:

Adam Bukaczewski
Marek Dobrowolski
Cezary Droszcz
Jacek Fifielski
Aleksander Gajewski
Andrzej Grodzki
Zdzisław Horoński
Grzegorz Jerzykowski
Eugeniusz Karczewski
Zbigniew Kogut
Elżbieta Marcinkiewicz
Stanisław Olewiński
Marek Oziębło
Paweł Pęczak
Bogusław Piątek
Przemysław Piotrowski
Jerzy Poznański
Marta Półtorak
Michał Rutkowski
Janusz Rychlak
Jarosław Strzelecki
Edward Surmacz
Krzysztof Szeszko
Piotr Tonderski
Piotr Trąbski
Krzysztof Tutak
Ryszard Wolan
Zbigniew Woźny
Maciej Wróbel
Marian Zupa

GLÓWNA KOMISJA SPORTU SAMOCHODOWEGO

W 2014 roku Główna Komisja Sportu Samochodowego pracowała w następującym składzie:

Arkadiusz Sāsara	przewodniczący
Bogusław Piątek	wiceprzewodniczący
Jarosław Noworól	członek
Bartosz Bieliński	członek
Krzysztof Studziński	członek

Podobnie jak w latach poprzednich, w 2014 roku GKSS realizowała zadania programowe na kadencję 2012 - 2015, a w szczególności:

Działania Międzynarodowe

- organizacja Rajdu Polski jako rundy Rajdowych Mistrzostw Świata FIA w nowej formule rajdu międzynarodowego
- utrzymanie poziomu organizacyjnego Mistrzostw Europy Rallycross
- organizacja rundy Pucharu Świata FIA w Rajdach Terenowych
- organizacja rundy międzynarodowego cyklu w wyścigach górskich
- kontynuowanie współpracy organizacyjnej w ramach Strefy Europy Centralnej FIA (FIA-CEZ)
- współpraca z krajami sąsiadującymi przy organizacji MP
- zwiększenie reprezentacji działaczy w strukturach FIA-CEZ i FIA

Działania porządkujące przepisy związane z uprawianiem sportów motorowych

- determinacja w podjęciu działań marketingowych i promocyjnych na rzecz sportów samochodowych
- podnoszenie technicznego poziomu obsługi imprez w zakresie systemu łączności, pomiaru czasu i monitoringu.
- dalsze modyfikowanie i upraszczanie systemu licencji sędziowskich i zawodniczych
- prowadzenie szkoleń i seminariów dla sędziów i organizatorów sportu samochodowego
- kontynuacja tworzenia klas narodowych i historycznych dających możliwość udziału w sportach samochodowych szerszej grupie miłośników motoryzacji
- prace nad określeniem zasad organizowanych przez PZM imprez, kryteriów ich oceny oraz egzekwowanie kar w stosunku do organizatorów naruszających obowiązujące zasady
- kontynuowanie prac nad opracowaniami związanymi z wymogami technicznymi dla torów i tras, standaryzację dokumentów związanych z organizacją imprez
- wprowadzenie przepisów przystających do możliwości i warunków organizatorów krajowych - przejęcie tych zadań od Komisji Torów i Tras
- utrzymanie standardów formalnych i organizacyjnych wprowadzonych zgodnie ze strategią 2008 - 2015 w trakcie ubiegłej kadencji

GKSS dołożyła wszelkich starań dla realizacji również w 2014 roku celów zawartych w ww. zadaniach programowych oraz strategii GKSS na lata 2008 - 2015.

Działania Międzynarodowe

Narodowe Centrum Sportów Motorowych

Działania mające na celu utworzenie Narodowego Centrum Sportów Motorowych jako strategicznego projektu PZM prowadzone były i są głównie przez kierownictwo Związku - Prezesa Andrzeja Witkowskiego oraz Wiceprezesów: Michała Sikorę i Włodzimierza Szaniawskiego, przy aktywnej współpracy z Ministerstwem Sportu i Turystyki. Przewodniczący GKSS włączał się wielokrotnie w konsultacje i przygotowania założeń ww. projektu.

W uzupełnieniu tych działań, GKSS prowadzi stale aktywne prace w celu powstania kilku mniejszych ośrodków sportów motorowych w różnych rejonach Polski. W porozumieniu z Zarządami Okręgowymi PZM, przedstawiciele GKSS uczestniczyli w spotkaniach i konsultacjach z władzami lokalnymi dotyczących odpowiednich lokalizacji oraz pozyskania funduszy na budowę i funkcjonowanie lokalnych ośrodków sportów motorowych.

Rajd Polski

GKSS umacniała pozycję Rajdu, początkowo jako kandydata, a obecnie już jako rundy Rajdowych Mistrzostw Świata FIA (WRC), wpisanej do kalendarza FIA.

Mając na uwadze stanowisko FIA dotyczące organizacji trans-granicznej rundy Rajdowych Mistrzostw Świata, już w 2013 roku podjęto aktywną współpracę z Litewską Federacją Sportu Samochodowego (LASF). Efektem powyższej współpracy było wystąpienie do FIA z wnioskiem o powrót Rajdu Polski do kalendarza WRC w nowej trans-granicznej formule, z odcinkami specjalnymi w Polsce i na Litwie. FIA przychyliła się do wniosku i postanowiła wpisać Rajd Polski do kalendarza WRC od sezonu 2014 na trzy kolejne lata. LOTOS 71 Rajd Polski został ponownie bardzo pozytywnie przyjęty zarówno przez FIA jak i zawodników oraz kibiców, jednakże po zaniedbaniach strony litewskiej, od sezonu 2015 Rajd Polski organizowany będzie wyłącznie na terenie Polski.

GKSS stale prowadzi działania w celu wzmocnienia pozycji Rajdu Polski w kalendarzu FIA oraz jego rozwoju i wzrostu atrakcyjności. W sezonie 2015, m.in. wprowadzono liczne modyfikacje w przebiegu trasy rajdu. Pozyskanie silnego partnera rajdu w postaci Grupy LOTOS oraz rozwinięcie współpracy z władzami lokalnymi, w szczególności Urzędem Miasta i Gminy Mikołajki oraz Urzędem Marszałkowskim Województwa Warmińsko-Mazurskiego wspomaga te działania oraz pozwala na zbudowanie stabilnego statusu rajdu. Priorytetem GKSS jest przedłużenie umowy z FIA na organizację Rajdu Polski jako rundy RSMŚ co najmniej na sezony 2017 – 2019.

Baja Poland

Sezon 2014 był kolejnym przełomowym rokiem dla Rajdu Baja Poland, rozegranego po raz pierwszy w 2012 roku jako runda Pucharu Świata FIA w Rajdach.

Dzięki współpracy GKSS, organizatora oraz UM Szczecin możliwe było przeniesienie bazy rajdu do nowo powstałej hali sportowo-widowiskowej, a na starcie pojawiła się rekordowa liczba 121 pojazdów.

Rajd cieszy się dużym zainteresowaniem kibiców i zyskuje uznanie zarówno biorących w nim udział zawodników, jak i wysoką ocenę delegatów FIA.

Porozumienie zawarte pomiędzy Polskim Związkiem Motorowym a Urzędem Marszałkowskim Województwa Zachodniopomorskiego, Miastem Szczecin, Miastem i Gminą Drawsko Pomorskie oraz Gminą Dobra, dotyczące organizacji Rajdu Baja Poland w latach 2012 - 2017. zapewnia stabilność organizacyjną rajdu oraz jego odpowiedni poziom organizacyjny.

Priorytetem dla GKSS jest pozyskanie partnera tytułowego dla rajdu oraz umocnienie jego pozycji w kalendarzu Pucharu Świata FIA w Rajdach Terenowych.

Wyścig Górski Limanowa - Przełęcz pod Ostrą

Limanowa posiada najdłuższą, bo liczącą 5493 metrów (do 2013 roku 6200 m) i najbardziej profesjonalnie przygotowaną trasę wyścigów górskich w Polsce. Przez wielu zawodników trasa wyścigu górskiego w Limanowej jest oceniana jako jedna z najlepiej przygotowanych i zabezpieczonych w Europie.

Wyścig Górski Limanowa - Przełęcz pod Ostrą, który został wprowadzony do międzynarodowego kalendarza FIA w 2013 roku, po raz pierwszy w sezonie 2014 odbył się jako runda Mistrzostw Europy FIA w Wyścigach Górskich i otrzymał bardzo pozytywne oceny ze strony Obserwatora FIA jak i Komisji Wyścigów Górskich FIA.

Dzięki sukcesowi tego wyścigu i jego znakomicie przygotowanej trasie, na sezon 2014 udało się wprowadzić do międzynarodowego kalendarza FIA dwa wyścigi górskie organizowane w Polsce. Celem GKSS było i jest utrzymanie wysokiego poziomu organizacyjnego wyścigu, dalsze prowadzenie działań nad pozyskaniem partnera tytułowego wyścigu, kontynuowanie prac nad jego rozwojem wspólnie z organizatorem wyścigu i władzami lokalnymi, w szczególności ze Starostwem Powiatowym w Limanowej oraz ugruntowanie pozycji wyścigu w międzynarodowym kalendarzu FIA.

Bieszczadzki Wyścig Górski

Podobnie jak w przypadku Wyścigu Górskiego Limanowa - Przełęcz pod Ostrą, do kalendarza FIA udało się wprowadzić Bieszczadzki Wyścig Górski, bez konieczności organizowania rundy kandydackiej. FIA po dokonaniu inspekcji trasy podjęła decyzję o przyznaniu w sezonie 2014 rundy Międzynarodowego Pucharu FIA w Wyścigach Górskich dla Bieszczadzkiego Wyścigu Górskiego. Podobnie jak w przypadku wyścigu w Limanowej, zawody otrzymały bardzo przychylnie oceny FIA i także na sezon 2015 zostały wpisane do międzynarodowego kalendarza FIA.

W związku z decyzją Komisji FIA-CEZ dotyczącą organizacji tylko jednej rundy Mistrzostw FIA Strefy Europy Centralnej w Wyścigach Górskich w danym kraju członkowskim FIA-CEZ, GKSS podjęła decyzję o organizacji ww. rundy podczas Bieszczadzkiego Wyścigu Górskiego, który także od kilku sezonów rozgrywany jest jako podwójna runda Mistrzostw Słowacji w Wyścigach Górskich.

Celem GKSS była i jest rozbudowa potencjału i atrakcyjności Bieszczadzkiego Wyścigu Górskiego wspólnie z organizatorem oraz władzami lokalnymi, podtrzymanie wysokiego poziomu organizacyjnego zawodów oraz dalsze prace nad budowaniem pozycji wyścigu w międzynarodowym kalendarzu FIA.

Zawody Międzynarodowe na torze Poznań

Cyklicznie od wielu sezonów, aktualnie w terminie czerwcowym, na Torze Poznań rozgrywane są międzynarodowe zawody w ramach Mistrzostw FIA Strefy Europy Centralnej w Wyścigach i Mistrzostw FIA Strefy Europy Centralnej w Wyścigach Długodystansowych, połączone z rundami mistrzostw krajów ościennych oraz kilku pucharów markowych.

Celem GKSS było i jest włączenie na stałe zawodów samochodowych rozgrywanych na Torze Poznań do jednego z prestiżowych międzynarodowych cykli rozrywek znajdujących się w międzynarodowym kalendarzu FIA.

Mistrzostwa Europy Rallycross

Od sezonu 2012, na torze Słomczyn nie jest organizowana runda Mistrzostw Europy FIA w Rallycrossie z powodu problemów organizatora, bardzo niskiej frekwencji polskich zawodników oraz braku ich sukcesów.

GKSS czyni starania, aby w najbliższym czasie Polska ponownie zagościła wśród krajów organizujących rundy Mistrzostw Europy w Rallycrossie, a docelowo w nowo powstałym prestiżowego cyklu Mistrzostw Świata w Rallycrossie.

Mistrzostwa FIA Strefy Europy Centralnej

Efektom działań GKSS, mających na celu rozwój zawodów organizowanych w Polsce w ramach Mistrzostw FIA Strefy Europy Centralnej, jest m.in. silna pozycja polskich organizatorów w ramach FIA-CEZ oraz wynikający z podjętych działań znaczący wzrost zainteresowania polskich zawodników udziałem w rundach FIA-CEZ. To z kolei przekłada się na ich sukcesy w klasyfikacjach FIA-CEZ. GKSS udało się utrzymać co najmniej jedno zawody organizowane w Polsce w większości konkurencji Mistrzostw FIA Strefy Europy Centralnej, a w niektórych przypadkach zwiększyć liczbę tych zawodów.

GKSS, już od sezonu 2012, starała się wprowadzić do kalendarza FIA jak największą liczbę zawodów sportu samochodowego organizowanych w Polsce. Dzięki współpracy z Federacją Czeską (ACCR), na sezon 2015 udało się wprowadzić do kalendarza Mistrzostw FIA Strefy Europy Centralnej w Rajdach Terenowych aż cztery rundy rozgrywane na terenie Polski.

Celem GKSS był i jest powrót do kalendarza Mistrzostw FIA Strefy Europy Centralnej w Rallycrossie co najmniej jednego zawodów rozgrywanych na terenie Polski oraz uzyskanie statusu rundy Mistrzostw FIA Strefy Europy Centralnej w Rajdach Samochodów Historycznych oraz rundy Mistrzostw FIA Strefy Europy Centralnej w Wyścigach Samochodów Historycznych dla rajdu i wyścigu górskiego organizowanych w Polsce.

KONKURENCJE SPORTU SAMOCHODOWEGO

RAJDY

LOTOS Raidowe Samochodowe Mistrzostwa Polski

W czasie trwania kadencji, GKSS udało się utrzymać wsparcie partnera tytularnego dla cyklu RSMP. Do sezonu 2012 partnerem tytularnym RSMP była Firma Orlen Oil, a od sezonu 2013 Grupa LOTOS.

Od sezonu 2014, do kalendarza LOTOS RSMP dołączył nowy rajd - Rajd Arłamów. Zajął on miejsce Rajdu Polski, który od sezonu 2014 rozgrywany jest już w randze Rajdowych Mistrzostw Świata FIA.

GKSS odeszła jednocześnie od koncepcji organizowania mieszanego cyklu mistrzostw w postaci rajdów asfaltowych, szutrowych i zimowych. Koszty organizacji rajdu szutrowego niestety nadal pozostają bardzo duże, a zawodnicy zmuszeni są do znacznego zwiększania budżetów na przygotowanie samochodów. Podobnie sytuacja wygląda w przypadku rajdu zimowego, gdzie dodatkowo niepewność związana z zapewnieniem odpowiednich warunków pogodowych do rozgrywania tego typu rajdu spowodowała podjęcie decyzji o rezygnacji z organizacji tego typu zawodów w ramach LOTOS RSMP.

Od sezonu 2012, wspólnie z firmą Autoguard udało się w ramach jednej aplikacji zintegrować system śledzenia pojazdów oraz aplikację wyników on-line, która w ramach aplikacji wirtualnego kibica do końca sezonu 2014 funkcjonowała pod nazwą Autoguard ASTO. Powyższe pozwoliło nie tylko na zwiększenie bezpieczeństwa i sprawniejszą kontrolę przebiegu rajdów, ale także znacznie podniosło ich atrakcyjność poprzez zapewnienie możliwości śledzenia rywalizacji na żywo dla nieograniczonej liczby odbiorców.

Aplikacja Autoguard ASTO, wraz z urządzeniami systemu, została zakupiona przez Polski Związek Motorowy i od sezonu 2015 jej obsługą zajmować się będzie ZTO PZM.

GKSS, zarówno w 2014 roku, jak i w czasie całej swojej kadencji, bardzo duży nacisk kładła na prace związane z promocją LOTOS RSMP. W wyniku prowadzonych prac udało się zwiększyć obecność LOTOS RSMP w telewizji, prasie, radiu oraz Internecie.

GKSS kontynuuje współpracę ze stałymi, dobrze rozpoznawalnymi partnerami medialnymi cyklu, w postaci RSMP.TV i RSMP.PL. Od sezonu 2015 udało się pozyskać dla cyklu LOTOS RSMP strategicznych partnerów medialnych w postaci portalu internetowego Wirtualna Polska oraz dziennika „Przegląd Sportowy”. Jednocześnie, w wyniku prac prowadzonych przez GKSS wspólnie z partnerami, udało się zapewnić na cały sezon 2015 LOTOS RSMP transmisję na żywo w Telewizji Polsat News Extra z OS Power Stage podczas każdej z rund LOTOS RSMP. GKSS będzie czyniła starania w celu przeniesienia osiągnięć z LOTOS RSMP do pozostałych konkurencji sportu samochodowego.

Rajdowy Puchar Polski

Rajdowy Puchar Polski już od sezonu 2012 był w przeważającej większości organizowany wspólnie z rundami RSMP. Poziom frekwencji, zarówno w RSMP i RPP, bardzo utrudniał organizacje nie połączonych rund ww. cyklu rozgrywek. Analogiczność grup i klas dla pojazdów dopuszczonych w RPP i RSMP oraz analiza kosztów udziału spowodowały, że wielu zawodników biorących udział w RPP przenosiło się do bardziej prestiżowych RSMP. Powyższą sytuację wzmacniał także fakt rozwoju grup i klas dla samochodów historycznych w RSMP. Mając na uwadze powyższe oraz stopniowy ciągły spadek frekwencji w RPP, GKSS podjęła decyzję o połączeniu od sezonu 2015 cyklu RPP z cyklem LOTOS RSMP. Efektem powyższego były zmiany wprowadzone w Regulaminie LOTOS RSMP oraz Regulaminie licencji sportu samochodowego, pozwalające na swobodne przejście do wyższego cyklu rozgrywek zawodników startujących do tej pory RPP.

Rajdy Okręgowe

GKSS przekształciła Rajdowy Debiut-3 Ligę w Rajdy Okręgowe, celem dostosowania ich formuły do zapotrzebowania zawodników i automobilklubów na przystępną kosztowo i organizacyjnie formę rywalizacji. Pierwszym cyklem rozgrywek w ramach RO były i są Rajdowe Samochodowe Mistrzostw Śląska, które dzięki intensywnej pracy OKSS w Katowicach przy wsparciu GKSS odniosły spektakularny sukces, przyciągając bardzo dużą liczbę zawodników. Od sezonu 2015 rozpoczynają się także Rajdowe Samochodowe Mistrzostwa Podkarpacia, nowy cykl RO. Celem GKSS była i jest intensyfikacja działania w celu rozwoju Rajdów Okręgowych w regionalne cykle rozgrywek, odpowiadające finansowym możliwościom dużego grona zawodników, przy jednoczesnym zapewnieniu wysokiego poziomu organizacyjnego i atrakcyjności rozgrywek.

Konkursowa Jazda Samochodem

GKSS na bieżąco modyfikuje Regulamin KJS w celu wzrostu popularności tej amatorskiej formy rywalizacji w sporcie samochodowym i przyciągania większego grona uczestników, zapewnienia odpowiedniego poziomu organizacyjnego i bezpieczeństwa. Efektem powyższych działań jest m.in. wprowadzenie nowej formuły rozgrywek w postaci Super KJS, jako optymalnego łącznika pomiędzy imprezami popularnymi KJS, a pierwszym krokiem w profesjonalnych cyklach rozgrywek w postaci Rajdów Okręgowych i stopniowego podnoszenia umiejętności i kwalifikacji uczestników.

Celem GKSS jest kontynuowanie prac związanych z popularyzacją imprez KJS, jako zarówno pierwszego kroku w sporcie samochodowym, jak i popularnej formy rekreacji, a w szczególności czynnika podnoszącego umiejętności prowadzenia samochodów.

RAJDY TERENOWE

Rajdowe Mistrzostwa Polski Samochodów Terenowych

W wyniku starań GKSS, rajdy terenowe w Polsce znacznie zyskały na popularności, m.in. za sprawą sukcesów międzynarodowych polskich zawodników oraz startów Adama Małysza w tej konkurencji. GKSS prowadzi bardzo intensywnie działania w celu odbudowy rajdów terenowych organizowanych pod egidą PZM, szczególnie po stopniowym spadku frekwencji, jak i całkowitej zmianie formuły organizacyjnej na międzynarodową formułę rajdów Baja.

W celu ustabilizowania sytuacji rozgrywanych rajdów oraz pozyskania nowych terenów, organizatorów oraz zawodników nawiązano m.in. współpracę przy organizacji połączonych rund mistrzostw krajowych z Federacjami Węgier MNASZ oraz federacją Republiki Czeskiej ACCR. W ramach współpracy z ACCR organizowane są wspólnie z rundami RMPST cztery rundy Mistrzostw Republiki Czeskiej w Rajdach Terenowych.

Konsekwentnie, analogicznie do LOTOS RSMP, wdrażany był w RMPST system bezpieczeństwa śledzenia pojazdów oraz aplikacja wirtualnego kibica. System ten został w ramach RMPST rozbudowany o funkcję „Pojazd do Pojazdu”, wymaganą regulaminem Pucharu Świata FIA w Rajdach Terenowych.

GKSS kontynuowała wdrażanie przyjętego w 2012 roku Regulaminu RMPST, który w celu unifikacji przepisów został w znacznej części dostosowany do regulaminów FIA i FIA-CEZ i aktualnie opiera się zarówno na międzynarodowych Grupach FIA jak i Grupach krajowych, w celu zapewnienia optymalnego poziomu kosztów i możliwości startów większości pojazdów.

Celem GKSS było i jest pozyskanie partnera tytularnego dla cyklu RMPST oraz dalsze działania mające na celu pozyskanie nowych terenów niezbędnych do organizacji rajdów terenowych w formule Baja i podjęcie analogicznych działań promocyjnych jak w przypadku LOTOS RSMP.

Rajdowy Puchar Polski Samochodów Terenowych

Dostrzegając pojawiające się bardzo optymistyczne perspektywy rozwoju rajdów terenowych oraz mając na uwadze liczbę uczestników startujących w imprezach organizowanych poza jurysdykcją i kontrolą PZM, GKSS podjęła decyzję o stworzeniu od sezonu 2013 nowego cyklu rozgrywek w rajdach terenowych. Cykl ten stworzony został z myślą o uczestnikach posiadających już doświadczenie w prowadzeniu samochodów terenowych, stanowiąc pierwszy krok w profesjonalnym sporcie samochodowym. Nowo powstały cykl, od sezonu 2014 zaczął cieszyć się bardzo dużym zainteresowaniem, a frekwencja w sezonie 2014 kształtowała się na poziomie 20-25 załóg, co można uznać za dobry początek. Rundy RPPST w chwili obecnej organizowane są wspólnie z rundami RMPST.

Celem GKSS - podobnie jak w przypadku RMPST - było i jest pozyskanie nowych terenów niezbędnych do organizacji rajdów terenowych i podjęcie analogicznych działań promocyjnych jak w przypadku LOTOS RSMP.

Terenowe Imprezy Samochodowe

W związku z wyczerpaniem się formuły Konkursowej Jazdy Samochodem Terenowym oraz brakiem zainteresowania uczestników tą formą rekreacji i rywalizacji sportowej, GKSS podjęła działania w celu stworzenia nowych regulacji dla amatorskich imprez w rajdach terenowych. W wyniku prowadzonych prac powstał Regulamin Terenowych Imprez Samochodowych, jako uniwersalny regulamin zarówno dla mniejszych imprez sportowych połączonych np. z imprezami turystycznymi, jak i dla większych imprez zaliczanych np. do cykli rozgrywek. GKSS prowadzi aktualnie aktywne działania w celu wprowadzenia ww. zasad rozgrywek do jak największej liczby imprez amatorskich, które aktualnie w większości odbywają się poza jurysdykcją PZM oraz niezgodnie ze standardami PZM.

Celem GKSS był i jest rozwój TIS oraz ich dalsze popularyzowanie w środowisku amatorskich rajdów terenowych i stworzenia w ten sposób jednolitych zasad, a przede wszystkim określonych standardów ww. imprez, które aktualnie pozostawiają wiele do życzenia.

WYŚCIGI GÓRSKIE

Górskie Samochodowe Mistrzostwa Polski

GSMP osiągnęły bardzo wysoki poziom sportowy oraz atrakcyjności dla kibiców i zawodników, zarówno pod względem rywalizacji sportowej, możliwości oglądania ciekawych samochodów w każdej z grup i klas, jak i poprawy bezpieczeństwa organizowanych zawodów. Dzięki aktywnej współpracy z federacją Słowacką SAMS udało się podnieść atrakcyjność łączonych rund GSMP i Mistrzostw Słowacji, znacznie zwiększając liczbę zgłoszonych zawodników oraz różnorodność zgłoszonych pojazdów. GKSS jednocześnie modyfikowała regulaminy GSMP w celu zwiększenia ich przejrzystości oraz ukierunkowania właściwego podziału dopuszczonych samochodów tak, aby rywalizacja sportowa mogła odbywać się w szerokim zakresie i na jasno określonych zasadach. Szczególny nacisk GKSS położyła na kwestię rozwoju grup i klas dla samochodów historycznych, wynikiem czego - w ciągu ostatnich lat - był i stale jest znaczny wzrost zawodników startujących pojazdami z grup i klas historycznych. Dostrzegając duży potencjał w rozwoju pojazdów z wygasłą homologacją, od sezonu 2015 GKSS wprowadziła także nową narodową kategorię dla pojazdów popularnie zwanych „youngtimer”, których liczba sukcesywnie się zwiększa i cieszą się one coraz większą popularnością. W zakresie pojazdów współczesnych, GKSS ujednoliciła regulacje względem obowiązujących w FIA-CEZ oraz Mistrzostwach Europy FIA i Międzynarodowym Pucharze FIA, w celu stworzenia dogodniejszych warunków do rywalizowania polskich zawodników, zarówno w krajowych, jak i międzynarodowych cyklach rozgrywek. W okresie kadencji, do kalendarza GSMP zostały wpisane nowe zawody w postaci Wyścigu Górskiego Magura Małastowska, organizowane na nowej trasie wytyczonej na szczyt Magury Małastowskiej. Dostrzegając potencjał rozwoju całej konkurencji jak i ww. zawodów, GKSS podjęła ryzyko i dopisała te zawody do kalendarza GSMP bez konieczności organizowania rundy kandydackiej. Celem GKSS było i jest pozyskanie partnera tytułowego dla cyklu GSMP i w efekcie poprawienie sytuacji organizatorów GSMP oraz analogiczne do LOTOS RSMP rozwinięcie działań w zakresie promocji cyklu.

RALLYCROSS

Puchar Polski Rallycross Cup

W sezonie 2014, po reaktywowaniu w 2013 roku konkurencji Rallycross wśród polskich zawodników, dzięki współpracy GKSS z RC Promotor Polska, kontynuowano prace nad przywróceniem Rallycross Cup, powołanego w 2013 roku nowego cyklu zawodów w randze Pucharu Polski, na większej liczbie torów, jak również współpracę z federacją litewską LASF przy organizacji połączonych rund Mistrzostw Polski i Mistrzostw Litwy na torach Vilkyciai oraz Toruniu. Jednocześnie prowadzono rozmowy dotyczące powrotu zawodów Rallycross na tor w Słomczynie. Na sezon 2015 zaplanowano rozegranie rund Rallycross Cup zarówno na torze w Słomczynie jak i torze w Toruniu oraz zagranicznych torach w Niemczech na Lausitzring oraz na Litwie w Vilkyciai, z czego jedna z rund rozgrywanych w Polsce będzie także rundą Mistrzostw Niemiec i Mistrzostw Litwy.

Celem GKSS był i jest dalszy, stopniowy rozwój RC Cup, m.in. poprzez rozwój odpowiedniej infrastruktury w postaci pozyskania nowych organizatorów i odpowiednich obiektów do organizacji zawodów RC Cup w Polsce i prace nad zwiększeniem frekwencji zawodników.

Folkrace

W celu wprowadzenia w Polsce przystępnych cenowo i relatywnie prostych organizacyjnie, a zarazem rozgrywanych w atrakcyjnej formule (na wzór skandynawskich Folkrace oraz środkowo-europejskich Slalom) lokalnych cykli rozgrywek w zawodach sportu samochodowego, organizowanych na terenach / obiektach zamkniętych posiadających odpowiednią infrastrukturę, do życia powołany został cykl Folkrace, nad którym nadzór posiada Okręgowa Komisja Sportu Samochodowego ZO PZM w Bydgoszczy. Cykl w swoim pierwszym sezonie przyciągnął 32 zawodników i na sezon 2015 prognozowany jest wzrost frekwencji.

Celem GKSS był i jest dalszy rozwój lokalnych cykli rozgrywek opartych na zasadach Rallycrossu oraz wyścigów, na terenach / obiektach zamkniętych, wzorem konkurencji Slalom rozgrywanej min. w ramach Mistrzostw FIA Strefy Europy Centralnej i doprowadzenie do organizacji co najmniej jednych zawodów na poziomie pozwalającym zgłosić takie zawody do kalendarza Mistrzostw FIA Strefy Europy Centralnej w Slalomie.

WYŚCIGI

Wyścigowe Samochodowe Mistrzostwa Polski / Wyścigowy Puchar Polski

Na początku swojej kadencji GKSS spotkała się z problemem malejącej frekwencji zawodników w WSMP, a w szczególności w Endurance, czego przyczyną po części jest rozgrywanie WSMP tylko na jednym torze w Polsce. W związku z powyższym, GKSS podjęła decyzję o dalszym rozwoju Wyścigowego Pucharu Polski, który docelowo miał stać się „zapleczem” do odbudowania frekwencji w WSMP, a po osiągnięciu zamierzonego poziomu, połączenia się narodowych klas funkcjonujących w WPP z WSMP. Dzięki dostosowaniu regulaminów, a w szczególności regulaminów technicznych do potrzeb i możliwości finansowych potencjalnych zawodników, udało się znacznie zwiększyć frekwencję w WPP. Mając na uwadze osiągnięcie optymalnego poziomu frekwencji w klasach narodowych WPP, GKSS podjęła decyzję o włączeniu klas WPP do WSMP i podniesieniu prestiżu udziału w klasach narodowych i ich dalszego rozwoju oraz zapewnienia stosownej frekwencji w ramach WSMP. Dzięki powyższemu, w ramach WSMP zapewniony został optymalny podział dla startujących pojazdów, składający się zarówno z klas międzynarodowych jak i klas narodowych.

Celem GKSS było i jest unormowanie regulaminów WSMP, FIA-CEZ oraz mistrzostw krajów ościennych, a w szczególności Mistrzostw Słowacji i Mistrzostw Czech, w celu zapewnienia swobodnego udziału zawodników zagranicznych w rundach WSMP. GKSS PZM będzie jednocześnie kontynuowała dotychczasowe działania w celu przywrócenia lub otwarcia kolejnych torów w Polsce, na których rozgrywane będą m.in. rundy WSMP.

Puchary markowe

Z powodzeniem kontynuowany jest uruchomiony w 2012 roku przez GKSS wspólnie z partnerami Kia Motors Polska oraz Grupą Lotos markowy puchar samochodów KIA Picanto pod nazwą KIA Lotos Race, GKSS wspólnie z KIA Motors Polska pracuje nad powrotem pucharu KIA ceed.

W wyniku współpracy z firmą Lukas Motorsport kontynuowane są rozgrywki prestiżowego Pucharu Porsche GT3 Cup Challenge Central Europe, który już w sezonie 2013 zanotował znaczny rozwój, przyciągając zawodników z całego świata (np. z Meksyku, Turcji, Węgier czy Stanów Zjednoczonych Ameryki Północnej).

Rozgrywany - dzięki współpracy z VW Racing Polska - od sezonu 2013 Puchar Volkswagen Castrol Cup, od sezonu 2014 rozgrywany jest w randze Mistrzostw Polski.

Puchary markowe stworzyły dla młodych zawodników płynną drogę rozwoju kariery sportowej w wyścigach samochodowych.

Reprezentacja PZM w strukturach FIA

Włodzimierz Szaniawski	wiceprzewodniczący Komisji Off-Road FIA, członek Komisji Wyścigów Górskich FIA, członek Zarządu FIA-CEZ
Arkadiusz Słarsa	członek Komisji Rajdów Terenowych FIA
Aleksandra Knyszewska	członek Komisji Kobiet w Motosporcie FIA
Jacek Bartoś	wiceprzewodniczący Komisji Osób Oficjalnych i Wolontariuszy, wiceprzewodniczący Komisji Zawodów rozgrywanych na drogach zamkniętych / Delegat Bezpieczeństwa FIA w WRC
Jarosław Noworól	członek Komisji WRC FIA

Zawody polskie rozgrywane w ramach międzynarodowego kalendarza FIA

BIESZCZADZKI WYŚCIG GÓRSKI

2014

- 2. Runda Międzynarodowego Pucharu FIA w Wyścigach Górskich

2015

- 2. Runda Międzynarodowego Pucharu FIA w Wyścigach Górskich

WYŚCIG GÓRSKI LIMANOWA PRZEŁĘCZ POD OSTRĄ

2014

- 6. Runda Mistrzostw Europy FIA w Wyścigach Górskich

2015

- 6. Runda Mistrzostw Europy FIA w Wyścigach Górskich

BAJA POLAND

2014

- 8. Runda Pucharu Świata FIA w Rajdach Terenowych

2015

- 8. Runda Pucharu Świata FIA w Rajdach Terenowych

RAJD POLSKI

2014

- LOTOS 71. Rajd Polski
- 7. Runda Rajdowych Mistrzostw Świata FIA

2015

- LOTOS 72. Rajd Polski
- Runda Rajdowych Mistrzostw Świata FIA

Zawody polskie rozgrywane w ramach kalendarza FIA-CEZ

2014

- 6. i 7. runda Mistrzostw FIA-CEZ w Wyścigach Torowych, 4. runda Mistrzostw FIA-CEZ w Wyścigach Endurance - TOR POZNAŃ
- 2. runda Mistrzostw FIA-CEZ w Wyścigach Górskich - 40. BIESZCZADZKI WYŚCIG GÓRSKI
- 7. Runda Mistrzostw FIA-CEZ w Rajdach - 23. RAJD RZESZOWSKI
- 3. runda Mistrzostw FIA-CEZ w Rajdach Terenowych - BAJA CARPATHIA 2014
- 4. Runda Mistrzostw FIA-CEZ w Rajdach Terenowych - BAJA POLAND 2014

2015

- 7. i 8. runda Mistrzostw FIA-CEZ w Wyścigach Torowych, 3. runda Mistrzostw FIA-CEZ w Wyścigach Endurance - TOR POZNAŃ;
- 1. runda Mistrzostw FIA-CEZ w Wyścigach Górskich - 41. BIESZCZADZKI WYŚCIG GÓRSKI
- 5. Runda Mistrzostw FIA-CEZ w Rajdach - 24. RAJD RZESZOWSKI
- 1. runda Mistrzostw FIA-CEZ w Rajdach Terenowych - CARMONT BAJA DRAWSKO POMORSKIE - KALISZ POMORSKI 2015
- 3. runda Mistrzostw FIA-CEZ w Rajdach Terenowych - BAJA CARPATHIA 2015
- 6. Runda Mistrzostw FIA-CEZ w Rajdach Terenowych - BAJA POLAND 2015
- 8. Runda Mistrzostw FIA-CEZ w Rajdach Terenowych - BAJA INTER CARS 2015

Zawody rozgrywane w Polsce, podczas których rozgrywane były rundy Mistrzostw i Pucharów innych ASN-ów

2014

Wyścigi:

- Tor Poznań - runda Mistrzostw Czech, runda Mistrzostw Słowacji, runda Pucharu HAIGO, runda BRC Green Hybrid Cup

Wyścigi Górskie:

- Limanowa - runda Mistrzostw Słowacji
- Załuż - 2 rundy Mistrzostw Słowacji

Rajdy Terenowe:

- Baja Carpathia - 2 rundy Mistrzostw Czech
- Baja Poland - 2 rundy Mistrzostw Czech
- Baja Inter Cars - 2 rundy Mistrzostw Czech

Rallycross:

- Tor Toruń - runda Mistrzostw Litwy

2015

Wyścigi:

- Tor Poznań - runda Mistrzostw Słowacji, runda Pucharu HAIGO,

Wyścigi Górskie:

- Załuż - 2 rundy Mistrzostw Słowacji

Rajdy Terenowe:

- Carmont Baja Drawsko Pomorskie - Kalisz Pomorski - 2 rundy Mistrzostw Czech
- Baja Carpathia - 2 rundy Mistrzostw Czech
- Baja Poland - 2 rundy Mistrzostw Czech
- Baja Inter Cars - 2 rundy Mistrzostw Czech

Rallycross:

- Tor Słomczyn - runda Mistrzostw Litwy, runda Mistrzostw Niemiec

SUKCESY MIĘDZYNARODOWE POLSKICH ZAWODNIKÓW W 2014 ROKU

Rajdowe Mistrzostwa Świata WRC 2

- Giovanni Bernacchini - 1 miejsce w klasyfikacji pilotów

Rajdowe Mistrzostwa FIA Bliskiego Wschodu

- Giovanni Bernacchini - 1 miejsce w klasyfikacji pilotów

Mistrzostwa Europy FIA w Wyścigach Górskich Samochodów Historycznych

- Marian Czapka - 1 miejsce Kategoria 3

Rajdowe Mistrzostwa Europy FIA

- Kajetan Kajetanowicz - FIA ERC Gravel Master

Rajdowe Mistrzostwa Europy FIA

- Robert Kubica - FIA ERC Ice Master

Porsche Mobil 1 SuperCup

- Jakub Giermaziak - 2 miejsce

Euroformula Open

- Artur Janosz - 2 miejsce

European B.O.S.S. GP Series

- Jakub Śmiechowski - 1 miejsce Open class

Blancpain Sprint Series Silver Cup

- Mateusz Lisowski - 1 miejsce

Mistrzostwa FIA Strefy Europy Centralnej w Raidach Terenowych

- Łukasz Komornicki / Artur Kołodziej - 1 miejsce Grupa T1

- Marcin Łukaszewski / Magdalena Duhanik-Persson - 3 miejsce Grupa T1

- Robert Kufel / Dominik Samosiuk - 1 miejsce Grupa T2

- Mariusz Andrych / Michał Trzciniński - 3 miejsce Grupa T2

Mistrzostwa FIA Strefy Europy Centralnej w Wyścigach

- Jakub Śmiechowski - 3 miejsce Dywizja 2 Gr. E2

- Andrzej Lewandowski - 1 miejsce Dywizja 4 Gr. GTC

Mistrzostwa FIA Strefy Europy Centralnej w Wyścigach Długodystansowych

- Sebastian Kołakowski / Marcin Kiwak - 2 miejsce Dywizja 4 Gr. D4 2000 cc

Mistrzostwa FIA Strefy Europy Centralnej w Wyścigach Górskich

- Bartłomiej Wiśniowski - 1 miejsce Dywizja 1

- Maciej Dreszer - 2 miejsce Dywizja 1

- Grzegorz Duda - 1 miejsce Dywizja 2

SEZON 2014 W LICZBACH

Zawody, zawodnicy, uczestnicy i sędziowie

W całym sezonie 2014 w sporcie samochodowym odbyło się 86 rund Mistrzostw Polski i Pucharu Polski. Przedłużono 772 licencji zawodników i 489 licencji sędziów sportu samochodowego klasy I w Biurze Sportu i Turystyki ZG PZM oraz 323 licencji zawodników i 1341 licencji sędziów sportu samochodowego klasy II w Zarządach Okręgowych PZM.

W sezonie 2014, w poszczególnych konkurencjach sklasyfikowano następującą liczbę zawodników:

- RSMP	- 43 załogi
- RPP	- 60 załóg
- RMPST	- 40 kierowców
	- 43 pilotów
- RPPST	- 28 załóg
- WSMP	- 122 kierowców
- Porsche GT3CCCE	- 17 kierowców
- KIA Lotos Race	- 18 kierowców
- Volkswagen Castrol Cup	- 20 kierowców
- GSMP	- 130 kierowców
- RC Cup	- 41 kierowców
- PPJB	- 30 kierowców

Sprawy sędziowskie

GKSS unormowała kwestie związane z pełnieniem funkcji sędziów sportu samochodowego oraz jasno sprecyzowała zasady przyznawania punktów do przedłużenia licencji sędziów, tworząc zbiór funkcji sędziowskich na zawodach. Uruchomiono system elektronicznych baz danych, zarówno dla sędziów posiadających licencję klasy I oraz dla sędziów posiadających licencję klasy II i rozpoczęto wydawanie blankietów licencji sędziowskich na elektronicznych kartach chipowych dla sędziów klasy I. W sezonie 2014, podczas rund MP i PP testowano i wdrażano system elektronicznej ewidencji i przyznawania punktów za pełnione funkcje dla sędziów sportu samochodowego, zarówno klasy I jak i klasy II. Od sezonu 2015 rozpoczęto także wydawanie blankietów licencji sędziów klasy II na elektronicznych kartach chipowych oraz wdrożono system elektronicznej ewidencji i przyznawania punktów za pełnione punkcje dla sędziów sportu samochodowego także dla imprez i zawodów okręgowych.

Powyższe działania GKSS spowodowały unormowanie zasad prowadzenia baz danych sędziów sportu samochodowego, znacznie ułatwiły do nich dostęp oraz wymianę informacji i danych, zarówno dla ZO PZM, jak klubów i samych sędziów, usprawniając także znacznie proces aktualizacji i przekwalifikowania licencji.

Sprawy zawodnicze

GKSS dostosowała w pełni regulamin licencji sportu samochodowego do wymogów Załącznika L do Międzynarodowego Kodeksu Sportowego FIA, normując kwestie związane ze stopniami licencji oraz odpowiednio ich uprawnieniami. Unormowano i sprecyzowano jednocześnie zasady wydania poszczególnych licencji, tworząc spójne dla wszystkich konkurencji zasady uzyskiwania poszczególnych stopni licencji sportu samochodowego. Zrezygnowano z licencji stopnia „R cross-country”, która służyła wyłącznie do rajdów terenowych i nie miała swojego odpowiednika wśród innych ASN-ów. Unormowano kwestie licencji juniorskich w wyścigach i Rallycrossie, wprowadzając licencję „B,C Junior” i „C Junior” w miejsce licencji stopnia „B1,C1”, stopnia „B2,C2” i stopnia „C3”. W zakresie rajdów, również terenowych, unormowano i ujednotoczono zasady zdobywania uprawnień, wprowadzając licencję krajową stopnia „RN” w miejsce dotychczasowych licencji stopnia „R1” i stopnia „R2”. Przy aktualizacji licencji międzynarodowych wprowadzono system przesyłania danych za pomocą systemu Inside PZM, co znacznie ułatwiło i przyspieszyło procedurę aktualizacji licencji międzynarodowych.

Uruchomiono jednolity elektroniczny system zgłoszeń dla wszystkich rund MP i PP, składający się zarówno z elektronicznych formularzy druku zgłoszeń oraz druków dodatkowych jak i systemu udostępniania dokumentów, publikowania i przekazywania dokumentów oraz przekazywania informacji i gromadzenia baz danych. System uzyskał bardzo pozytywne oceny zarówno zawodników jak i osób funkcyjnych na zawodach i w kolejnym sezonie rozwinięty został o funkcjonalność wirtualnej tablicy ogłoszeń. System powyższy udostępniony jest także organizatorom imprez i zawodów okręgowych i jest stosowany przez coraz większą liczbę organizatorów.

Aktualnie, GKSS rozbudowuje i udoskonala system o kolejne funkcjonalności i udogodnienia.

Kalendarz zawodów i imprez sportu samochodowego

Uruchomiony przez GKSS od sezonu 2013, przy współpracy z Działem Sportu Samochodowego BSiT ZG PZM, interaktywny kalendarz sportu samochodowego w nowej formule, dostępny na stronie internetowej PZM www.pzm.pl, początkowo obejmujący wyłącznie zawody zaliczane do MP i PP sportu samochodowego, a stopniowo rozwijany także dla imprez i zawodów okręgowych, od sezonu 2014 obejmuje także pozostałe dyscypliny sportów motorowych, a także imprezy turystyczne, BRD i pojazdów zabytkowych.

Dzięki wprowadzeniu nowej wersji interaktywnego kalendarza, możliwe było umieszczenie w jednym miejscu wszystkich imprez / zawodów / wydarzeń organizowanych pod auspicjami PZM, co znacznie poprawiło rozpoznawalność i dostępność nie tylko imprez i zawodów sportu samochodowego, ale także wszystkich innych imprez / zawodów / wydarzeń organizowanych pod auspicjami PZM.

GKSS stale stara się udoskonalać interaktywny kalendarz o nowe funkcjonalności (min. w ramach funkcjonalności Google+) i udogodnienia.

Działania promocyjne

Oprócz wymienionych wcześniej w sprawozdaniu działań promocyjnych związanych m.in. z LOTOS RSMP, działania te są prowadzone głównie przez pracowników Biura Sportu i Turystyki ZG PZM oraz Biura Marketingu ZG ZPM, w oparciu o zmodernizowaną stronę internetową oraz profile na portalach społecznościach i współpracę z mediami.

GKSS zawierała i realizowała porozumienia z podmiotami:

- RSMP.INFO / RSMP.TV
- RSMP.PL
- WYSCIGIGORSKIE.PL
- GSMP.PL
- RAJDOWYPUCHAR.PL
- BEZPIECZNERJADY.PL
- AUTOKLUB.PL
- RALLYCROSS-NEWS.PL
- RALLYCROSSCUP.PL
- RALLYFOTO.PL
- RALLYART.PL
- AUTOMOBILSPORT.COM
- MEDIAREGIONALNE.PL
- CLASSICAUTO.PL

Działania te mają na celu reklamę i promocję poszczególnych konkurencji za pomocą obecnie jednego z największych środków medialnych - internetu, przekazywanie wyników on-line oraz tworzenie materiałów filmowych dla telewizji ogólnokrajowych oraz regionalnych.

W Polsce odbywały się również zawody rangi międzynarodowej. Człuchowski Klub Motorowy był organizatorem jednej z rund mistrzostw Europy, a Klub Zjednoczeni Stryków zorganizował zawody Pucharu MACEC.

Wyniki uzyskane przez naszych zawodników w zawodach o Mistrzostwo Europy i ADAC zaowocowały tym, że po raz pierwszy polscy zawodnicy - Gabriel Chętnicki i Tomasz Wysocki - podpisali umowy sponsorskie z czeskim teamem na sezon 2015. Jeszcze kilka lat temu to Czesi byli dla nas wzorem do naśladowania, a dzisiaj sięgają po naszych zawodników. Jest to najlepszy dowód na to, że Polski motocross poczynił znaczne postępy.

Baja

W tym sezonie po raz pierwszy rozegrano Puchar Polski w rajdach Baja. Dzięki inicjatywie zawodników i działaczy nowosądeckiej Grupy 4x4, zawody te po raz pierwszy w historii zostały wpisane do kalendarza ogólnopolskiego, a frekwencja zawodników pozytywnie zaskoczyła wszystkich zainteresowanych. Pod koniec sierpnia, w Szczecinie, rozegrano rajd Baja Poland, który stanowił rundę Pucharu Świata FIM.

Osiągnięcia:

- Kamil Wiśniewski - Mistrz Europy Baja Quad Overall / Mistrz Europy Baja Q2
- Arkadiusz Bernat - Wicemistrz Europy Baja Quad Overall / Mistrz Europy Baja Q1
- Zbigniew Zych - Wicemistrz Europy Baja Q2 / II wicemistrz Europy Baja Quad Overall
- Piotr Serbista - II Wicemistrz Europy Baja Q2
- Tadeusz Wiśniewski - Mistrz Europy Baja UTV
- Sebastian Kałużny - Wicemistrz Europy Baja Bikes
- Rafał Sonik - zdobywca Pucharu Świata Cross Country kat. Quad
- Jakub Piątek - zdobywca Pucharu Świata Cross Country Junior
- Kamil Wiśniewski - zdobywca Pucharu Świata Baja kat. Quad
- Zbigniew Zych - 2 miejsce w Pucharze Świata Baja kat. Quad

Wyścigi Motocyklowe

Wyścigowe Motocyklowe Mistrzostwa Polski rozegrano na trzech torach: tradycyjnie na torze „Poznań”, słowackim Slovakia Ring oraz czeskim AutoMotoDrom Most. Do Poznania zawodnicy zawitali trzykrotnie (w tym raz podczas rundy Alpe Adria), dwukrotnie startowali na dwóch różnych kombinacjach toru Slovakia Ring na Słowacji oraz raz w Czechach. Sezon wyścigów motocyklowych zakończyliśmy dwoma tytułami II Wicemistrza Alpe Adria RR Championship, które wywalczyli Daniel Bukowski w klasie SST600 oraz Ireneusz Sikora w klasie SBK. Organizacyjnie sezon 2014 zakończyliśmy w sposób „słodko-gorzki”. Reprezentant PZM został członkiem dwóch międzynarodowych komisji sportu motocyklowego: wyścigi drogowe w FIM Europe oraz Alpe Adria. Jednakże, na krajowym podwórku, Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska wydał bardzo niekorzystną decyzję dla Automobilklubu Wielkopolski odnośnie emisji hałasu podczas imprez sportu motorowego odbywających się na torze „Poznań”.

Osiągnięcia:

- Daniel Bukowski - II Wicemistrz klasy SST 600 Mistrzostw Alpe Adria
- Ireneusz Sikora - II Wicemistrz klasy SBK Mistrzostw Alpe Adria

Supermoto

W wyścigach Supermoto rozegrano 6 rund Mistrzostw Polski i Pucharu Polski. Kadra narodowa, która miała w planach start w Pucharze Narodów Supermoto, na skutek problemów ze składem (kontuzje) ostatecznie nie wzięła udziału w tych zawodach. Powstała nowa klasa Amator, mająca na celu promowanie wśród miłośników Supermoto treningów i rywalizacji w tej dziedzinie sportu.

Trial

Sezon sportowy 2014 w dyscyplinie motocyklowej Trial stał pod znakiem rywalizacji głównie pomiędzy zawodnikami krajowymi. Na uwagę zasługuje jednak fakt organizacji dwóch rund Otwartych Indywidualnych Mistrzostw Polski, Pucharu Polski i Classic Trial łącznie z Mistrzostwami Europy Trial. Zmiany w regulaminie sportowym przyniosły unifikację przepisów krajowych z przepisami międzynarodowymi, umożliwiając organizację wspomnianych zawodów jednocześnie. Sportowo rok 2014 został zdominowany przez Gabriela Marcinowa z Bytomskiego Klubu Motorowego Silesia, który okazał się bezkonkurencyjny - wygrywając 7 z 10 rozegranych rund eliminacyjnych, zdobył tytuł Mistrza Polski w klasyfikacji generalnej z przewagą 245 punktów nad drugim w klasyfikacji Michałem Łukaszczykiem z AMK Gorce Nowy Targ. To właśnie starszy z braci Łukaszczyków przez cały sezon starał się nawiązać walkę z nowym Mistrzem Polski, aż czterokrotnie lokując się bezpośrednio za Gabrielem Marcinowem. II Wicemistrzem Polski w klasyfikacji generalnej został Jakub Łukaszczyk również z AMK Gorce Nowy Targ, dystansując o 134 punkty czwartego w klasyfikacji Krzysztofa Martynę z Krakowskiego Klubu Cyklistów i Motocyklistów SMOK oraz o 147 punktów Tomasza Hajduka również z krakowskiego Smoka. W klasyfikacji klubowej, po raz kolejny zwyciężył Auto-Moto Klub Gorce Nowy Targ, wyprzedzając odpowiednio - Krakowski Klub Cyklistów i Motocyklistów Smok oraz Bytomski Klub Motorowy Silesia.

Cross Country

Kiedy kilkanaście lat temu Cross Country powstawało jako „dyscyplina dodatkowa”, wydawało się, że będzie „podbierało” zawodników z tych o dłuższej tradycji konkurencji, jak motocross i enduro. Dzisiaj widać, że Cross Country wychowało już sobie sporą grupę zawodników, ucząc wytrzymałości i taktyki jazdy, a wielu młodych adeptów sportów zaczynało w CC swoją przygodę, poszukując potem dyscypliny docelowej. Od przyszłego roku, dla amatorów stawiamy jeszcze mniej wymagań, ułatwiając im start tak, aby wyciągnąć z lasów przez CC tych, którzy dotąd obawiając się kosztów i biurokracji brali udział w imprezach organizowanych poza PZM.

GLÓWNA KOMISJA SPORTU ŻUŻLOWEGO

W 2014 roku Główna Komisja Sportu Żużlowego pracowała w następującym składzie:

Piotr Szymański	przewodniczący
Łukasz Szmit	sekretarz
Zbigniew Fiałkowski	członek
Maciej Polny	członek
Joanna Skrzydlewska	członek (powołanie do składu GKSŻ uchwałą ZG PZM z dnia 13.12.2014 r.)
Adam Krużyński	(odwołanie ze składu GKSŻ decyzją ZG PZM z dnia 25.01.2014 r.)

W omawianym okresie odbyło się 77 posiedzeń GKSŻ, wydano 126 komunikatów.

Baza sportu żużlowego oraz szkolenie

W sezonie 2014, w rozgrywkach ligowych udział wzięły 22 kluby. Jeden z nich posiadał siedzibę poza granicami kraju (drużyna z Łotwy). Wszystkie polskie tory posiadały licencje Polskiego Związku Motorowego, z czego 13 miało ważną licencję FIM/FIM Europe, która umożliwiała rozgrywania na nich zawodów rangi Mistrzostw Świata i Europy.

Baza sportu żużlowego w 2014 roku:

- **liczba klubów, torów, licencji żużlowych**

liczba klubów biorących udział w rozgrywkach ligowych, w tym:	22 (1*)
- Ekstraliga (DMP)	8
- DM I Ligi	8 (1*)
- DM II Ligi	6
liczba klubów biorących udział w rozgrywkach mini żużla	6
liczba torów żużlowych z ważną licencją PZM	22
liczba torów lodowych z ważną licencją PZM	1
liczba torów z ważną licencją FIM / FIM Europe	13
liczba torów mini żużla z ważną licencją PZM	6
liczba torów mini żużla z ważną licencją FIM / FIM Europe	1
liczba licencji/certyfikatów „Ż”	174
liczba licencji/ certyfikatów mini żużla	26
liczba licencji/ certyfikatów nieprofesjonalnego współzawodnictwa w sporcie żużlowym	0

* w tym: drużyny zagraniczne

W sezonie 2014, 18 zawodników uzyskało licencję „Ż”. Łącznie zorganizowano 2 egzaminy. 7 adeptów zakończyło egzamin z wynikiem negatywnym.

W przypadku szkolenia w mini żużlu, na 6 zawodników, którzy przystąpili do egzaminów, wszyscy uzyskali wynik pozytywny i zdobyli uprawnienia do startu w rozgrywkach Polskiego Związku Motorowego. Łącznie zorganizowano 3 egzaminy.

Egzaminów dla zawodników uprawiających nieprofesjonalne współzawodnictwo w sporcie żużlowym nie zorganizowano ze względu na brak chętnych.

• **stan szkolenia w sezonie 2014:**

liczba egzaminów na certyfikat „Ż”	2
liczba osób zgłoszonych do egzaminu	25
liczba osób, które zdały egzamin	18
liczba osób, które nie zdały egzaminu	7
liczba egzaminów na certyfikat mini żużla	3
liczba osób zgłoszonych do egzaminu	6
liczba osób, które zdały egzamin	6
liczba osób, które nie zdały egzaminu	0
liczba egzaminów na certyfikat nieprofesjonalnego współzawodnictwa w sporcie żużlowym	0

▪ **instruktorzy, sędziowie i osoby urzędowe z licencjami:**

krajowymi		międzynarodowymi	
funkcja	lic.	funkcja	lic.
kursy instruktorów (liczba absolwentów)	-	Prezydent Jury	2
seminaria osób urzędowych i funkcyjnych	2	Sędzia	4
liczba przeszkolonych osób urzędowych i funkcyjnych	219	Kierownik Zawodów	5
seminaria sędziów „Ż”	2	Komisarz Techniczny	4
liczba sędziów „Ż”	21	Chronometrażysta	4
		Komisarz Ochrony Środowiska	3
		Szef Służby Medycznej	5

Zgodnie z obowiązującymi w sporcie żużlowym przepisami, licencje osób urzędowych wydawane przez ZG PZM - oprócz sędziów - muszą posiadać: komisarze toru, kierownicy zawodów, kierownicy drużyn, kierownicy startu oraz spikerzy i prezenyerzy, tomistrz, komisarze ochrony środowiska. Inne osoby funkcyjne, jak: chronometrażyści, kierownicy parku maszyn i wirażowi, muszą posiadać licencje wydawane przez Zarządy Okręgowe PZM.

Nasi przedstawiciele z licencją Prezydenta Jury i Sędziego byli wielokrotnie wyznaczani do pełnienia funkcji podczas finałów światowych i europejskich.

Rozgrywki krajowe w sezonie 2014

Zawody o mistrzostwo Polski rozgrywane były w następujących konkurencjach:

- Indywidualne Mistrzostwa Polski (IMP)
- Młodzieżowe Indywidualne Mistrzostwa Polski (MIMP)
- Drużynowe Mistrzostwa Polski (DMP - Ekstraliga)
- Drużynowe Mistrzostwa I ligi (DM I Ligi)
- Drużynowe Mistrzostwa II ligi (DM II Ligi)
- Młodzieżowe Drużynowe Mistrzostwa Polski (MDMP)
- Mistrzostwa Polski Par Klubowych (MPPK)
- Młodzieżowe Mistrzostwa Polski Par Klubowych (MMPPK)
- Drużynowe Mistrzostwa Polski w mini żużlu
- Indywidualne Mistrzostwa Polski w mini żużlu

Zawody o nagrody PZM rozgrywane były w następujących konkurencjach:

- Złoty Kask
- Srebrny Kask
- Brązowy Kask
- Puchar Polski Par Klubowych w mini żużlu
- Indywidualny Puchar Polski w mini żużlu

Zawody o nagrody SE rozgrywane były w następujących konkurencjach:

- Indywidualne Międzynarodowe Mistrzostwa Ekstraligi
- Liga Juniorów
- Indywidualne Mistrzostwa Ligi Juniorów

W sezonie 2014 rozgrywki Ekstraligi, DM I Ligi i DM II Ligi składały się z dwóch części:

- 1) części zasadniczej, w której każda z drużyn spotykała się z każdym przeciwnikiem dwukrotnie, po jednym razie na torze własnym i przeciwnika,
- 2) części finałowej, rozgrywanej w formie systemu pucharowego jako dwumecze, w których drużyny spotykały się po jednym razie na torze własnym i przeciwnika.

Po rozegraniu wszystkich meczów, drużyna PGE Marma Rzeszów uzyskała prawo do uczestniczenia w rozgrywkach DMP w sezonie 2015.

Decyzją Prezydium ZG PZM z dnia 10.10.2014 r. stwierdzono wygaśnięcie licencji nadzorowanej dla:

- CKM Włókniarz SA Częstochowa
- GKS Wybrzeże SA Gdańsk.

W wyniku przeprowadzonego przez Ekstraligę Żużlową sp. z o.o. konkursu na przyznanie „dzikiej karty” na sezon 2015 - klub GKM SA Grudziądz uzyskał prawo do uczestniczenia w rozgrywkach DMP w sezonie 2015.

MDM Komputery ŻKS Ostrovia uzyskała prawo do uczestniczenia w rozgrywkach DM I Ligi w sezonie 2015. Spadek z DM I Ligi do DM II Ligi odnotowała drużyna KMŻ Lublin.

W wyniku odwołania meczów barażowych o prawo startu w DM I Ligi w sezonie 2015 (porozumienie klubów z Rybnika i Krakowa) drużyna ŻKS ROW Rybnik pozostaje w DM I Ligi w sezonie 2015.

W wyniku stwierdzenia wygaśnięcia z dniem 10 października 2014 r. licencji nadzorowanej, przyznanej GKS Wybrzeże S.A. oraz Częstochowskiemu Klubowi Motocyklowemu „Włókniarz” SA, decyzjami Prezydium Zarządu Głównego Polskiego Związku Motorowego z dnia 19 grudnia 2013 r. i z dnia 24 stycznia 2014 r., w oparciu o decyzję Prezydium Zarządu Głównego Polskiego Związku Motorowego z dnia 12 grudnia 2014 r., wszczęto procedurę uzupełnienia składu rozgrywek DM I ligi. Główna Komisja Sportu Żużlowego postanowiła w dniu 17 grudnia 2014 r. uzupełnić skład DM I ligi - poprzez upoważnienie do złożenia wniosku o przyznanie licencji na starty w DM I Ligi na rok 2015 Krakowskiemu Klubowi Żużlowemu Sp. z o.o., prowadzącemu drużynę przegraną w barażach o miejsce w DM I ligi. Tym samym, Krakowski Klub Żużlowy Sp. z o.o. uzyskał prawo do uczestniczenia w rozgrywkach DM I Ligi w sezonie 2015.

Liczba rozegranych zawodów żużlowych w sezonie 2014:

żużel:

	<i>mistrzostwa Polski</i>	<i>nagrody PZM</i>	<i>towarzyskie</i>
Ekstraliga	64		
baraże	0		
I liga	62		
baraże	0		
II liga	36		
MDMP	15		
MPPK	1		
MMPPK	4		
IMP	7		
MIMP	4		
ZK		4	
SK		3	
BK		3	
el. krajowe		4	
Indywidualne Międzynarodowe Mistrzostwa Ekstraligi		1	
Liga Juniorów		1	
Indywidualne Mistrzostwa Ligi Juniorów		8	
			35
razem	193	24	35

	<i>liczba</i>
Turnieje Zaplecza Kadry Juniorów	5

mini żużel:

	<i>mistrzostwa Polski</i>	<i>nagrody PZM</i>
DMP	6	
IMP	6	
PPPK		5
IPP		3
razem	12	8

Szkolenie

W sezonie 2014, GKSŻ konsekwentnie realizowała wytyczone plany szkoleniowe, w których szczególną uwagę zwracała na zawodników młodych i początkujących. W tym roku, dzięki pieniądзом pozyskanym przez GKSŻ, znacznie rozbudowano turnieje Zaplecza Kadry Juniorów. Przyjęły one formę mini zgrupowań z dwoma turniejami, ale także szkoleniem teoretycznym, konsultacjami z psychologiem, dietetykiem i fizjoterapeutą. Łącznie odbyło się pięć cykli turniejów w: Grudziądzu, Gnieźnie, Ostrowie Wlkp., Rawiczu oraz finałowy - ponownie w Grudziądzu. Warto podkreślić, że w tym roku najlepsi zawodnicy cyklu otrzymali atrakcyjne nagrody w postaci kevlarów, stypendium oraz miejsca w przyszłorocznych kwalifikacjach do IMSJ. Łącznie cyklem szkoleniowym Zaplecza Kadry Juniorów objętych zostało ponad 30 młodych zawodników.

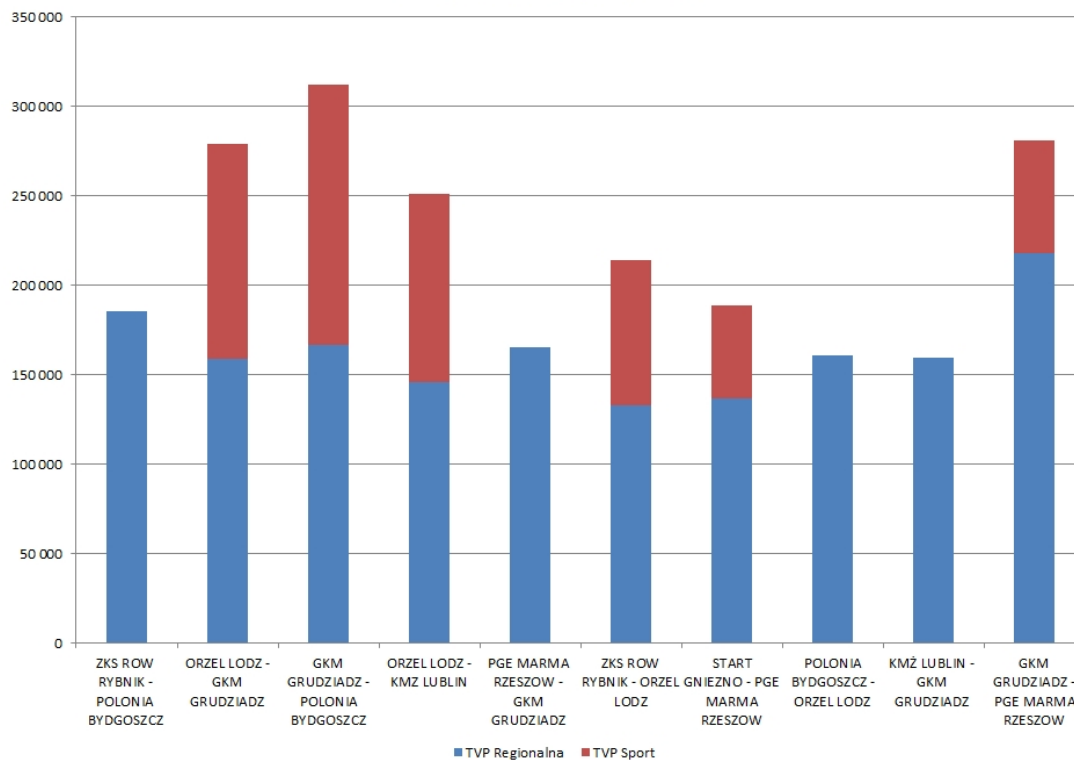

Promocja ligi i reprezentacji

Działanie na rzecz promocji reprezentacji oraz lig pozostających w gestii GKSŻ prowadzona była w urozmaicony sposób:

- dzięki współpracy w firmą Nice, rozgrywki o mistrzostwo I ligi pokazywane na otwartej antenie TVP Regionalna oraz TVP Sport cieszyły się dużą oglądalnością

Oglądalności Nice PLŻ 2014

- projekt: Zawodnik Miesiąca, realizowany wspólnie z kibicami na profilach społecznościowych GKSŻ, mający na celu promocję Nice PLŻ oraz PLŻ2

- organizacja towarzyskich, pokazowych meczów drużyny narodowej - 1 maja w Ostrowie Wlkp. odbyło się spotkanie Polska - Australia, natomiast 12 października w Rybniku Polska - Reszta Świata

- organizacja integracyjnego mini zgrupowania kadry narodowej przed DPŚ w Bydgoszczy w ośrodku Spa Irena Eris na Wzgórzach Dylewskich, połączonego z nagraniem filmu promującego kadrę narodową oraz sesji zdjęciowej

- akcja: Honorowi Kibice Reprezentacji Polski, która polegała na promocji żużla, przede wszystkim reprezentacji naszego kraju w środowiskach związanych z innymi dyscyplinami sportu, ale także muzycznych, kulturalnych, itd. Pierwszymi Honorowymi Kibicami zostali wokalista zespołu Budka Suflera Krzysztof Cugowski oraz czołowy europejski zawodnik MMA Tomasz Drwal

- dzięki pracom marketingowym, GKSŻ pozyskała dla reprezentacji Polski dwóch sponsorów: firmy Ekoinbud oraz Izobud Cich z perspektywą dalszej współpracy w kolejnych sezonach.

Frekwencja na trybunach w rozgrywkach ligowych w sezonie 2014

klasa rozgrywkowa	łączna frekwencja	liczba meczów	średnia frekwencja
Ekstraliga	609 175	64	9 518
I liga	263 000	62	2 242
II liga	93 750	36	2 604

źródło: na podstawie materiałów sportowefakty.pl

Rozpatrując problem pod względem średniej, nie odnotowano spadku widowni na trybunach podczas meczów o DMP, DM I i II ligi w porównaniu z sezonem 2013.

W sezonie 2014, rozgrywki Ekstraligi żużlowej (DMP) były realizowane przez platformę NC+ za pośrednictwem kanału nSportHD. Umowa została zawarta z Canal+ Cyfrowy SA na lata 2013 - 2015.

W dniu 8 kwietnia 2014 r., Polski Związek Motorowy podpisał z TVP SA umowę na transmisję meczów I ligi żużlowej na sezon 2014 oraz z Direct Press Sp. z o.o. Lublin na transmisję internetową z meczów I ligi żużlowej na sezon 2014.

Międzynarodowe zawody w Polsce w sezonie 2014

Sezon 2014 należy zaliczyć do udanych. Największym sukcesem było wywalczenie przez reprezentację Polski juniorów I miejsc w:

- Drużynowych Mistrzostwach Świata Juniorów; zawody finałowe rozegrane na torze w Slangerup (Dania),
- Drużynowych Mistrzostwach Europy Juniorów; zawody finałowe rozegrane na torze w Herxheim (Niemcy).

Osiągnięciem był także złoty medal Piotra Pawlickiego oraz srebrny medal Kacpra Gomólskiego w Indywidualnych Mistrzostwach Świata Juniorów.

W kategorii seniorów największym sukcesem było zdobycie II miejsca w:

- Drużynowym Pucharze Świata (Bydgoszcz),
- Mistrzostwach Europy Par w Divisov (Czechy).

Indywidualnie srebrny medal wywalczył Krzysztof Kasprzak w cyklu zawodów IMŚ GP.

Wyniki w zawodach o Mistrzostwo Świata w sezonie 2014:

Drużynowy Puchar Świata

II miejsce (Piotr Protasiewicz, Krzysztof Kasprzak, Janusz Kołodziej, Jarosław Hampel)

Drużynowe Mistrzostwa Świata Juniorów

I miejsce (Bartosz Zmarzlik, Piotr Pawlicki, Kacper Gomólski, Paweł Przedpełski)

Indywidualne Mistrzostwa Świata Grand Prix

II miejsce: Krzysztof Kasprzak

VIII miejsce: Jarosław Hampel

Indywidualne Mistrzostwa Świata Juniorów

I miejsce: Piotr Pawlicki

II miejsce: Kacper Gomólski

FIM Speedway World League

III miejsce: SPAR FALUBAZ Zielona Góra

Wyniki w zawodach o Mistrzostwo Europy w sezonie 2013:

Drużynowe Mistrzostwa Europy Juniorów

I miejsce (Bartosz Zmarzlik, Piotr Pawlicki, Krystian Pieszczek, Adrian Cyfer, Paweł Przedpełski)

Indywidualne Mistrzostwa Europy - seria SEC

V miejsce: Janusz Kołodziej

IX miejsce: Tomasz Gollob

XI miejsce: Adrian Miedziński

XIX miejsce: Rune Holta

Mistrzostwa Europy Par

II miejsce (Damian Baliński, Sebastian Ułamek, Adrian Miedziński)

Indywidualne Mistrzostwa Europy Juniorów

II miejsce: Kacper Woryna

Młodzieżowy Puchar Europy 125 cc

II miejsce: Marcel Studziński

III miejsce: Marcin Kościelski

Zawody rangi Mistrzostw Świata i Europy oraz Nagrody FIM i UEM organizowane w Polsce w 2014 roku:

Mistrzostwa Świata		
18.01.2014	Indywidualne Mistrzostwa Świata na lodzie, challenge	Sanok
26.04.2014	IMS Grand Prix	Bydgoszcz
21.06.2014	Indywidualne Mistrzostwa Świata race-off	Częstochowa
3-6.07.2014	Złote Trofeum FIM 85cc	Częstochowa
31.07.2014	Drużynowy Puchar Świata race-off	Bydgoszcz
02.08.2014	Drużynowy Puchar Świata Finał	Bydgoszcz
9-10.08.2014	FIM Speedway Youth World Cup 250cc	Opole
17.08.2014	Indywidualne Mistrzostwa Świata Juniorów - Finał 2	Ostrów Wlkp.
30.08.2014	IMS Grand Prix	Gorzów
11.10.2014	IMS Grand Prix	Toruń
Mistrzostwa Europy		
19.09.2014	Indywidualne Mistrzostwa Europy SEC Finał 4	Częstochowa
27.09.2014	Indywidualne Mistrzostwa Europy Juniorów Finał	Rybnik
zawody międzynarodowe		
18.10.2014	FIM Speedway World League	Zielona Góra

Podsumowanie

W 2014 roku:

- kontynuowano współpracę z generalnym sponsorem reprezentacji Polski (firma ENEA SA)
- pozyskano sponsora tytularnego Polskiej Ligi Żużlowej - firmę NICE Polska Sp. z o.o.
- pozyskano dla reprezentacji Polski dwóch sponsorów: firmy Ekoinbud oraz Izobud Cich

Sezon 2014 to kolejny rok rozwoju polskiego sportu żużlowego. Zarówno w wymiarze sportowym, jak i organizacyjnym oraz wizerunkowym. Przeprowadzono szereg projektów, które pozytywnie wpłynęły na rywalizację na torach oraz odbiór zawodów żużlowych przez kibiców. Z drugiej strony, nie można pominąć problemów, które w coraz większym stopniu zaczynają dotyczyć tę dyscyplinę sportu: kłopoty z płynnością finansową klubów.

Wizerunek

GKSŻ wzięła udział lub zorganizowała sama kilka akcji społecznych. Należały do nich:

- udział w Wielkiej Orkiestrze Świątecznej Pomocy (przekazanie darów na licytacji)
- akcja GKSŻ pomocy rodzinie śp. Grzegorza Knappa- organizacja aukcji żużlowych pamiątek
- akcja „Stadion żużlowy przyjazny dla kibica niepełnosprawnego”, która aktualnie jest w fazie intensywnych przygotowań
- stworzenie nowej internetowej, multimedialnej strony GKSŻ i Reprezentacji Polski www.polskizuzel.pl, a także intensyfikacja działań w obszarze mediów społecznościowych (facebook i twitter); liczba fanów profilu FB wzrosła od grudnia ubiegłego roku czterokrotnie
- organizacja konferencji prasowych poświęconych aktualnym sprawom polskiego żużla- w roku 2014 odbyły się one w następujących miejscach:
  - styczeń - Zakopane
  - marzec - Warszawa
  - kwiecień - Bydgoszcz
  - czerwiec - Częstochowa
  - lipiec - Bydgoszcz
  - październik - Rybnik

Integracja międzyklubowa

GKSŻ, przy pomocy klubów, organizowała cykliczne spotkania przedstawicieli poszczególnych ośrodków Nice PLŻ oraz PLŻ2, podczas których omawiane były najpilniejsze sprawy polskiego żużla. Jest to realizacja postulatów przedstawicieli klubów. Spotkania służą także międzyklubowej integracji. W roku bieżącym odbyły się trzy zjazdy: w lutym w Łodzi, w lipcu w okolicach Gniezna oraz w listopadzie w Warszawie.

Podsumowanie dokonań w czasie 4-letniej kadencji GKSŻ

- budowano strategię marketingową polskiego żużla
- zawarto umowę o współpracy z profesjonalną kancelarią prawną, specjalizującą się w prawie sportowym
- przeprowadzono badania ilościowe i jakościowe dotyczące kibiców sportu żużlowego
- przygotowano rozwiązania prawne i organizacyjne pomocne przy budowie wizerunku
- przygotowano spójną strategię i komunikację marketingową
- opracowano założenia pakietów biznesowych
- określono cel działań marketingowych
- pozyskano sponsora tytularnego i generalnego reprezentacji Polski
- podejmowano działania mające na celu wspieranie reaktywacji ośrodków żużlowych w Poznaniu i Warszawie
- w sprawach spornych (kluby, zawodnicy) podejmowano negocjacje mające na celu doprowadzenie do porozumienia
- osiągnięcie przez reprezentację Polski juniorów i seniorów licznych sukcesów indywidualnych i drużynowych.

Główna Komisja Sportu Żużlowego - obok swoich zasadniczych zadań, to znaczy prowadzenia rozgrywek ligowych z wyjątkiem Ekstraligi oraz spraw związanych z reprezentacją kraju seniorów i juniorów - realizowała szereg zadań przyjętych w planie promocyjno-marketingowym. Zadania te odnosiły się do obszarów: promocji i wizerunku - Komisji i kadry narodowej, jak również szkolenia i integracji międzyklubowej.

GŁÓWNA KOMISJA SPORTU KARTINGOWEGO

W 2014 roku Główna Komisja Sportu Kartingowego pracowała w następującym składzie:

Mirosław Czub	przewodniczący
Paweł Pęczak	wiceprzewodniczący
Tomasz Kałwa	sekretarz
Sebastian Kołakowski	członek
Artur Strychalski	członek
Edwarda Surmacz	współpracownik GKSK przy nadzorowaniu programu: „Współzawodnictwo Sportowe Dzieci i Młodzieży”

Pomimo trudności, w 2014 roku, podobnie jak w latach poprzednich, rozegrano zawody szczebla centralnego we wszystkich zaplanowanych konkurencjach.

Kontynuowano również program „Współzawodnictwo Sportowe Dzieci i Młodzieży”.

CIK-FIA

Podpisana w 2013 roku umowa z promotorem zawodów CIK-FIA - firmą WSK Promotion, reprezentowaną przez pana Luka de Dono, była kontynuowana w roku 2014 i będzie realizowana także w roku 2015.

Założenia programowe (priorytety) realizowane w 2014 roku i w czasie całej kadencji

- odbudowa infrastruktury kartingowej w Polsce: budowa nowych torów, nowe homologacje, odnowienie starych, zapomnianych torów.

W obecnej kadencji faktem stało się:

- uzyskanie przez tor w Bydgoszczy - po modernizacji - homologacji CIK-FIA
- uzyskanie przez tor w Kisielinie, tor w Starym Kisielinie - po rozbudowie - nowej homologacji CIK-FIA
- uzyskanie przez tor w Poznaniu - po modernizacji - homologacji krajowej, a następnie homologacji CIK-FIA.

Tor w Radomiu, do maja 2014 roku posiadał homologację CIK-FIA. Poza tym, homologację krajową posiadają następujące tory kartingowe: Suwałki, Gostyń (utracił homologację w roku 2015), Toruń, Koszalin (wystąpił o przedłużenie homologacji w roku 2015).

Program szkolenia sędziów kartingowych w Polsce

- forma szkolenia: interaktywna, z podziałem na grupy (sędziowie faktu, techniczni i starterzy),
- połączenie otwartego obozu kadry narodowej ze szkoleniem sędziów miało umożliwić praktyczne szkolenie starterów i sędziów faktu.

Program szkolenia instruktorów i trenerów sportu kartingowego

(dane na dzień 20.03.2015)

- liczba instruktorów: 28 (9 wyszkolonych w roku 2015),
- liczba trenerów: 5 (4 wyszkolonych w roku 2015)

Planowane są dalsze szkolenia.

Rodzaje zawodów (kategorie kartingowe)

W 2014 roku, jak i we wcześniejszych latach w czasie 4 letniej kadencji, odbywały się następujące zawody (zaplanowane również na 2015 r.):

Międzynarodowe Kartingowe Mistrzostwa Polski (MKMP) w następujących kategoriach:

- KF-3
- KF-2 (w roku 2013 nie przyznano tytułu Mistrza Polski - sklasyfikowano zbyt niską liczbę zawodników w tej kategorii, w roku 2014 zawody w tej kategorii nie odbyły się)
- KZ-2 (rok 2013 - po raz pierwszy odbyły się zawody z udziałem zawodników zagranicznych; w 2014 roku zawody nie odbyły się w tej kategorii)
- Mistrzostwa Polski M-60

Puchar ROK w następujących kategoriach:

- BABY ROK
- MINI ROK
- JUNIOR ROK
- ROK
- SUPER ROK
- pokazy 5/7 lat

Puchar ROTAX MAX CHALLENGE w następujących kategoriach:

- MICRO MAX
- MINI MAX
- JUNIOR MAX
- SENIOR MAX
- DD2
- pokazy PUFFO 5/7 lat

Puchar EASYKART w następujących kategoriach:

- E-60
- pokazy E-50 5/7 lat

Działania marketingowe i promocyjne

- kontynuacja współpracy z „Polskim Kartingiem” w zakresie transmisji internetowej on-line z zawodów kartingowych,
- kontynuacja projektu „Akademia Kartingowa Volkswagena”,
- wspierano inicjatywę zawodów kartingowych służb mundurowych.

Statystyka

Liczba klubów kartingowych posiadających licencje klubową na uprawianie sportu kartingowego w 2014 roku: 44.

Wykaz zawodników z poszczególnych klubów, biorących udział w zawodach kartingowych kalendarza PZM w 2014 roku:

<i>lp.</i>	<i>nazwa klubu</i>	<i>liczba</i>
1	Automobilklub Wschodni	5
2	Automobilklub Krakowski	0
3	Automobilklub Kielecki	0
5	Wallrav Racing Club	14
6	Stowarzyszenie Hawi Racing Team	4
7	Automobilklub Tarnogórski	0
8	Automobilklub Leszczyński	21
9	Automobilklub Wielkopolski	16
10	Automobilklub Śląski	3
11	Bydgoskie Towarzystwo Motorowe	4
12	Automobilklub Rzemieślnik	10
13	Automobilklub Polski	8
14	Automobilklub Zielonogórski 'DUET'	7
15	UKS Moto-Kart Energetyk Biłgoraj	7
16	Automobilklub Radomski	2
17	SPSK Motokart Suwałki	6
18	TMSM Sparta Wrocław	3
19	Automobilklub Podlaski	2
20	UKS PUMA	0
21	UKSK KRAK-KART	0
22	Automobilklub Inowrocławski	0
23	Automobilklub Gorzowski	0
24	Automobilklub Morski	6
25	GKM BAŁTYK	2
26	Automobilklub Lubelski	0
27	Automobilklub Koszaliński	0
28	SKK GEPARD	0
29	Motosport Myślenice	0
30	Automobilklub Nowomiejski	0
31	Klub Moto Sport Koszalin	2
32	Automobilklub Toruński	1
33	Automobilklub Kujawsko-Pomorski	4
34	Klub Sportowy ST-Racing Koszalin	3
35	Stowarzyszenie Moto Klub Radom	6
36	Automobilklub Opolski	0
37	TTSK K-TEAM	7
38	Automobilklub Suwalski	1
	<i>razem:</i>	144

Główna Komisja Sportu Kartingowego

Liczba startujących zawodników w poszczególnych kategoriach:

<i>kategoria</i>	<i>liczba</i>
KF-2	x
KF	0
KF-3	x
KF Junior	11
KZ-2	0
razem:	11

M 60	15
------	----

BABY ROK	20
MINI ROK	28
JUNIOR ROK	20
SENIOR ROK	15
SUPER ROK	19
razem:	102

Easykart 50 Trening	9
Easykart 60	12
Easykart 100	0

Micro Max ROTAX	20
Mini Max ROTAX	15
Junior MAX ROTAX	20
Senior MAX ROTAX	20
DD2	13
razem:	88

OPEN	x
------	---

Wykaz wydanych licencji międzynarodowych 2014

<i>rok</i>	<i>liczba licencji międzynarodowych</i>
2014	49

Liczba licencji sędziów sportu kartingowego

<i>rok</i>	<i>liczba przedłużonych licencji stopnia P i M</i>	<i>liczba nadanych licencji stopnia P i M</i>
2014	50	2

Liczba posiedzeń Głównej Komisji Sportu Kartingowego

<i>rok</i>	<i>liczba posiedzeń</i>
2014	3

Liczba torów kartingowych z homologacją PZM

<i>rok</i>	<i>liczba torów</i>
2014	8

Liczba torów kartingowych z homologacją CIK-FIA

<i>rok</i>	<i>liczba torów CIK-FIA</i>
2014	3

Zagraniczne starty polskich zawodników w latach 2011 - 2014

Karol Basz

- pierwsze miejsce w CIK-FIA International KF Super Cup 2013
- IV miejsce w Mistrzostwach Europy 2013
- IV miejsce w Mistrzostwach Świata KF 2013

Julia Pankiewicz

- VII miejsce w II rundzie Mistrzostw Europy w KF JUNIOR (najlepszy wynik w historii światowego kartingu osiągnięty przez kobietę / dziewczynę) w roku 2014

Michał Kasiborski

- I miejsce w Światowym finale Pucharze ROKA w roku 2014

Ponadto, wielu zawodników startowało w Międzynarodowych pucharach i WSK Series.

GŁÓWNA KOMISJA SPORTÓW POPULARNYCH I TURYSTYKI

W 2014 roku Główna Komisja Sportów Popularnych i Turystyki pracowała w następującym składzie:

Stanisław Reterski	przewodniczący
Benedykt Chądzyński	wiceprzewodniczący, rzecznik medialny
Ryszard Śliwiński	członek (nawigacja samochodowa)
Leszek Kałużny	członek (turystyka motorowa)
Andrzej Piwoński	członek (szkolenia organizatorów)
Mirosława Rynowiecka	członek (zmotoryzowani niepełnosprawni)
Jacek Bujański	członek (turystyka terenowa i off-road)
Robert Werle	doradca GKSPiT (do spraw organizacyjnych)

Ocena działalności w 2014 r. wraz ze skróconą statystyką

Turystyczno-Nawigacyjne Mistrzostwa Polski

rok 2014	liczba rund	liczba załóg	liczba klubów	liczba okręgów
Nawigacja	7	21	12	5
Turystyka		20		
Turystyka osób niepełnospr.		3		

Turystyczno-Nawigacyjne Mistrzostwa Polski w 2014 roku prowadzone były wg rocznego kalendarza imprez oraz regulaminów i zasad ustalonych dla tej formuły mistrzostw.

Turystyczny Puchar Polski (6 edycja TPP)

rok	liczba rund	liczba załóg	liczba klubów	liczba okręgów
2014	14	162	13	7

TPP cieszy się rosnącym zainteresowaniem, czemu sprzyjają bez wątpienia łagodniejsze kryteria w stosunku do Turystyczno-Nawigacyjnych Mistrzostw Polski, pozostające w dużej mierze w gestii organizatora oraz lokalny charakter imprez jednodniowych, powodujące zmniejszenie kosztów oraz uciążliwości związanej z dalekimi podróżami.

W sezonie 2014 odnotowaliśmy w TPP pewien spadek frekwencji, spowodowany wypadnięciem z kalendarza imprezy toruńskiej - Złotu Citroena - zwykle o dużej liczbie załóg, oraz zawieszeniem klasyfikacji rodzinnej. Pomimo, że finał sezonu 2014 był najliczniej obsadzonym finałem jaki do tej pory się odbył, w dalszym ciągu największym problemem TPP jest zwiększenie udziału uczestników w imprezach wyjazdowych - poza swoim okręgiem.

GKSPiT dokłada starań, aby zwycięzcy Pucharów uhonorowani byli atrakcyjnymi nagrodami, współpracując przy tym z Biurem PZM Travel. Staramy się dbać o skuteczne propagowanie tej formy nagradzania, celem zwiększenia dalszego wzrostu frekwencji na imprezach pucharowych. Ważną rolę w tych działaniach ma internet i portale społecznościowe, a także wzrost aktywności Biura Marketingu na rzecz Turystyki Motorowej, aby lepiej docierać do grup zawodników i osób jeszcze niezrzeszonych.

Nawigacyjny Puchar Polski (2 edycja NPP)

rok	liczba rund	liczba załóg	liczba klubów	liczba okręgów
2014	7	64	10	6

Mimo mniejszej liczby rozegranych rund, frekwencja procentowo utrzymała się na dotychczasowym poziomie zarówno co do uczestniczących załóg, jak klubów i okręgów. Wyniki indywidualne wskazują na promocję załóg w nowych składach, różnych od uczestniczących i rywalizujących w Mistrzostwach Polski. To świadczy, że osiągamy zamierzony cel, wzrasta zainteresowanie dyscypliną wśród sympatyków nawigacji, przeistaczających się w uczestników. Z uzyskiwanych opinii wynika, że kolejna edycja Pucharu spowoduje skokowy wzrost zainteresowanych tą dyscypliną i formą rozgrywania zawodów.

Turystyka Motorowa

W sezonie 2014 odnotowano spadek udziału zawodników imprezach TNMP w konkurencji Turystyka. Jest to zapewne spowodowane zmianą formuły rozgrywania imprez mistrzowskich i naturalnym przechodzeniem bardziej zaawansowanych załóg do dyscypliny Nawigacja. Jakościowo imprezy były na zbliżonym poziomie, co ważne, poziom ten był zdecydowanie wyższy od ubiegłorocznego, jedynie impreza warszawska uzyskała odrobinę niższe noty u zawodników za zbyt proste trasy.

GKSPiT nadzoruje imprezy pod kątem zgodności z regulaminem. Tradycyjnie najwyższe noty otrzymał Automobilklub Kędzierzyńsko Kozielski, który w tym sezonie zorganizował imprezy finałowe i zakończenie sezonu.

Jak co roku, odnotowujemy ważny udział naszych turystów-motocyklistów w międzynarodowych zlotach FIM RALLY. Po sukcesie organizacyjnym naszych kolegów z LKT WYCZÓŁ w organizacji FIM RALLY, nasi motocykliści z Gościeradza i Biłgoraja wzięli udział w 2014 roku w 69 FIM RALLY w Tampere (Finlandia).

Nawigacja Samochodowa

W sezonie 2014 rozgrywano rundy TNMP i NPP na podstawie zasad opracowanych i wprowadzonych do stosowania po zakończeniu ubiegłorocznego sezonu. Opinie uczestników tegorocznej edycji nie wskazywały na konieczność dalszych prac nad kodyfikatorem i regulaminem. Można zauważyć, że zbliżenie i zastosowanie sposobu opisu tras do zasad Międzynarodowych, zaowocowało sukcesami polskich załóg w międzynarodowej rywalizacji na trasach Turnieju Europy Centralnej (TEC). Druga edycja NPP, pozytywnie przyjęta przez środowisko nawigacyjne, sygnalizuje dalszy wzrost zainteresowania tą formą rywalizacji wśród nowych załóg, sięgających po laury zwycięstwa. Projekt kalendarza imprez 3 edycji NPP (2015) wyraźnie o tym świadczy.

OFF-ROAD przeprawowy

GKSPiT objęła swoim nadzorem rajdy przeprawowe, realizowane jako Przeprawowy Puchar Polski (samochody) i Przeprawowy Puchar Polski ATV/PZM (quady). Z przyczyn niezależnych od PZM, ten pierwszy cykl, organizowany przez Polskie Stowarzyszenie Off Road, nie funkcjonuje zadowalająco, zarówno pod względem organizacyjnym, jak i rozmiaru imprezy (z cyklu trzech rund w roku ograniczył się do jednej rundy).

Współpraca GKSPiT z ATV Polska (organizatora PPP ATV/PZM), rozwija się doskonale i doprowadziła do powstania cyklu rajdów o poziomie dotąd nie notowanym w środowisku quadowym. Przeprawowy Puchar Polski już w drugim sezonie zdeklasował rywali i wiele innych imprez zakończyło swoją historię, nie mogąc zapewnić poziomu wymagań jakie spełnił PPP ATV/PZM.

Zapisy w regulaminach PPP, dotyczące zasad ochrony środowiska podczas imprezy quadowej ustanowiły standard, jaki był do zaakceptowania przez jednostki organizacyjne Lasów Państwowych i już dzisiaj wiemy, że nasze standardy powodują selekcjonowanie organizatorów innych imprez, zanim otrzymają zgodę na wjazd w tereny leśne. Sami uczestnicy początkowo sceptycznie przyjmowali restrykcyjne zasady regulaminów PPP ATV/PZM dotyczące wykluczania uczestników nieprzestrzegających wymogów ochrony przyrody, będących pod wpływem alkoholu, jednak dziś te zasady powodują, że niektóre media odmawiają relacji z imprez gdzie takie zasady nie obowiązują.

W sezonie 2014, w PPP ATV/PZM wystartowało 150 uczestników w dwóch klasach Adventure i Extrem, w trzech rundach: Stężnica (Bieszczady), Mogilno (okolice Gniezna), Drawsko Pomorskie (poligon wojskowy). W tym sezonie, ATV Polska, jako organizator wykonawczy, wprowadziło system elektronicznego potwierdzania zaliczenia punktu i dysponuje już pakietem rejestratorów dla 110 uczestników i 240 punktami do ich zdobywania umieszczanymi w terenie. Całość jest wsparta programem komputerowym do liczenia wyników.

Kol. Jacek Bujański, jako doradca GKSPiT, wielokrotnie uczestniczył we wspieraniu współpracy PZM - wojsko podczas imprez sportu na poligonach wojskowych i po dwóch latach działania przy rajdach Baja jest zupełnie inny poziom postrzegania Polskiego Związku Motorowego. Przekazując swoje doświadczenia, wielokrotnie zawieramy umowy o współpracy, a w zamian za to uzyskujemy możliwość korzystania z poligonów dla sportu motorowego. Tam, gdzie już organizujemy imprezy, aby rozwiązywać problem miejsc i tras dla uprawiania turystyki terenowej z elementami off-road, poszukujemy wsparcia ze strony samorządów, uzgadniając z nimi jak powinno być one organizowane.

Planowane Przeprawowe Mistrzostwa Polski w 2015 roku są kolejną okazją do podniesienia poprzeczki wymagań dla uczestników i zademonstrowania, że rajdy ze znacznikiem PZM stanowią najwyższy standard dla całego środowiska polskiego off-roadu.

Szkolenia organizatorów

Rok 2014 był trzecim sezonem stosowania zaktualizowanego regulaminu Organizatorów Sportu Popularnego (OSP). Łatwiejszy tryb uzyskiwania i przedłużania stopni OSP, rozszerzone możliwości uzyskiwania punktacji do rankingu sędziowskiego oraz korzystne ubezpieczenie organizatorów imprez w InterRisk, przyciągnęły znaczną liczbę potencjalnych, fachowych organizatorów imprez.

W minionym sezonie przeprowadzono 9 ogólnopolskich szkoleń OSP. Do prowadzenia szkoleń i egzaminów OSP desygnowana jest grupa rekomendowanych sędziów stopnia „P”, ogłaszana corocznie specjalnym komunikatem GKSPiT na początku roku kalendarzowego.

Rozpoczęte zostały prace zmierzające do wydania w sezonie 2015 uaktualnionego zeszytu „Szkolenie Organizatorów Sportów Popularnych Polskiego Związku Motorowego”. Zeszyt ten uwzględni wszelkie zmiany przepisów wprowadzone po 2012 roku, a także poszerzony zostanie o część „Bezpieczeństwo w Ruchu Drogowym - Pierwsza Pomoc”, które będzie wprowadzone jako obowiązkowe szkolenie przy przeprowadzaniu ogólnopolskich szkoleń OSP. Przy tym projekcie zakładana jest współpraca z przeszkolonymi ratownikami drogowymi PZM, rekomendowanymi przez GK BRD.

Na wniosek GKSPiT, ZG PZM po konsultacjach z GKBRD, GKPZ i GKC w sprawie angażowania sędziów licencjonowanych do pracy przy próbach sprawnościowych na imprezach mistrzowskich w przedmiotowych dziedzinach, Biuro Sportu i Turystyki wprowadziło możliwość pozyskiwania punktów do książeczek sędziowskich przez tych sędziów, podobnie jak w imprezach KJS. Zachęci to sędziów sportowych do współpracy z organizatorami imprez GKSPiT PZM.

Działalność medialna i marketingowa dotyczące Sportów Popularnych i Turystyki

W grudniu 2012 roku, Biuro Marketingu PZM postanowiło dokonać zmian w wydawaniu newslettera PZM, w celu uatrakcyjnienia jego formy i przekazu. Połączenie wydania turystycznego i sportowego miało poprawić przekaz informacji i zwiększyć wykorzystanie strony internetowej www.pzm.pl.

Dwuletnie doświadczenie dowiodło, że newsletter stracił rolę, do jakiej powołała go w 2005 roku GKSPiT wraz z pozostałymi komisjami pozasportowymi - platformy kontaktu Związku z okręgami, klubami i ich członkami. Formuła otwarcia newslettera „poza Związek”, pozbawiła nas tej płaszczyzny. Nowa formuła newslettera nie jest zadowolająca i wymaga konstruktywnych zmian. Wskazane jest przeprowadzenie sondy wśród klubów organizatorów, aby uzyskać informację, jakiej formy newslettera oczekują.

Niewiele pomogły tu profile poszczególnych aktywności uruchomione na Facebooku, bądź liczne kontakty internetowe. Uzgodnienia przewodniczących komisji pozasportowych idą w kierunku dokonania zmian na stronie www.pzm.pl, aby przywrócić wymianę informacji wewnątrz PZM.

GKSPiT podjęła własne działania marketingowe. Zlecono realizację i wykonanie spotów promujących imprezy SPiT, wydano w 2014 roku kalendarz ścienny zawierający wykaz imprez TPP, NPP, TNMP, wykonano nalepki na samochody promujące turystykę i nawigację samochodową w PZM.

Podjęto działania mające na celu aktualizację danych adresowych klubów, które są zamieszczone na stronie PZM oraz uzyskania informacji o osobach, z którymi można się kontaktować w klubach w sprawach sportów popularnych i turystyki. W wyniku uzyskanych informacji (głównie drogą telefoniczną, ponieważ na wysłaną pocztą mailową ankietę duża część Zarządów Okręgowych nie zareagowała) ustalono, że działaniami w sportach popularnych i turystyce zajmują się 84 (!) kluby ze 120 wskazanych na stronie PZM. Ustalono bezpośrednie dane osób, z którymi można się kontaktować w sprawach SPiT.

Wykonane działania pokazały brak zainteresowania Zarządów Okręgowych PZM do współdziałania ze strukturami ZG, przynajmniej w obszarze działań sportów popularnych i Głównej Komisji. Większość ZO nie przeprowadziła weryfikacji danych adresowych, o które zwracała się z prośbą GKSPiT PZM.

Przeprowadzone na początku 2014 roku Marketingowe Spotkanie w Jachrance pokazało dużą rozbieżność przekazywanych sprawozdań z działalności w sportach popularnych z rzeczywistymi działaniami. Wyraźnie odczuwa się zależność działań ZO z rankingiem (punktacją) wymaganym dla oceny Zarządów Okręgowych. Niestety, w rankingu nie występują oceny dotyczące promocji działań komisji klubowych w danych okręgach, nie ma też oceny współpracy z ZO przez kluby danego okręgu.

W związku z tym, zasadna wydaje się propozycja dołączenia do rankingu ZO punktów za:

1. Współpracę z mediami lokalnymi przy promocji imprez (podpisane umowy długoterminowe).
2. Współpracę z lokalnymi wydziałami administracji terenowej - łączenie imprez PZM z imprezami lokalnymi (podpisane umowy o współpracy).
3. Współpracę ZO z klubami własnego okręgu (sposób oceny).

W lutym 2014 roku został wydany i rozprowadzony wśród Zarządów Okręgowych Kalendarz Imprez Sportów Popularnych (ścienny, w formacie A1). Kalendarium zawierało daty wszystkich Ogólnopolskich Imprez Sportów Popularnych występujących w zatwierdzonym Kalendarzu Imprez GKSPiT z informacjami o miejscu rozgrywania zawodów i ich organizatorze.

W marcu 2014 roku opracowane zostały nowe logotypy Samochodowych Rajdów Turystycznych oraz Samochodowych Rajdów na Orientację, dostosowane do aktualnie obowiązującej formy logo Polskiego Związku Motorowego. Nowe logotypy zostały wydrukowane w formie samoprzylepnych nalepek i rozprowadzone wśród Klubów PZM organizujących imprezy turystyczno-nawigacyjne.

W 2014 roku, po kilkumiesięcznej dyskusji internetowej (na przełomie 2013/2014) wśród przedstawicieli Klubów PZM organizujących imprezy turystyczno-nawigacyjne i bezpośrednim spotkaniu w siedzibie PZM przy ul. Kazimierzowskiej, została ustalona nowa, zweryfikowana i przystosowana do międzynarodowych zasad wersja Zbioru Zasad Opisu Tras wykorzystywanych w Turystyczno-Nawigacyjnych Rajdach Samochodowych (Kodyfikator). Opracowano także Dokument Zmian w stosunku do dotychczas stosowanych zasad oraz stworzono nową podstronę na istniejącej stronie PZM/Turystyka, zawierającą przykłady interpretacji szczególnie kontrowersyjnych zapisów kodyfikatora. Przeanalizowano także i uszczegółowiono Regulaminy Turystyczno-Nawigacyjnych Mistrzostw Polski, Turystycznego Pucharu Polski i Nawigacyjnego Pucharu Polski, które zaczęły obowiązywać w sezonie 2014.

Po wydanych w 2012 roku trzech Zeszytach Szkoleniowych OSP, w roku 2014 został wydany 80-stronnicowy Zeszyt: „Tajemnice Nawigacji”, omawiający zasady opisu turystyczno-nawigacyjnych, uwzględniający i wyjaśniający nowe zasady wprowadzone w Kodyfikatorze 2014. Zeszyt został rozprowadzony wśród Klubów PZM organizujących imprezy turystyczno-nawigacyjne.

W 2014 roku został opracowany i rozesłany do wszystkich klubów PZM zajmujących się organizacją imprez sportów popularnych zestaw reklamowy - materiał informacyjny, omawiający specyfikę sportów popularnych, kalendarz, zasady uczestnictwa oraz linki związane z propagowaniem wymienionych dyscyplin, jak też z relacjami filmowymi z odbytych imprez. Został także opracowany wzór pisma - informacji prasowej, w celu przekazywania informacji o imprezach od organizatorów do mediów lokalnych.

W sezonie 2014 przeprowadzone zostały ankiety wśród uczestników imprez TNMP, TPP i NPP. Pytania zadawane w ankietach miały na celu uzyskanie informacji dotyczących oceny organizowanych imprez, oczekiwań uczestników, sposobów promowania imprez i skuteczności tej promocji. Do końca października ankiety przesłało ponad 200 uczestników. Ostateczne wyniki i wnioski płynące z otrzymanych ankiet zostały opracowane i umieszczone na stronie www.pzm.pl. Posłużą one opracowaniu strategii działania Komisji na następną kadencję.

Cały czas trwają rozmowy z mediami lokalnymi i ogólnopolskimi w celu pozyskania sponsora medialnego dla imprez sportów popularnych. Działania te są bardzo trudne, gdyż imprezy sportów popularnych są w porównaniu ze sportami wyczynowymi bardzo mało medialne. Niemniej jednak, poprzez poszerzenie działań GKSPiT o nowe zakresy: Przeprowozy Puchar Polski, Turniej Europy Centralnej, czy ostatnio utworzony Puchar Polski Południowej A-4. Mamy nadzieję, że działania przyniosą oczekiwane efekty.

Na początku roku 2015 zostało zaplanowane i zrealizowane wydanie drukiem ściennego Kalendarza Imprez GKSPiT oraz dodruk zeszytu „Tajemnice nawigacji” w związku ze zgłaszanym przez Kluby dużym zapotrzebowaniem na ten materiał szkoleniowy.

Podsumowanie

Działania GKSPiT w czasie całej kadencji opierają się na zadaniach, które zostały zapisane w „Strategii na lata 2008 - 2015” i dostosowywane są do zmieniających się warunków zewnętrznych. GKSPiT stale modyfikuje swoje bieżące działania w celu dostosowania ich do potrzeb środowiska.

GKSPiT, zaniepokojona znacznym spadkiem udziału w ogólnodostępnych imprezach turystycznych zmotoryzowanych osób niepełnosprawnych, w kolejnym sezonie skieruje więcej uwagi na ten problem. Wzmocni też działania zmierzające do kształcenia i doskonalenia organizatorów imprez w umiejętności udzielania pierwszej pomocy w wypadkach komunikacyjnych.

W organizacji swoich imprez, GKSPiT stale współpracuje z GKZ, GKCC, GKBRD oraz GKSS. Rozszerzając pole własnej działalności, GKSPiT realizuje podstawowy cel PZM, czyli podnoszenie kultury i bezpieczeństwa na drodze, poprzez propagowanie właściwych zachowań drogowych na różnorodnych imprezach organizowanych przez komisje PZM.

Należy powtórzyć stale aktualne stwierdzenie zawarte w sprawozdaniach z poprzednich lat: „Przewidziane na najbliższe lata podniesienie rangi marki PZM, zacieśnienie współpracy działań statutowych z gospodarczymi, reprezentowanie przez PZM środowiska zmotoryzowanych, wpływanie na prawo motoryzacyjne, wprowadzenie nowych form imprez i oferty gospodarczej, wydają się niezbędnym kierunkiem dla wzmocnienia naszej pozycji w kraju.”

GLÓWNA KOMISJA BEZPIECZEŃSTWA RUCHU DROGOWEGO

W 2014 r. Główna Komisja Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego pracowała w następującym składzie:

Robert Werle	przewodniczący
Wojciech Morawski	wiceprzewodniczący
Roman Filecki	członek
Armand Konieczny	członek
Piotr Monkiewicz	członek
Sylwester Ropielewski	członek

W sposób ciągły z GK BRD współpracowali członkowie Zarządu Głównego PZM: Eugeniusz Karczewski, Zbigniew Kogut i Przemysław Piotrowski.

Podczas cyklicznie zwoływanych przez przewodniczącego spotkań, omawiane i oceniane były działania GK BRD. Na bieżąco natomiast, ściśle współdziałanie Komisji możliwe jest dzięki korzystaniu z nowoczesnych środków komunikacji (głównie internetu).

W minionej kadencji zorganizowane było wyjazdowe posiedzenie GK BRD z przedstawicielami OK BRD.

Prezentacja działalności

Działalność na rzecz podnoszenia bezpieczeństwa w ruchu drogowym jest jednym z najważniejszych zadań statutowych Polskiego Związku Motorowego, który od chwili swego powstania, zawsze w swojej działalności kładł wielki nacisk na te zagadnienia. Prowadzone przez nas działania wpisują się w ONZ-towską Dekadę Działań na Rzecz Poprawy Bezpieczeństwa w Ruchu Drogowym oraz Narodowy Program Poprawy BRD.

1. Turnieje

Od blisko czterdziestu lat, przy współpracy władz samorządowo-administracyjnych danego regionu, Ministerstwa Spraw Wewnętrznych, Krajowej Rady BRD, Policji, Krajowego Stowarzyszenia Dyrektorów WORD oraz Wojewódzkich Ośrodków Ruchu Drogowego, corocznie przeprowadzane były Turnieje:

- Ogólnopolski Turniej Bezpieczeństwa w Ruchu Drogowym,
- Ogólnopolski Młodzieżowy Turniej Motoryzacyjny,
- Ogólnopolski Turniej Bezpieczeństwa w Ruchu Drogowym dla Uczniów Szkół Specjalnych i Specjalnych Ośrodków Szkolno-Wychowawczych.

W turniejach tych, co roku bierze udział ponad sto kilkadziesiąt tysięcy uczniów.

Finał XXXVII Ogólnopolskiego Turnieju Bezpieczeństwa w Ruchu Drogowym odbył się w Czarnej, w dniach 1 - 3 czerwca 2014 r., organizatorem był Wójt Gminy Czarna, ZSP w Czarnej, Zarząd Okręgowy PZM w Rzeszowie.

I miejsce w klasyfikacji dla szkół podstawowych zajęli uczniowie ze Szkoły Podstawowej nr 6 w Rzeszowie. I miejsce w klasyfikacji dla szkół gimnazjalnych zajęli uczniowie z Gimnazjum w Czarnej.

Finał XVIII Ogólnopolskiego Młodzieżowego Turnieju Motoryzacyjnego odbył się w dniach 13 - 14 czerwca 2014 r. w Poznaniu, organizatorem był Zarząd Okręgowy PZM w Poznaniu, Automobilklub Wielkopolski, Wojewódzkie Ośrodki Ruchu Drogowego w Poznaniu, Kaliszu, Koninie, Lesznie i Pile oraz Policja i Kuratorium Oświaty.

I miejsce zajęli uczniowie z Technikum Mechanizacji Rolnictwa w Poznaniu. Wielką atrakcją było zwiedzenie interaktywnego Centrum Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego Skoda-Auto Lab oraz spotkanie z Jerzym Dudkiem.

Finał VI Ogólnopolskiego Turnieju Bezpieczeństwa w Ruchu Drogowym dla Uczniów Szkół Specjalnych i Specjalnych Ośrodków Szkolno - Wychowawczych odbył się w dniach 4 - 6 czerwca 2014 r. w Wiechlicach (województwo lubuskie), organizatorem był Zarząd Okręgowy PZM w Zielonej Górze.

I miejsce w klasyfikacji dla szkół podstawowych zajęli uczniowie z SOSW we Wschowie.

I miejsce w klasyfikacji dla szkół gimnazjalnych zajęli uczniowie z SOSW we Wschowie.

2. Ratownictwo drogowe

W dniach 19 - 21 września 2014 r. w Stalowej Woli odbyły się XV Mistrzostwa Polski Ratowników Drogowych. Organizatorem - na zlecenie GK BRD - był Zarząd Okręgowy PZM w Rzeszowie i Automobilklub Stalowa Wola. W Mistrzostwach udział brały załogi reprezentujące Zarządy Okręgowe oraz Automobilkluby i Kluby PZM.

W klasyfikacji generalnej zwyciężyła załoga: Sebastian Budyła i Przemysław Piotrowski.

W klasyfikacji okręgowej ZO PZM Poznań.

W klasyfikacji klubowej Automobilklub Wielkopolski.

Żałujemy, że w ostatnich latach nie wszystkie Okręgi uczestniczyły w Mistrzostwach, mimo, iż koszty jednej załogi pokrywa GK BRD.

W 2014 r. dokonano weryfikacji Ratowników Drogowych: na koniec roku w PZM działa 1835 Ratowników Drogowych i Instruktorów Ratownictwa Drogowego. Część z nich odbyła przeszkolenie w zakresie Kwalifikowanej Pierwszej Pomocy, zdobywając tytuł Ratownika. Ratownicy działający jako wolontariusze udzielają pomocy poszkodowanym, zabezpieczają też imprezy. W minionej kadencji opracowaliśmy i wydaliśmy też m.in. Instrukcję Udzielania Pierwszej Pomocy, Karty ICE i Kriokarty.

3. Udział w imprezach ogólnopolskich

a) Aktywnie włączyliśmy się w obchody:

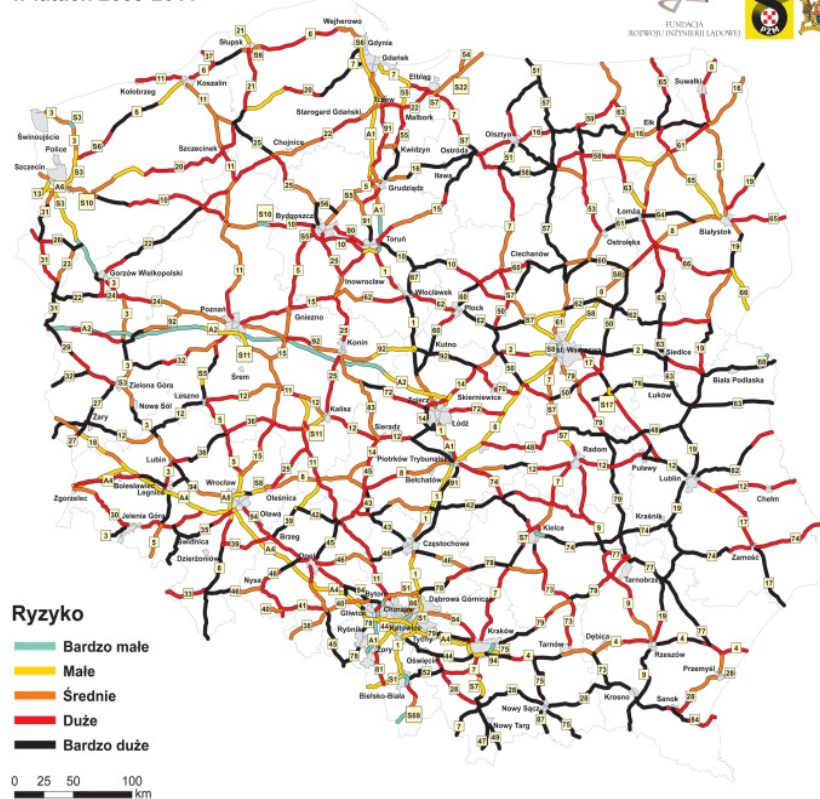
- Europejskiego Dnia Bezpieczeństwa w Ruchu Drogowym - 9 maja 2014 r.,
- Światowego Dnia Pierwszej Pomocy - 11 września 2014 r.,
- Światowego Dnia Pamięci o Ofiarach Wypadków Drogowych - 16 listopada 2014 r.

b) W całym kraju byliśmy pomysłodawcami i organizatorami happeningów, festynów, konkursów i konferencji promujących bezpieczeństwo w ruchu drogowym. Na szczególne podkreślenie zasługuje podejmowana w tym zakresie działalność Zarządów Okręgowych PZM w Poznaniu, Szczecinie i Wrocławiu oraz Automobilklubu Wielkopolski. Niektóre z prowadzonych wydarzeń transmitowane były na żywo na antenie ogólnopolskiej telewizji.

c) Propagując oraz przypominając o nowelizacji Ustawy Prawo o Ruchu Drogowym wprowadzającej obowiązek noszenia przez pieszych elementów odblaskowych, Polski Związek Motorowy aktywnie włączył się w popularyzację elementów odblaskowych użytkowanych na potrzeby bezpieczeństwa pieszych poruszających się poza obszarem zabudowania po zmierzchu. W ramach prowadzonych przez Zarządy Okręgowe PZM imprez oraz w działających na ich terenie szkołach rozdaliśmy ponad 16 tys. sztuk opasek odblaskowych, które zakupiła GK BRD.

d) GK BRD kontynuowała działania w zakresie projektu Eurorap.

Ryzyko indywidualne
na drogach krajowych w Polsce
w latach 2009-2011

4. Ochrona zmotoryzowanych

W zakresie ochrony zmotoryzowanych, Polski Związek Motorowy brał czynny udział w konsultacjach społecznych i opiniowaniu otrzymywanych projektów aktów prawnych związanych z BRD. W prowadzonej przez Polski Związek Motorowy fundacji oraz poradni kierowców prowadzonej przez Automobilklub Wielkopolski, poszkodowali mogli liczyć na pomoc, między innymi w postaci bezpłatnych porad.

5. „Ambasadorzy Bezpieczeństwa na Drodze”

Polski Związek Motorowy, w ramach działań na rzecz poprawy bezpieczeństwa na polskich drogach, zorganizował w dniu 10 maja 2014 r. w Warszawie imprezę pod nazwą „Ambasadorzy Bezpieczeństwa na Drodze”, skierowaną do pracowników placówek dyplomatycznych w Polsce. Była to kontynuacja idei zapoczątkowanej w 2012 r. przez Automobile Club d'Italia (ACI), który wystartował z projektem bezpłatnych szkoleń z zakresu doskonalenia techniki jazdy oraz przepisów ruchu drogowego dla obcokrajowców. Do dziś przeszkolono w Europie już 3000 kierowców, kursy trwają nieprzerwanie i cieszą się ogromną popularnością. Impreza została objęta patronatem Ministerstwa Spraw Zagranicznych i Ambasady Włoch.

Uczestnikami kursu doskonalenia techniki jazdy, który odbył się w dniu 10 maja 2014 r. na terenie autodromu Automobilklubu Polski, byli pracownicy placówek dyplomatycznych akredytowanych w Warszawie, reprezentujący 5 kontynentów i 25 krajów. Podczas kilkugodzinnego, bezpłatnego szkolenia, zaproszeni mieli okazję uczestniczyć w zajęciach z zakresu doskonalenia techniki jazdy na torze szkoleniowym pod opieką kadry wykwalifikowanych instruktorów. Dyplomaci zetknęli się z sytuacjami, które mogą spotkać na drodze. Uczestnicy ćwiczyli kontrolowany poślizg, zapoznali się ze zjawiskiem utraty przyczepności, nadsterownością i podsterownością pojazdu, symulacją dachowania oraz zderzenia czołowego. W części teoretycznej wysłuchali wykładu przedstawiciela Komendy Głównej Policji, który przedstawił statystyki wypadków powodowanych przez obcokrajowców w Polsce oraz główne różnice w przepisach ruchu drogowego w Polsce i za granicą.

6. Kampania FIA

W dniu 9 września 2014 r., podczas konferencji prasowej w Ambasadzie Wielkiej Brytanii w Warszawie, została oficjalnie zainaugurowana polska odsłona kampanii FIA Golden Rules, przygotowana przez Polski Związek Motorowy przy aktywnej współpracy z panią poseł Beatą Bublewicz. Wydarzenie zostało objęte patronatem Ambasady Wielkiej Brytanii w Polsce. Uczestnikami konferencji byli również mistrzowie sportów motorowych, którzy w ramach promocji kampanii użyczyli swojego wizerunku, by promować Dziesięć Złotych Zasad FIA. Złote Zasady FIA to podstawowy zestaw niezbędnych zachowań, jaki obowiązuje każdego uczestnika ruchu drogowego. Promowane przez PZM w Polsce Złote Zasady FIA zostały przez nas uzupełnione o dwie dodatkowe zasady: „Pieszy zawsze pierwszy” oraz „Nie parkuj na kopercie”, co spotkało się z wielkim poparciem ze strony specjalistów, a także fundacji i stowarzyszeń działających na rzecz osób niepełnosprawnych.

7. Inne działania

- 1) Pamiętając też o młodych uczestnikach ruchu drogowego, organizowaliśmy dla nich zajęcia, dzięki którym podnosili swoje umiejętności jazdy.
- 2) Członkowie GK BRD uczestniczyli m. in. w międzynarodowym Seminarium Gambit oraz w Festiwalu Ekoenergetyki w Opolu.
- 3) Główna Komisja BRD dofinansowała w roku 2014 organizację m.in. następujących inicjatyw oraz imprez z kalendarza GK BRD:
  - konkurs plastyczny dla dzieci i młodzieży "Bezpieczna Droga do Szkoły"- impreza ogólnopolska, organizowana przez Automobilklub Łódzki,
  - ogólnopolskie Finały Turniejów:
    - a) XXXVIII Ogólnopolskiego Turnieju Bezpieczeństwa w Ruchu Drogowym,
    - b) XVIII Ogólnopolskiego Młodzieżowego Turnieju Motoryzacyjnego,
    - c) VI Ogólnopolskiego Turnieju Bezpieczeństwa w Ruchu Drogowym dla Uczniów Szkół Specjalnych i Specjalnych Ośrodków Szkolno Wychowawczych.
- 4) Wyjazd reprezentacji na Finał Konkursu ETEC.
- 5) XV Mistrzostwa Polski Ratowników Drogowych.
- 6) VII Ogólnopolski Samochodowy Rajd Seniora, którego organizatorem był Automobilklub Wielkopolski.

PODSUMOWANIE

Wiele naszych działań było zauważonych przez media, a niektóre z nich, np. relacja z konferencji ODBLASKI, była transmitowana na żywo przez dwie ogólnopolskie stacje telewizyjne.

Wszystkie podejmowane przez GK BRD działania miały na celu popularyzowanie i kształtowanie właściwych zachowań wśród pieszych i zmotoryzowanych, a także poprawę stanu bezpieczeństwa w ruchu drogowym.

Wszystkie prowadzone przez GK BRD działania wpisują się w:

- ONZ-towską Dekadę Działań na Rzecz BRD ustanowioną na lata 2011 - 2020,
- Europejski Program Działań na rzecz BRD na lata 2011 - 2020,
- Narodowy plan Poprawy BRD.

Nasze działania nie byłyby możliwe bez współpracy z wieloma służbami, instytucjami, władzami administracyjnymi i samorządowymi - naszymi Przyjaciółmi - którym za okazaną pomoc serdecznie dziękujemy.

GLÓWNA KOMISJA POJAZDÓW ZABYTKOWYCH

W 2014 roku Główna Komisja Pojazdów Zabytkowych pracowała w następującym składzie:

Bartosz Balicki	przewodniczący
Jakub Zawadzki	wiceprzewodniczący
Robert Piętka	sekretarz
Tadeusz Durczyński	członek
Marek Furmanowski	członek

W okresie sprawozdawczym GKPZ zorganizowała dwa spotkania: w styczniu w Wierchomli i w grudniu w Warszawie.

W strukturach GKPZ działają następujące podkomisje:

- Podkomisja ds. rajdów - przewodniczący Jakub Zawadzki
- Podkomisja ds. legislacji - przewodniczący Paweł Rozeń
- Podkomisja ds. dziedzictwa kultury - nowy przewodniczący Tomasz Groszewski
- Podkomisja ds. motocykli - przewodniczący Robert Piętka
- Podkomisja ds. sportu - przewodniczący Erwin Maisel

Podkomisja ds. rajdów

Podczas spotkania GKPZ w Wierchomli, w styczniu 2014 roku, Podkomisja przeanalizowała wnioski zmian w regulaminie MPPZ, które wpłynęły podczas spotkania środowiskowego w grudniu 2013 roku. Członkowie Podkomisji uzgodnili ostateczną wersję regulaminu MPPZ 2014.

W roku 2014, GKPZ zleciła organizację 14 rund MPPZ, z czego 5 dla motocykli, zaś pozostałe typowo samochodowe lub mieszane - samochodowo-motocyklowe. Na każdej rundzie MPPZ był obecny obserwator z ramienia GKPZ. Wszystkie rundy zorganizowane były zgodnie z regulaminem, nie stwierdzono żadnych uchybień. Ponadto, 3 z w/w imprez, to imprezy zakwalifikowane do kalendarza FIVA, dwie kategorii FIVA-B, oraz jedna, najwyższej rangi, kategorii FIVA-A, zorganizowana przez Automobilklub Beskidzki odbyła się po raz kolejny w okolicach Bielska-Białej. Wpisanie w/w imprez do kalendarza FIVA zaowocowała licznym udziałem załóg zagranicznych. Również na innych rundach MPPZ pojawiały się załogi z Białorusi, Litwy, Ukrainy jak również z Niemiec, Szwecji, Holandii, Czech, Słowacji, a nawet Wielkiej Brytanii, co pozwoliło nadać tym imprezom miano imprez międzynarodowych.

Zgodnie z ubiegłorocznymi założeniami, pozyskano nowych organizatorów rund: Automobilklub Ziemi Płockiej oraz Automobilklub Cieszyński - to nowi organizatorzy rund typowo motocyklowych. Niestety, w bieżącym roku nie odbyła się jedna ze zleconych rund, a mianowicie runda MPPZ organizowana przez Automobilklub Morski. Z informacji jakie uzyskała GKPZ, runda nie odbyła się z powodu problemów organizacyjnych. Organizator zapewnia, że jest to jednorazowa sytuacja i runda ta wróci do kalendarza w roku 2015.

W bieżącym roku, w cyklu MPPZ wystartowało łącznie 168 załóg zrzeszonych w klubach sfederowanych w PZM oraz około 70 załóg nie zrzeszonych w PZM, co daje liczbę około 238 załóg. W roku bieżącym zaobserwowano wyraźny wzrost liczby sklasyfikowanych zawodników w porównaniu do poprzednich lat, i tak: 2012 rok - 138, 2011 rok -153, 2010 rok -141załóg.

Poza wspomnianymi wyżej imprezami najwyższej rangi, niektóre okręgi PZM organizują rundy okręgowe i do najprężniejszych można zaliczyć okręg warszawski, gdzie w czterech rundach samochodowych i jednej motocyklowej wystartowało łącznie 124 zawodników oraz okręg katowicki, w którym zorganizowano dwie rundy okręgowe. Zorganizowano również wiele innych imprez typu rajdowego, czy zlotowego, wpisanych do kalendarza imprez PZM. Do największych imprez tego typu można zaliczyć: Rajd Nocy Muzeów - organizowany od kilku lat przez Automobilklub Rzeszowski, X Kęcki Rajd Pojazdów Zabytkowych, Beskidzki Zlot Pojazdów Zabytkowych czy też V Puławski Rajd Pojazdów Zabytkowych.

Automobilklub Krakowski zorganizował III Rajd Polski Historyczny, był to rajd na regularność. Trasa rajdu liczyła około 800 km, wystartowały 34 załogi. Zgodnie z ubiegłorocznymi zapowiedziami organizatora, tegoroczny rajd był rundą Mistrzostw Europy FIA w rajdach na regularność. co zaowocowało obecnością sporej liczby zawodników zagranicznych. Opinie zawodników oraz obserwatora FIA na temat imprezy były bardzo pozytywne i rokują na przyszły rok udziałem znacznie większej liczby zawodników z zagranicy.

Podkomisja ds. legislacji

Rok 2014 w zasadzie w całości poświęcony był współpracy Polskiego Związku Motorowego z FIVA, gdyż na rok 2014 zostało zaplanowane europejskie badanie społeczności oldtimerowej.

20 stycznia 2014 roku, w Leiden w Holandii, odbyło się spotkanie grupy roboczej komisji legislacyjnej FIVA, na którym omówione zostały założenia wstępne do badania. W gronie przedstawicieli 15 krajów rozmawialiśmy o kierunku, jaki należy nadać realizacji badania, jego szczegółowości, a także kształcie i formie pytań. To także analiza odmienności prawnych w poszczególnych krajach biorących udział w ankiecie. Na spotkaniu, oprócz przedstawicieli organizacji członkowskich (w tym przedstawiciela PZM), udział wzięli także przedstawiciele Uniwersytetu w Delft oraz przedstawiciele firmy GFK. Miesiąc luty był niezwykle pracowity w związku z koniecznością dokonania tłumaczeń bardzo dużej liczby pytań i merytorycznych zagadnień ankiety. Wszystkie tłumaczenia zostały dokonane własnymi siłami, bez angażowania osób i środków pochodzących z zewnątrz. Podkomisja odpowiada za tłumaczenie dwóch z trzech części ankiety (dla właścicieli pojazdów oraz klubów).

Kolejnym zadaniem postawionym przed Podkomisją w związku z ankietą było nagłośnienie jej w mediach branżowych, jeszcze przed jej oficjalnym startem. Zadanie udało się wykonać bardzo dobrze, a to zarówno dzięki zaangażowaniu całej Głównej Komisji Pojazdów Zabytkowych, ale przede wszystkim - dzięki otwartości i chęci pomocy prasy branżowej (Automobilista, Classicauto).

Oficjalne rozpoczęcie badania socjoekonomicznego odbyło się 26 marca 2014 roku i trwało do 16 czerwca. W tym czasie trwały usilne działania zmierzające do nakłonienia jak największej liczby podmiotów do wzięcia udziału w ankiecie. To działania marketingowe na portalach społecznościowych, to także listy i maile do klubów zrzeszonych w PZM i nieustanne wsparcie mediów branżowych. Dzięki nim osiągnęliśmy wynik 612 indywidualnych osób, 30 klubów i stowarzyszeń oraz 17 podmiotów biznesowych (jest to bardzo dobry wynik na tle innych Państw biorących udział w ankiecie).

14 października 2014 roku w Brukseli, odbyło się Inauguracyjne Spotkanie Członków Parlamentu Europejskiego tworzących nieformalną grupę związaną z pojazdami historycznymi, tj.: „Historic Vehicle Group”. Skupia ona sympatyków wiekowej motoryzacji pod przewodnictwem europośła z Niemiec - Bernda Lange, osoby niezwykle zasłużonej dla ruchu weterańskiego. Przy tej okazji odbyła się także oficjalna prezentacja wyników badania socjoekonomicznego organizowanego przez FIVA oraz organizacje partnerskie w 15 krajach Europy (w Polsce współorganizatorem był Polski Związek Motorowy). W spotkaniu wzięli udział zarówno przedstawiciele FIVA (w tym prezydent Patrick Rollet oraz członkowie komisji legislacyjnej FIVA), przedstawiciele Uniwersytetu w Delft oraz zaproszeni euro posłowie - niestety, nie z Polski, pomimo przesłanych wcześniej zaproszeń przez PZM. Zaskoczeniem może być społeczny odbiór tego wydarzenia, zarówno w Brukseli, jak i krajach „starej Europy”, cieszący się dużym zainteresowaniem i przychylnością mediów, co pokazuje, że sprawy i problemy właścicieli pojazdów wiekowych nie są tam tak marginalizowane jak w Polsce.

Pod koniec października, FIVA przesłała raport z oficjalnymi wynikami badania, który dostępny jest na stronie internetowej PZM. Został również przekazany do mediów, które wspierały nas w badaniu.

Rok 2014 zaowocował także nawiązaniem bardzo dobrego kontaktu z panią Posel Beatą Bublewicz, która wyraziła zainteresowanie i chęć pomocy przy przeforsowaniu kilku istotnych zmian w przepisach, w tym tej, która zakłada zwolnienie pojazdów zabytkowych z Via Tollu. Projekt nowelizacji nie jest jeszcze ukończony.

Podkomisja ds. motocykli

W sezonie, Podkomisja nadzorowała i koordynowała przebieg rund MPPZ w kategorii motocykli, zajmowała się kontaktem i opieką merytoryczną nad klubami. W sezonie 2014 odbyło się pięć rund w tej kategorii. Po raz pierwszy rundę MPPZ organizował Automobilklub Cieszyński. Wszystkie rundy nadzorowane były poprzez obserwatora z ramienia GKPZ i przebiegły bez zastrzeżeń.

W roku 2014 zaobserwowaliśmy duży przyrost zawodników motocyklistów zrzeszonych w PZM. W latach ubiegłych, przy ogólnej, dużej liczbie zawodników na rundach, bardzo niewielki procent zawodników posiadał legitymacje PZM, czasami trudno było wyłonić wicemistrzów z powodu braku frekwencji. Pod tym względem rok 2014 można uznać za przełomowy i środowisko motocyklistów przy GKPZ zaczyna bardzo szybko się rozwijać.

Podkomisja, wspólnie z organizatorami rund, pracowała nad nowym regulaminem MPPZ, przeznaczonym wyłącznie dla rund motocyklowych oraz stworzeniem jasnych wytycznych dla przyszłych organizatorów rund. Opracowano również formularz zgłoszeniowy i formularz oceny technicznej motocykla, który ma obowiązywać w sezonie 2015. Budujące jest to, że po kilkuletniej przerwie powracają do organizacji kluby, które od kilku, czy kilkunastu lat, zaprzestały organizacji imprez rangi MPPZ, jak również to, że kolejne kluby motocyklowe zrzeszają się, bądź wyrażają chęć zrzeszenia się w PZM. Przykładem tego jest to, że na sezon 2015 chęć organizacji rund MPPZ w kategorii motocykle zgłosiło i potwierdziło do kalendarza sześć klubów.

Celem Podkomisji w sezonie 2015 jest integracja klubów i zawodników oraz stworzenie cyklicznie sześciu rund motocyklowych w sezonie, a możliwość ich organizacji - po wcześniejszej opinii GKPZ - przydzielana klubom, które spełniają wszystkie standardy, w wyniku czego zostaje wyłoniony zaszczytny tytuł Mistrza Polski. Mamy również nadzieję, że Podkomisja rozszerzy swój skład o przedstawicieli wyróżniających się klubów.

Podkomisja ds. sportu

Sezon inauguracyjny nowej dyscypliny

Wzorem imprez dla pojazdów zabytkowych w Europie Zachodniej oraz takich rajdów, jak Monte Carlo Historique czy Rajd Akropolu, w 2012 roku odbył się pierwszy Rajd Polski Historyczny. Popularność rajdu i rywalizacji na zasadach jazdy na regularność oraz uwzględniając głosy środowiska PZ o konieczności stworzenia cyklu sportowego, zaowocowały stworzeniem pod koniec 2013 roku odrębnego Regulaminu, wzorowanego w dużej mierze na regulaminie FIA oraz ustaleniem kalendarza na sezon 2014, obejmującego 3 eliminacje: Rajd Krakowski, Rajd Częstochowski oraz Rajd Polski Historyczny. Dwie pierwsze eliminacje odbyły się wspólnie z MPPZ.

Rywalizacja sportowa

Zgodnie z regulaminem, rywalizacja przebiegała w klasyfikacji generalnej w dwóch grupach: Tradycyjnej i Sportowej. Zastosowany podział na grupy wynikał z wyposażenia pojazdów w urządzenia pomiarowe. W grupie Tradycyjnej, dodatkowe urządzenia pomiarowe są niedońwolone, załoga używa jedynie stopera i licznika samochodowego. Grupa Sportowa pozostawia dużą swobodę w wyborze urządzeń pomiarowych (drogomierzy) i urządzeń wspomagających. Pomiar odchyłek od idealnego przejazdu w trakcie trwania imprezy są monitorowane przez system GPS, tak jak w rajdzie Monte Carlo.

W trakcie sezonu sklasyfikowano w Pucharze 28 załóg, z czego w grupie Tradycyjnej 9 załóg, a w Sportowej - 19.

FIA

W roku 2013 Rajd Polski Historyczny kandydował do cyklu FIA Trophy for Historic Regularity Rallies. Pozytywna opinia obserwatora zaowocowała uzyskaniem wizy i w sezonie 2014 Rajd Polski Historyczny był eliminacją Pucharu FIA. Polscy zawodnicy mieli dzięki temu możliwość rywalizacji z europejską czołówką. Należy podkreślić że Puchar FIA jest najwyższej rangi imprezą w tej dyscyplinie, zatem posiadanie jednej z eliminacji w Polsce jest bardzo dużym osiągnięciem. Ponadto, Rajd Polski Historyczny jest bardzo wysoko oceniany przez obserwatorów FIA.

W sezonie 2015 najważniejszym zadaniem będzie zwiększenie liczby eliminacji (do 6) oraz wzrost frekwencji. Start w Pucharze został również otwarty dla młodszych klasyków (powyżej 25 lat), aby zachęcić młodszych pasjonatów pojazdów zabytkowych do startu w imprezach na poziomie krajowym. Eliminacje PPPZ i MPPZ zostają rozdzielone, stanowiąc 2 odrębne cykle.

Działania marketingowe

Pozyskaliśmy sponsora 4 rajdów - firmę NOVOL. Współpraca przebiegła pomyślnie, pracujemy nad rozszerzeniem i kontynuacją współpracy. Współpraca z firmą NOVOL była ekonomicznie opłacalna zarówno dla organizatorów rund jak również dla PZM.

Wydaliśmy 13-planszowy kalendarz na rok 2015, który promuje ruch pojazdów zabytkowych PZM.

Współpracujemy z prasą branżową (Automobilista i Classicauto). W obu magazynach regularnie pojawiają się relacje z imprez MPPZ i PPPZ. Na zakończenie sezonu ufundowane zostały roczne prenumeraty dla zwycięzców.

Profil na portalu społecznościowym. Nasz profil POJAZDY ZABYTKOWE PZM liczy już ponad 2000 fanów, liczba ta wciąż rośnie.

Rozbudowaliśmy stronę www (poprawa funkcjonalności, znaczny wzrost odwiedzalności).

Nawiązaliśmy współpracę z mediami ogólnopolskimi (radio Zetgold).

Nawiązaliśmy współpracę z portalem *autoklub.pl*, mamy tam swoją zakładkę „RETRO”.

Opracowaliśmy i uruchomiliśmy centralny system zgłoszeń online dla wszystkich rund. System znakomicie się spisał, pod względem funkcjonalnym jak i wizerunkowym. Zawodnicy i organizatorzy rund chętnie z niego korzystali.

Rajdy w Bielsku i Krakowie zostały obszernie opisane w branżowej prasie austriackiej.

Współpraca z PZU, zapoczątkowana w roku 2012, jest kontynuowana, posiadacze pojazdów zabytkowych, którzy są członkami PZM mogą nadal korzystać z 70% zniżki na ubezpieczenie OC pojazdów zabytkowych. Dzięki tej współpracy, wszystkie kluby posiadające sekcje pojazdów zabytkowych notują znaczny przyrost nowych członków.

W lutym 2014 w Paryżu odbyło się posiedzenie komisji pojazdów zabytkowych FIA oraz uroczyste zakończenie sezonu pojazdów zabytkowych FIA. Z ramienia GKPZ w spotkaniach uczestniczyli Jakub Zawadzki i Erwin Maisel.

W październiku 2014 w Budapeszcie odbyło się walne zgromadzenie FIVA. Z ramienia GKPZ w spotkaniu uczestniczyli Marek Gacek i Bartosz Balicki. Na zebraniu prezentowaliśmy materiały promujące Walne Zgromadzenie FIVA 2015, które organizujemy w październiku 2015 w Krakowie.

W grudniu odbyło się spotkanie środowiskowe, gdzie wszystkie podkomisje w obecności przedstawicieli klubów i wszystkich zainteresowanych osób przedstawiły sprawozdania ze swojej działalności w roku 2014..

Zakończenie sezonów MPPZ i po raz pierwszy PPPZ odbyło się tradycyjnie na przełomie listopada i grudnia w hotelu Groman pod Warszawą, które obejmowało spotkanie GKPZ, naradę środowiskową, uroczyste wręczenie pucharów oraz Bal Mistrzów 2014. Frekwencja podczas zakończenia sezonu bardzo pozytywnie nas zaskoczyła, w uroczystości wzięło udział ponad 115 gości, a uhonorowanych zostało ponad 80 osób.

GŁÓWNA KOMISJA CARAVANINGU

W 2014 roku Główna Komisja Caravaningu pracowała w następującym składzie:

Dariusz Jajko	przewodniczący
Piotr Pelka	wiceprzewodniczący
Paweł Barszcz	sekretarz
Wojciech Zawada	członek
Janusz Reliszko	członek
Marcin Turko	współpracownik ds. Public Relation

Zgodnie z §10 pkt 1 Regulaminu GKC, w roku 2014 odbyły się 3 posiedzenia, natomiast wszystkie decyzje, wymagające podjęcia przez członków GKC pomiędzy posiedzeniami, były podejmowane były przy pomocy środków bezpośredniego porozumiewania się na odległość.

rok	liczba posiedzeń	liczba podjętych uchwał
2013	3	13

Imprezami centralnymi koordynowanymi bezpośrednio przez GKC są:

- Caravaningowe Mistrzostwa Polski PZM
- Młodzieżowy Konkurs Caravaningowy PZM
- Konkurs Aktywności Turystycznej PZM.

Statystyka centralnych imprez za 2014 rok wygląda następująco:

Caravaningowe Mistrzostwa Polski PZM

rok	liczba rund	liczba sklasyfikowanych drużyn	liczba sklasyfikowanych klubów	liczba sklasyfikowanych okręgów
2014	3	125	12	5

data	nazwa imprezy	organizator	miejsce
01-04.05.2014	I Runda CMP	Klub Motorowy Górników „JARZĄBEK”	Ochaby
18-22.06.2014	II Runda CMP	Skarżyski Klub Caravaningowy „SABAT”	Bodzentyń
14-17.08.2014	III Runda CMP	Automobilklub Śląski	Podlesice

Młodzieżowy Konkurs Carawaningowy PZM

rok	liczba rund	liczba sklasyfikowanych zawodników
2014	3	33

data	nazwa imprezy	organizator	miejsce
01-04.05.2014	I Runda CMP	Klub Motorowy Górników „JARZĄBEK”	Ochaby
18-22.06.2014	II Runda CMP	Skarżyski Klub Carawaningowy „SABAT”	Bodzentyn
14-17.08.2014	III Runda CMP	Automobilklub Śląski	Podlesice

Konkurs Aktywności Turystycznej PZM

rok	liczba sklasyfikowanych załóg
2014	32

Poza imprezami centralnymi, w sezonie 2014 roku zostały zorganizowane 33 imprezy turystyki caravaningowej, w których uczestniczyli członkowie PZM.

16 imprez o randze ogólnopolskiej, kilkanaście o randze okręgowej oraz klubowej, a także imprezy rangi międzynarodowej: Youth Rally, FICC Rally, Europa Rally, Adria Rally, Dahlie Rally, złoty wycieczkowe i wypoczynkowe organizowane przez BTM PZM Travel - to bilans roku 2014.

Automobilklub Mysłowicki, po raz kolejny, zorganizował Puchar Śląska w Jeździe Samochodem z Przyczepą oraz Puchar Śląska w Jeździe Sprawnościowej Pań. Zawody cieszą się dużym zainteresowaniem wśród uczestników, o czym świadczy frekwencja prawie 30 zawodników. W przyszłości, GKC planuje przeobrazić Puchar Śląska w Puchar Polski PZM.

Współpraca z biurem podróży PZM Travel

Stała współpraca GKC z biurem PZM Travel owocuje wieloma ciekawymi ofertami skierowanymi dla turystów zrzeszonych w PZM, jak również dla turystów indywidualnych.

Stała współpraca GKC z biurem turystyki motorowej PZM Travel owocuje wieloma ciekawymi ofertami skierowanymi dla turystów zrzeszonych w PZM, jak również dla turystów indywidualnych.

Główna Komisja Caravaningu

Imprezy 2014 roku organizowane przez PZM Travel przy współpracy z GKC PZM:

08 - 13.05.2014	Zlot wycieczkowy „Zwiedzamy stolice Europy” Amsterdam - Haga	Holandia
13 - 21.06.2014	Zlot wypoczynkowy	Sibenik, Chorwacja
29.06 - 03.07.2014	Zlot wycieczkowy „Grodzieńszczyzna” Grodno, Bohatyrewicze, Wasiliszki, Nowogródek, Mir, Baranowicze, Zaosie, Nieśwież	Białoruś
29.06 - 06.07.2014	Zlot wypoczynkowy „Kupaloczka”	Białowieża, Polska
05.07 - 12.07.2014	Zlot wypoczynkowy „Beskid Niski”	Polska
19.07 - 24.07.2014	Zlot wycieczkowy „prerally FICC”	Ryga - Tallinn Łotwa - Estonia
03.08 - 08.08.2014	Zlot wycieczkowy	St.Petersburg Rosja
02.08 - 09.08.2014	Zlot wypoczynkowy Dolny Śląsk-Saksonia	Drezno - Miśnia Polska - Niemcy
23.08 - 27.08.2014	Zlot wypoczynkowy	Sibenik- Chorwacja Camping Solaris
27.08 - 07.09.2014	Zlot wycieczkowy	Czarnogóra Albania
07.09 - 11.09.2014	Zlot wycieczkowy	Macedonia Serbia
11.09 -14.09.2014	„Palavske vinobrani”	Mikulov Pasohlavky Czechy

BTM PZM Travel, na wniosek GKC, bezprovisionalnie prowadzi działania mające na celu ułatwienie turystom zrzeszonym w PZM zgłaszanie się na imprezy międzynarodowe organizowane w ramach przynależności do FICC.

W 2014 roku dotyczyło to wyjazdów na następujące imprezy:

04 - 10.06.2014	Europa Rally Z wycieczką do Belgradu	Kiskunmajsa Węgry camping Johnaternal
21.06 - 28.06.2014	15. Adria Rally	Chorwacja
24.07 - 01.08.2014	81. FICC RALLY	Pori, Finlandia
04 - 07.09.2014	14. Dahlie Rallye	Miłków

Poprzez Biuro PZM Travel, turyści caravaningowi PZM mają możliwość zaopatrywać się między innymi w karnety CCI, które uprawniają do zniżek na campingach w Europie. Liczba sprzedanych karnetów (prawie 600 szt.) świadczy o dużym zainteresowaniu usługami świadczonymi przez BTM Travel. Prowadzona strona internetowa oraz usługa umożliwiająca otrzymanie informacji o warunkach drogowych, przepisach oraz innych ważnych informacjach cieszy się dużym zainteresowaniem wśród subskrybentów.

Szkolenia

Szkolenia Organizatorów Sportu Popularnego, po zmianach wprowadzonych w 2012 roku, odbywają się w Zarządach Okręgowych PZM.

Od 2014 roku, GKC organizuje narady szkoleniowe dla komandorów, organizatorów imprez ogólnopolskich oraz narady podsumowujące sezon. W 2014 roku takie spotkania odbywały się w Istebnej oraz w Szczyrku. W spotkaniach uczestniczyło prawie 30 osób.

Youth Rallye

W 2014 roku, światowy zlot młodzieży w ramach FICC został zorganizowany w Portugalii w miejscowości Lagoa De Santo Andre, w terminie 17 - 22.04.2014 r. W zlocie brało udział czterech przedstawicieli PZM zrzeszonych w dwóch Automobilklubach: Śląskim i Wielkopolskim. W posiedzeniu Youth Commission brał udział kolega Marcin Zawada z Automobilklubu Wielkopolski, który w tej komisji pełni funkcję wiceprzewodniczącego.

Dahlie Rallye

W 2014 roku, zlot z cyklu Dahlie został zorganizowany w Polsce przez PFCC. W zlocie oficjalnie nie uczestniczyły załogi reprezentujące PZM.

FICC Rallye

81. FICC Rally odbywał się w Finlandii, w mieście Pori. W imprezie uczestniczyło 12 załóg reprezentantów PZM. W 2014 roku, w kongresie FICC delegaci PZM nie brali udziału.

ADRIA Rallye

Międzynarodowy zlot turystów caravaningowych, organizowany od 15 lat w Chorwacji, cieszy się dużym zainteresowaniem polskich turystów caravaningowych. Grupa PZM od kilku lat jest najliczniejszą zorganizowaną grupą turystów uczestniczącą w tych spotkaniach. Uczestniczyło 18 załóg PZM. W trakcie zlotów, organizator - Udruuga Kampiste Hrwackie organizuje spotkania przedstawicieli grup uczestniczących w tych imprezach. W 2014 roku PZM był reprezentowany przez wiceprezesa Stanisława Reterskiego oraz przewodniczącego GKC Dariusza Jajko.

EUROPA Rallye

W roku 2014, zlot z cyklu Europa Rallye zorganizowany został przez Federację węgierską w miejscowości Kiskunmajsa. W zlocie uczestniczyło 15 załóg reprezentujących PZM.

Impreza motoryzacyjna w Opolu

6 załóg, w ramach współpracy Zarządów Okręgowych PZM w Opolu, Łodzi i Katowicach, wspomagało organizację eko targów motoryzacyjnych w Opolu. Mocno rozbudowana impreza motoryzacyjna promująca działalność PZM, która powinna zostać na stałe wpisana w kalendarz imprez PZM.

Budżet GKC

Pomimo wielu działań, nie zaplanowanych na początku 2014 roku, związanych z działalnością komisji, budżet, który wynosił 50.000 zł został zamknięty na poziomie 101% wykorzystania.

Wizytacja terenów campingowych w Chorwacji

W październiku, 6 osobowa reprezentacja dwóch głównych komisji: GKSPiT oraz GKC, wizytowało prawie 10 campingów w Chorwacji, prowadząc jednocześnie wstępne rozmowy, mające na celu współpracę w 2015 roku. Wynikiem rozmów jest przygotowana przez BTM Travel oferta dla członków PZM oraz organizacja wielu imprez turystyki caravaningowej.

Podsumowania sezonu

W roku 2014, ogólnopolskie podsumowanie sezonu turystyki caravaningowej zostało przygotowane przez Zarząd Okręgowy PZM w Katowicach, a klubem wykonawczym był Automobilklub Śląski. W trakcie Gali Caravaningu zostały wręczone trofea zawodnikom, klubom i okręgom, które sklasyfikowane zostały w pierwszej szóstce klasyfikacji generalnych. W imprezie uczestniczyło prawie 110 osób, które po części oficjalnej wzięły udział w Balu Mistrzów. Gośćmi specjalnymi byli przedstawiciele organizacji turystycznych z Chorwacji, z którymi kontynuowano rozmowy określające warunki współpracy na rok 2015, mającej na uwadze wszystkich członków PZM.

Krótkie podsumowanie osiągnięć w kadencji 2011- 2015

- utrzymanie wysokiego standardu organizowanych imprez turystyki caravaningowej
- regularna, coroczna organizacja trzech rund CMP i MKC PZM
- kontynuacja i wzrost zainteresowanie Konkursem Aktywności Turystycznej PZM
- wzmocnienie działań turystyki motorowej w aktywnych turystycznie okręgach, poprzez wprowadzenie zmian w regulaminach imprez
- zwiększająca się z roku na rok liczba organizatorów sportu popularnego PZM
- stale wzbogacana oferta imprez caravaningowych przy współpracy z BTM Travel
- objęcie stanowiska wiceprzewodniczącego Youth Commission FICC przez kol. Marcina Zawadę (Automobilklub Wielkopolski)
- zorganizowanie w 2013 roku w Krakowie międzynarodowego zlotu z cyklu Dahlie Rallye
- organizacja w 2013 roku światowego zlotu młodzieży FICC w Poznaniu
- współpraca z Udruuga Kampista Hrvatske, umożliwiająca korzystanie z oferty campingów i hoteli przez członków PZM, na podstawie karty członkowskiej PZM.

ZESPÓŁ TORÓW I TRAS

W 2014 roku Zespół Torów i Tras pracował w następującym składzie:

Marian ZUPA	przewodniczący
Marek HEJNAR	wiceprzewodniczący
Janusz MARNIK	członek
Bogdan ZUBER	członek
Rudolf SCHNURPFEIL	stażysta

Realizując ustalenia z 2013 roku, Zespół Torów i Tras zaplanował w planie pracy odbycie przynajmniej trzech posiedzeń w miejscowościach, w których odbywają się zawody.

Korzystając z zaproszenia właściciela nowo powstałego toru w Jastrzębiu, pierwsze posiedzenie Zespół odbył na nowo powstałym obiekcie. Była to okazja do zapoznania się z nowym obiektem, dokonania oceny obiektu pod kątem wykorzystania dla sportów motorowych i motocyklowych po otrzymaniu przez ten obiekt licencji na odbywanie zawodów różnych dyscyplin sportów motorowych. Na tym etapie, obiekt spełnia warunki o ubieganie się o homologacje dla kartingu i super moto. Po zakończeniu całej inwestycji, na torze tym można będzie również organizować wyścigi motocyklowe i samochodowe.

Drugie posiedzenie odbyło się w Sanoku, w przeddzień Mistrzostw Polski w Wyścigach Górskich. Zespół miał okazję zapoznać się z przebiegiem zawodów i skontrolowaniem przestrzegania warunków homologacyjnych. Ponadto, była okazja spotkania się z organizatorami zawodów i wysłuchania ich uwag oraz proponowanych zmian na przyszłość.

Bydgoszcz była miejscem trzeciego posiedzenia Zespołu.

Nie został zrealizowany jeden punkt z ustaleń z roku 2013, a mianowicie, że przynajmniej w jednym z trzech posiedzeń uczestniczyć będą inspektorzy. Powód: trudność ustalenia takiego terminu, który odpowiadałby członkom zespołu i inspektorom.

Na bieżąco były wykonywane inspekcje i homologacje torów i tras oraz inspekcje kontrolne na tych obiektach, o które występował właściciele obiektów.

ZESPÓŁ ds. RZECZOZNAWSTWA

W 2014 roku Zespół ds. Rzeczoznawstwa PZM pracował w następującym składzie:

Zbigniew Żebrowski	przewodniczący
Michał Rychter	wiceprzewodniczący
Wojciech Morawski	sekretarz
Stanisław Baranowski	członek
Dariusz Skrzypczyk	członek

Prace ZRz, zlecone przez ZG PZM w zakresie rzeczoznawstwa, ze względu na krótkie terminy odbywały się najczęściej pocztą elektroniczną, poza formalnymi posiedzeniami ZRz. Brali w nich udział nie tylko członkowie ZRz, ale także Prezes PZM Holding Cezary Droszcz oraz członkowie Komitetu Technicznego Centrum Certyfikacji Rzeczoznawców PZMCR PZM.

Zespół, na bieżąco, w ramach pracy ciągłej realizuje przyjęty na posiedzeniu w dniu 13 kwietnia 2012 roku program działania na lata 2012 - 2015, uwzględniający następujące kierunki działania:

- 1) zakresu szkolenia rzeczoznawców samochodowych i rzeczoznawców PZM,
- 2) zaktywizowania programu i realizacji szkoleń przez PZM Holding, na podstawie wyników z audytu PCA, który miał miejsce w roku bieżącym w CCR PZM,
- 3) zintensyfikowania działań związanych z podniesieniem rangi rzeczoznawców samochodowych, aby zarówno jednostki administracji, jak również sami rzeczoznawcy byli zainteresowani certyfikacją,
- 4) kontynuowania działań wraz z władzami PZM i środowiskiem rzeczoznawczym o utrzymanie i wzmocnienie roli rzeczoznawcy (art. 79a Ustawy prawo o ruchu drogowym), a tym samym uświadamiania groźby skutków, w tym prawnych i sądowych, w przypadku objęcia rzeczoznawców samochodowych deregulacją zawodu,
- 5) rozszerzenia na kolejne sądy okręgowe, wzorem Sądu Warszawskiego, powoływania na biegłych sądowych wyłącznie certyfikowanych rzeczoznawców z listy Ministerstwa Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej,
- 6) zaktualizowania zapisów w statucie i uchwałach ZG PZM dotyczących licencjonowanych rzeczoznawców PZM (sprzeczność),
- 7) postulowania modernizacji dokumentu DAC-12, aby był zgodny z przyjętym i obowiązującym w Unii Europejskiej Kodeksem Etyki Zawodowej rzeczoznawcy samochodowego,
- 8) przygotowania programów szkoleniowych i jednoczesnego szkolenia rzeczoznawców w rozszerzonej tematyce, dotyczącej nie tylko techniki ruchu drogowego, ale również wyceny szkód majątkowych oraz wyceny maszyn i urządzeń,
- 9) podejmowania działań mających na celu zwiększenie liczby rzeczoznawców działających w PZM, aby móc być partnerem dla dużych firm ubezpieczeniowych.
- 10) wnioskowanie o nadawanie odznaczeń państwowych, odznak resortowych, odznak honorowych PZM, tytułów oraz nagród,
- 11) podejmowanie działań wynikających z przynależności PZM do międzynarodowych federacji,
- 12) wykonywanie innych zadań i czynności zleconych przez ZG PZM w zakresie Rzeczoznawstwa.

Pomimo podejmowanych wspólnie z PZM Holding działań, zmierzających do prawnego unormowania i podniesienia rangi statutu rzeczoznawcy samochodowego poprzez wprowadzenie przez sądy wymogu powoływania przez nich biegłych wyłącznie z listy certyfikowanych rzeczoznawców samochodowych, nie udało się uzyskać jednoznacznych prawnych rozwiązań.

Za częściowy sukces można uznać fakt, że niektórzy prezesi sądów okręgowych (np. w Warszawie) wymagają od swoich kandydatów na biegłych sądowych z dziedziny motoryzacji przedstawienia aktualnych certyfikatów, które są potwierdzeniem posiadanych przez nich kompetencji (pkt 5 kierunków działania ZRz).

Również w odpowiedzi na pismo Ministerstwa Sprawiedliwości, Zespół ds. Rzecznawstwa przygotował propozycję stanowiska PZM odnośnie projektu ustawy o ułatwieniu dostępu do wykonywania zawodów regulowanych, w tym do zawodu rzeczoznawcy samochodowego (pkt 12 kierunków działania ZRz).

W ramach procesu certyfikacji rzeczoznawców samochodowych przez CCR PZM, członkowie ZRz zmodernizowali bazę testowych pytań egzaminacyjnych (2012, 2013, 2014). Po kolejnym uzupełnieniu, w styczniu 2014 roku, baza pytań testowych na egzaminy rzeczoznawców samochodowych (CCR PZM) obejmowała łącznie 299 pytań, w tym: technika samochodowa - 171; ruch drogowy - 83; wycena wartości - 34; pojazdy zabytkowe - 10 pytań. Testy losowane są komputerowo z powyższej bazy pytań, zawierają 12 pytań z techniki samochodowej, 7 pytań z ruchu drogowego oraz 5 pytań z wyceny wartości i jedno pytanie z pojazdów zabytkowych. Łącznie 25 pytań.

Kontynuowano także prace nad opracowaniem jednolitego materiału do szkoleń rzeczoznawców PZM w rozszerzonej tematyce, dotyczącej nie tylko techniki ruchu drogowego, ale również wyceny maszyn i urządzeń (pkt 8 kierunków działania ZRz).

W 2014 rpk, ZRz opracował na rzecz CCR PZM program szkolenia w zakresie „Rzecznawstwo maszynowe” (pkt 8 kierunków działania ZRz).

Zaproponowano szkolenia w roku 2014 dla rzeczoznawców: „Automatyczne skrzynie biegów w pojazdach samochodowych”, „Tachografy analogowe i cyfrowe, budowa, funkcje, odczyty wyników, błędy”, „Analiza zderzeń w programie V-SIM”, „V-SIM 3.0 - obsługa i wykorzystanie w rekonstrukcji zdarzeń”, „V-SIM + PHOTORECT”, oraz „V-SIM 3.0 - UKŁAD NAPIĘDOWY”.

Zespół ds. Rzecznawstwa współpracował również z Komitetem Technicznym CCR PZM, na bieżąco rozwiązując wspólnie problemy CCR, gdzie odnotowano w roku 2014 spadek liczby certyfikujących się rzeczoznawców. Komitet Techniczny CCR PZM oceniał stopień spełnienia kryteriów certyfikacji przez kandydatów / rzeczoznawców przed wydaniem certyfikatu rzeczoznawcy samochodowego, a następnie wydawał orzeczenia potwierdzające spełnienie kryteriów i kompetencji egzaminowanych rzeczoznawców samochodowych.

KT CCR PZM dokonał także oceny skuteczności egzaminów i aktualizacji pytań egzaminacyjnych, a także rozpatrywał skargi i reklamacje dotyczące rzeczoznawców samochodowych. Ścisła współpraca Zespołu ds. Rzecznawstwa z Komitetem Technicznym CCR PZM była i jest niezbędna, celem utrzymania poziomu wydawanych ekspertyz i opinii, gdyż druga transza uwolnienia zawodów, w przypadku rzeczoznawców samochodowych zakłada obniżenie poziomu wykształcenia i zmniejszenie lat praktyki zawodowej. Tak więc, poziom rzeczoznawców mają zachować jednostki certyfikujące.

Zespół ds. Rzecznawstwa, na podstawie analizy prowadzonych procesów certyfikacji rzeczoznawców samochodowych potwierdził słuszność przyjętej zasady certyfikacji bez podziału na tzw. sylwetki. Rzecznawca samochodowy - bez względu na zakres wydawanych opinii / ekspertyz, ma posiadać odpowiedni poziom wiedzy, ustalony w Ustawie prawo o ruchu drogowym. Uwagi te ZRz przekazał Prezesowi PZM Holding w celu zajęcia stanowiska w sprawie poprawek proponowanych przez Krajowe Porozumienie Stowarzyszeń Rzecznawców Samochodowych do treści Wydzania 4 DAC 12.

ZESPÓŁ OCHRONY ŚRODOWISKA

W 2014 roku Zespół Ochrony Środowiska pracował w następującym składzie:

Elżbieta Marcinkiewicz	przewodnicząca
Szymon Kałuża	członek
Wojciech Grodzki	członek
Magdalena Tymińska	członek
Krzysztof Studziński	członek

Licencje Międzynarodowej Federacji Motocyklowej (FIM) dla komisarzy ochrony środowiska posiada 9 osób, a ich uprawnienia są ważne na lata 2012-2013-2014.

W 2014 roku Zespół odbył dwa posiedzenia. Regulamin Ochrony Środowiska w Sportach Motorowych na 2014 rok został zatwierdzony przez Zespół Ochrony Środowiska PZM w dniu 5.02.2014 roku.

Zespół Ochrony Środowiska PZM ustalił, że od 2013 roku powoływanie komisarzy ds. ochrony środowiska na imprezy krajowe będzie obowiązkowe i powinna to być osoba wyznaczona przez organizatora.

Obowiązkiem komisarzy ds. ochrony środowiska jest sporządzenie sprawozdania ze swoich działań na imprezie, które w terminie 48 godzin po zakończeniu imprezy wysyła pocztą Elektroniczną do sekretariatu ZOŚ, a kopię przekazuje gospodarzowi obiektu, dyrektorowi / kierownikowi zawodów oraz obserwatorowi PZM ds. ochrony środowiska, jeśli jest obecny na imprezie.

W 2014 roku Zespół Ochrony Środowiska otrzymał 136 sprawozdań komisarzy ds. ochrony środowiska (63 - sport żużlowy, 22 - sport motocyklowy, 17 - sport kartingowy, 34 - sport samochodowy).

Na stronie internetowej PZM, we wszystkich sportach motorowych, turystyce, BRD, przygotowano zakładki „OCHRONA ŚRODOWISKA”, zawierające Regulamin Ochrony Środowiska w Sportach Motorowych, informacje, komunikaty, itp., na temat ochrony środowiska.

W dniu 16 marca 2014 roku, w Warszawie, odbyły się ogólnopolskie szkolenia i warsztaty dla kandydatów oraz komisarzy ds. ochrony środowiska, do których zgłoszono 162 osoby, w tym 58 kandydatów na komisarzy ds. ochrony środowiska.

Do dnia 31.12.2014 roku, Biuro Sportu i Turystyki ZG PZM wydało 30 nowych licencji. Obecnie, ważne uprawnienia komisarzy ochrony środowiska PZM posiada 241 osób.

W 2014 roku po raz pierwszy przyznano wyróżnienia - znaczki PZM/ZOŚ - wyróżniającym się komisarzom ochrony środowiska PZM:

- sport kartingowy: Krzysztof Harasimowicz
- sport samochodowy: Katarzyna Jauksz Zalewska, Bartosz Korzeń, Andrzej Harasimowicz, Joanna Bielińska, Jolanta Franciszka Giedrojć-Gorąca, Tomasz Kaczmarczyk, Mirosław Jaremcio, Elżbieta Kaczmarczyk
- sport motocyklowy: Dorota Czerniawska, Marcin Szanter, Grzegorz Olech
- sport żużlowy: Oliwia Biernacka

Ustalono, że w dniach 21-22 marca 2015 roku w Warszawie odbędzie się Seminarium FIM dla komisarzy ds. ochrony środowiska.

ZESPÓŁ MEDYCZNY

W 2014 roku Zespół Medyczny pracował w następującym składzie:

Tadeusz Jędrzejczyk	przewodniczący
Beata Mass	wiceprzewodnicząca
Maciej Niedzielski	członek
Mariusz Rydzikowski	członek
Piotr Stencel	członek

W roku 2014 Zespół Medyczny odbył trzy posiedzenia.

Regulamin Medyczny Polskiego Związku Motorowego

Na początku roku omówiono i zatwierdzono zmiany wprowadzone do Regulaminu Medycznego podczas poprzedniego posiedzenia Zespołu Medycznego PZM oraz dokonano drobnych korekt stylistycznych w jego treści.

Ujednoczenie przepisów krajowych z Kodeksami Medycznymi FIM, FIA i UEM

W Regulaminie Medycznym Polskiego Związku Motorowego znalazły się zapisy dostosowujące nasze przepisy do uregulowań obowiązujących w już istniejących kodeksach medycznych FIM, FIA oraz UEM.

Pogłębianie bliższej współpracy z Głównymi Komisjami PZM

Podobnie jak w poprzednich okresach sprawozdawczych, regularnie wystosowywano pisma do Głównych Komisji z prośbą o przekazywanie informacji o terminach i tematyce ich posiedzeń tak, aby członkowie Zespołu Medycznego mieli możliwość uczestnictwa w ich obradach.

Wypracowanie metod stałej informacji klubów o aktualnych środkach dopingujących

W związku z wprowadzeniem nowego Kodeksu Antydopingowego FIM, zgłoszono wniosek do Biura Sportu o jego przetłumaczenie i rozesłanie do Głównych Komisji PZM, Zarządów Okręgowych i klubów, informując o aktualnie obowiązujących listach środków dopingujących, jednocześnie zobowiązując kluby do zapoznania z nimi zawodników i pisemnego potwierdzenia tego faktu.

Zwiększenie intensywności obserwacji zabezpieczeń medycznych w zawodach krajowych

Wizytowano, bądź przeprowadzono zabezpieczenie medyczne wielu zawodów motocrossowych, enduro, kartingu, żużla, wyścigów motocyklowych i rajdów samochodowych. Na posiedzeniach Zespołu Medycznego na bieżąco kontrolowano karty wypadkowe zawodników.

W związku z licznymi wypadkami, Zespół Medyczny będzie dążył do zwiększenia jakości zabezpieczenia medycznego, mimo protestów poszczególnych klubów.

Szkolenie dla lekarzy dotyczące specyfiki działania w sporcie motorowym

Podjęto próbę pozyskania list lekarzy stale współpracujących z Zarządami Okręgowymi. Umożliwiłoby to w przyszłości zorganizowanie spotkania / szkolenia dla tych lekarzy, w celu omówienia zagadnień związanych ze specyfiką działań lekarzy działających w sporcie motorowym.

Obniżenie limitu wieku dla zawodników startujących na motocyklach o pojemności 50 cc

Omówiono wstępnie wniosek GKSM o obniżenie limitu wieku dla zawodników startujących w konkurencjach motocross i wyścigi motocyklowe na motocyklach o pojemności do 50 cc. Sprawa zostanie szczegółowo przedstawiona i omówiona na najbliższym posiedzeniu Zespołu Medycznego PZM na początku 2015 roku.

Podział obsad Chief Medical Officer na zawody Grand Prix na żużlu

Dokonano podziału obsad funkcji Chief Medical Officer na zawody Grand Prix na żużlu w Polsce, w 2015 roku:

- Warszawa - Tadeusz Jędrzejczyk
- Gorzów Wlkp. - Maciej Niedzielski
- Toruń - Piotr Stencel

ZESPÓŁ ds. KOBIEC

W 2014 roku Zespół ds. Kobiet pracował w następującym składzie:

Aleksandra Knyszewska   przewodnicząca
Katarzyna Frendl
Kinga Gajewska
Anna Jackowska
Małgorzata Serbin
Katarzyna Szatkowska

Zespół ds. Kobiet PZM został powołany przez Zarząd Główny PZM w dniu 23 listopada 2013 roku.

Do zadań Zespołu ds. Kobiet należy:

- koordynowanie i inspirowanie działań w zakresie promocji udziału kobiet w sporcie, w szczególności w sportach motorowych oraz szeroko rozumianej motoryzacji, w tym:
  - działania promocyjne i programowe na rzecz zwiększenia uczestnictwa kobiet w sporcie kartingowym, samochodowym, motocyklowym i turystyce,
  - działania promocyjne i inspirujące w zakresie zaangażowania kobiet w motoryzację w każdym jej aspekcie,
- współpraca z federacjami międzynarodowymi, zwłaszcza z Komisjami Kobiet przy FIA i FIM,
- współpraca z Komisją Sportu Kobiet przy Polskim Komitecie Olimpijskim,
- ochrona interesów kobiet w sporcie amatorskim i wyczynowym,
- utrzymywanie kontaktu z zawodniczkami reprezentującymi różne dyscypliny sportu,
- działania na rzecz edukacji i promocji postaw, m.in. przez kształtowanie spójnej komunikacji sportowej w duchu równości i wzajemnego szacunku,
- propagowanie sportu motorowego wśród dzieci i młodzieży oraz zasad bezpieczeństwa ruchu drogowego.

Zespół ds. Kobiet, wzorem Komisji Kobiet działających w ramach FIM i FIA, podjął decyzję o wprowadzeniu - dla celów PR-owych - zwyczajowej nazwy: „Kobiety w Motorsporcie PZM” oraz opracował oprawę graficzną swojej działalności. Wizualizacja Zespołu - na wszelkich nośnikach informacyjnych i reklamowych - jest z zasady zawsze podrzędna w stosunku do oficjalnego logo PZM lub / i abrewiacji: „PZM”.

Zespół ds. Kobiet wydaje biuletyny zawierające aktualne informacje na temat aktywności kobiet w sporcie samochodowym, motocyklowym, kartingu, turystyce, pojazdach zabytkowych oraz samej działalności Zespołu. W 2014 roku, Zespół wydał 6 numerów biuletynu. Redaktorem naczelnym wydawnictwa jest Katarzyna Frendl, która opracowuje materiały we współpracy ze wszystkimi członkiniami Zespołu. Biuletyny w wersji on-line dostępne są na stronie www.pzm.pl w dziale dedykowanemu kobietom, Bezpośrednio po wydaniu - publikowane są również na stronie głównej i w Newsletterze PZM.

Wprowadzenie ww. elementów PR-owych, uzgodnionych na pierwszym zebraniu Zespołu w styczniu 2014 roku, pozwoliło od samego początku na jednolitą komunikację wszystkich podejmowanych działań.

Do najważniejszych projektów w 2014 roku należało:

- Udział w warszawskim finale MOTOSERCA w dniu 26 kwietnia w Parku Bródnowskim. Poza głównym celem MOTOSERCA, tj. oddawaniem krwi, wydarzeniu towarzyszyło szereg atrakcji i działań o charakterze informacyjno-edukacyjnym, jak m.in. pokaz pierwszej pomocy. Członkinie Zespołu przekazywały informacje o aktywności kobiet w sportach motorowych i turystyce, informowały o działaniach, jakie należy podjąć w celu uzyskania licencji sportowej, przystąpienia do zawodów, udziału w kursach pierwszej pomocy organizowanych przez Ratowników PZM, etc. Na miejscu promocji Zespołu można było porozmawiać z podróżniczką / pisarką Anną Jackowską oraz obejrzeć galerię zdjęć z wypraw organizowanych pod patronatem PZM.
- Organizacja obozu trialowego dla kobiet. Obóz odbył się w dniach 6 - 7 lipca w Miękini k. Krzeszowic, bezpośrednio po zawodach Mistrzostw Europy w Trialu Młodzików i Kobiet. Został zorganizowany wspólnie z Zarządem Okręgowym PZM w Krakowie i Krakowskim Klubem Cyklistów i Motocyklistów SMOK pod auspicjami Komisji Kobiet FIM. Program treningu został specjalnie przygotowany pod kątem dziewczyn rywalizujących w tej niezwykle trudnej technicznie dyscyplinie motocyklowej. Obóz był prowadzony przez Iris Kramer - Mistrzynię Świata w Trialu z 2007 roku oraz byłych czołowych zawodników świata tej dyscypliny sportu motocyklowego: Siri Minken i Jordi Pasquet. Składał się z części praktycznych i teoretycznych, w tym ćwiczeń psychologicznych. Poziom organizacyjny oraz ogólne warunki zostały bardzo wysoko ocenione zarówno przez FIM, jak i same uczestniczki.
- Promocja jednej z zasad Golden Rules FIA przez Małgorzatę Rdest, najlepszą polską zawodniczkę w wyścigach samochodowych. Golden Rules to projekt podjęty przez FIA w ramach międzynarodowej kampanii FIA Action for Road Safety. Z inicjatywy Zespołu ds. Kobiet, jedna z zasad w tej prestiżowej i medialnej kampanii została powierzona Gosi Rdest. Prezentuje ona zasadę: „Przerywam podróż, gdy jestem zmęczona. Lepiej dotrzeć późno niż wcale”. Działania na rzecz bezpieczeństwa ruchu drogowego wspierają na całym świecie najbardziej znani sportowcy. To zbiór dziesięciu Złotych Zasad, którymi powinien kierować się każdy użytkownik drogi, aby podróżować bezpiecznie. Polska odsłona Golden Rules FIA miała miejsce podczas konferencji prasowej w Ambasadzie Wielkiej Brytanii w Warszawie, w dniu 9 września.
- Kronika Kobiet. Zespół ds. Kobiet podjął inicjatywę przygotowania okolicznościowego wydawnictwa z okazji 65-lecia PZM, poświęconego zawodniczkom, kobietom uprawiającym sport motorowy amatorsko, kobietom zaangażowanym w pracę przy imprezach sportowych / turystycznych, działaczkom. Dzięki pomocy i zaangażowaniu Zarządów Okręgowych oraz klubów PZM, udało się zgromadzić szeregów materiałów stanowiących podstawę do planowanego na 2015 rok wydania kroniki.

Pierwsza w historii PZM kadencja działania Zespołu ds. Kobiet uzasadnia potrzebę jego istnienia i rozwiązywania specyficznych problemów związanych z uprawianiem sportu przez kobiety.

ZESPÓŁ ds. ODZNACZEŃ I WYRÓŻNIEŃ

W 2014 roku Zespół ds. Odznaczeń i Wyróżnień pracował następującym składzie:

Waldemar Czerniak	przewodniczący
Tomasz Kałwa	członek
Stanisław Szelichowski	członek

Aktywność Zespołu dotyczyła przede wszystkim rozpatrywania i opiniowania nadsyłanych do sekretariatu Zespołu wniosków o nadanie odznak honorowych PZM, tytułów „Zasłużony dla PZM” oraz odznak resortowych MSiT w związku z obchodami jubileuszy w Automobilklubach i Klubach oraz z okazji uroczystości zakończenia sezonu lub innych spotkań, będących okazją do podsumowania dokonań i oceny zaangażowania działaczy i pracowników Związku oraz osób wspierających działalność Polskiego Związku Motorowego i jego członków, w tym np.:

100-lecia Krakowskiego Klubu Cyklistów i Motocyklistów „SMOK”,
90-lecia Automobilklubu Wielkopolski - obchody 1 lutego 2013 roku,
45-lecia Klubu Motorowego Górników i Energetyków w Bytomiu,
35-lecia Automobilklubu Chełmskiego,
35-lecia Koła Automobilklubu Śląskiego w Łaziskach Górnych,
25-lecia Koła Automobilklubu Śląskiego w Chorzowie,
25-lecia Auto Moto Klubu Limanowa,
15-lecia Jasielskiego Klubu Motorowego i Ratownictwa Drogowego,
10-lecia istnienia Stowarzyszenia na Rzecz Rozwoju Sportu w Stanowicach.

Statystyka przyznanych w 2014 roku odznak i wyróżnień:

<i>nazwa odznaczenia, odznaki, wyróżnienia</i>	<i>liczba uhonorowanych osób</i>
tytuł „Zasłużony dla PZM”	8
tytuł „Zasłużony dla PZM” (dla osób prawnych)	1
Złota Odznaka Honorowa PZM	30
Złota Odznaka Honorowa PZM (dla osób prawnych)	1
Srebrna Odznaka Honorowa PZM	74
Brązowa Odznaka Honorowa PZM	98

CENTRUM CERTYFIKACJI RZECZOZNAWCÓW PZM

Centrum Certyfikacji Rzecznawców działające w strukturze Zarządu Głównego Polskiego Związku Motorowego prowadziło certyfikację rzeczoznawców samochodowych zgodnie z prawem o ruchu drogowym, która została zmieniona w 2014 roku. Zmianie uległy kryteria certyfikacji rzeczoznawców samochodowych. Certyfikat rzeczoznawcy samochodowego może uzyskać osoba, która spełnia wymagania zawarte w ustawie, a mianowicie posiada: co najmniej średnie wykształcenie, 2-letnią praktykę zawodową w dziedzinie związanej z motoryzacją (nie dotyczy osób posiadających dyplom ukończenia studiów wyższych na kierunku studiów w obszarze nauk technicznych o specjalności samochodowej), posiada prawo jazdy kategorii A, B oraz C1 lub C, nie była karana wyrokiem sądu za przestępstwo umyślne oraz spełnia dodatkowe wymagania CCR PZM.

Utrzymywana jest od 2002 roku akredytacja nr AC 091 Polskiego Centrum Akredytacji, potwierdzająca zgodność postępowania obecnie z normą PN-EN ISO/IEC 17024: 2012 „Ocena zgodności. Ogólne wymagania dotyczące jednostek certyfikujących osoby”. Nowa norma zaczęła obowiązywać od 2014 roku. Związane jest to ze zmianą dokumentów systemowych, obowiązujących w CCR PZM od sierpnia 2014 roku. W 2015 roku przeprowadzona zostanie ocena przez Polskie Centrum Akredytacji. Zwracana będzie uwaga na bezstronność, obiektywność działań i potencjalne i rzeczywiste źródła konfliktów.

Działalność Centrum Certyfikacji Rzecznawców PZM w 2014 roku prowadzona była na podstawie „Programu Certyfikacji Rzecznawców Samochodowych”, przyjętym i corocznie walidowanym przez Komitet Programowy CCR PZM podczas posiedzenia CCR PZM w dniu 21 marca 2013 roku, a następnie zmienionym w sierpniu w wyniku wejścia w życie ustawy prawo o ruchu drogowym.

W 2014 roku Polskie Centrum Akredytacji przeprowadziło ocenę działalności CCR PZM. Nie stwierdzono niezgodności.

Polityka certyfikacji - zmieniona w sierpniu 2014 roku - jest stosowana i podawana do wiadomości kandydatom i rzeczoznawcom samochodowym. Jest umieszczona w Informatorze CCR PZM i na stronie internetowej. Nie stwierdzono w procesie certyfikacji naruszenia bezstronności i obiektywności w działaniach.

W 2014 roku przeprowadzono 8 egzaminów dla kandydatów / rzeczoznawców samochodowych wg procedury określonej w Programie Certyfikacji Rzecznawców Samochodowych. Komisje egzaminacyjne powoływane były przez Kierownika CCR PZM z listy egzaminatorów. Każdy egzamin składał się z dwóch części, pisemnej i ustnej. Część pisemną stanowił test, część ustna obejmowała prezentację opinii i odpowiedzi na pytania egzaminatorów. Z każdego egzaminu sporządzony został protokół.

Komitet Techniczny CCR PZM odbył 12 posiedzeń. Wydał orzeczenia potwierdzające spełnienie kryteriów i kompetencji egzaminowanych rzeczoznawców samochodowych oraz zachowanie obiektywności i bezstronności egzaminów. Nie odnotowało odwołań od procesu certyfikacji od 2002 roku.

Rozpatrywane były reklamacje klientów na działalność rzeczoznawców samochodowych. W 2014 roku rozpatrzono 7 reklamacji. Jeden certyfikat został cofnięty, jeden zawieszony, w jednym przypadku zwrócono rzeczoznawcy uwagę na błąd w ocenie, Cztery reklamacje oddalono. Składający reklamacje otrzymali stosowne decyzje lub odpowiedzi.

W 2014 roku wydano ogółem 87 certyfikatów rzeczoznawcy samochodowego. Po raz pierwszy certyfikowało się 13 rzeczoznawców samochodowych. W dniu 31.12.2014 roku było 271 ważnych certyfikatów.

Działalność CCR PZM w 2014 roku finansowana była z wpłat kandydatów / rzeczoznawców ubiegających się o certyfikat.

Koszty z tytułu akredytacji (udział w krajowym systemie akredytacji, ocena i obserwacja PCA w 2014 roku wyniosły 12.780 zł. Wszystkie opłaty związane z procesem akredytacji PCA zostały uiszczone w terminie.

Opłaty, o których mowa wyżej, stanowią ponad 12% wpływów brutto uzyskiwanych przez CCR PZM z tytułu certyfikacji i nadzoru nad certyfikatami rzeczoznawców samochodowych.

Nastąpił spadek liczby kandydatów / rzeczoznawców poddających się procesowi certyfikacji. Problemem w procesie certyfikacji jest wprowadzenie w 2012 roku, 23%-ego podatku VAT. Naliczana kwota w znacznym stopniu obniża przychody CCR PZM. W celu wyjścia z tego problemu została podniesiona kwota opłat za certyfikację i z tytułu nadzoru.

KOMISJA ds. ROZDZIAŁU ŚRODKÓW

Na mocy uchwały Prezydium ZG PZM z dnia 16 września 2011 r. Komisja pracowała w składzie:

Prezes Związku	Andrzej Witkowski jako przewodniczący
Urzędujący Wiceprezes ZG PZM	Michał Sikora jako wiceprzewodniczący
Skarbnik ZG PZM	Grzegorz Lewandowski - członek
Dyrektor BF ZG PZM, Główny Księgowy	Barbara Henig - członek

Komisja, zgodnie z § 2 pkt. 5 uchwały ZG PZM nr 92/2007 z dnia 17.11.2007 r. w sprawie zasad przyznawania dofinansowania i darowizn w PZM z późniejszymi zmianami (jednolity tekst uchwały ZG nr 92/2007 wg. stanu na dzień 25.01. 2014 r. jest dostępny na stronie www.pzm.pl w zakładce: „o nas - uchwały ZG PZM”) dokonywała rozdziału środków z działu VI preliminarza budżetowego ZG PZM 2014 w oparciu o wnioski składane przez organizatorów zawodów i imprez, za pośrednictwem ZO PZM oraz przez zawodników, główne komisje, zespoły oraz biura ZG PZM.

W roku sprawozdawczym, komisja rozpatrzyła 41 wniosków, podejmując 38 uchwał o dofinansowaniu bądź przekazaniu darowizny z przeznaczeniem na częściowe pokrycie kosztów:

- organizacji zawodów sportowych, imprez sportów popularnych i turystyki motorowej, pojazdów zabytkowych i promujących zasady bezpieczeństwa ruchu drogowego
- treningów i szkoleń oraz udziału utalentowanych zawodników kadry narodowej w zawodach poza granicami Polski
- wydawnictw jubileuszowych, periodycznych i promocyjnych
- zamówienia w Mennicy Polskiej odznak honorowych PZM oraz legitymacji członkowskich zamawianych przez kluby w systemie internetowym „SZOK”.

Specyfikację rodzajową rozdzielonych przez Komisję w roku 2014 środków, z działu VI preliminarza budżetowego ZG PZM, obrazuje poniższa tabela.

rok:	2014
środki ogółem (w zł)	377.783,75
w tym dla ZO PZM (w zł)	251.916,50
w podziale na sporty i działalność pozasportową (w zł):	
sport samochodowy	81.969,27
sport kartingowy	39.650,00
sport motocyklowy	88.247,98
sport żużlowy	2.500,00
turystyka i sport popularny	28.894,00
pojazdy zabytkowe	16.800,00
bezpieczeństwo ruchu drogowego	62.000,00
wydawnictwa	17.000,00
inne, w tym z wystąpień głównych komisji i biur ZG	40.722,50

DZIAŁALNOŚĆ GOSPODARCZA

Struktura organizacyjna

W 2014 roku struktura organizacyjna działalności gospodarczej Polskiego Związku Motorowego nie uległa zmianie. W dłuższym horyzoncie czasowym, licząc od Zjazdu Delegatów PZM w 2011 roku, zmiany organizacyjne nastąpiły w 2012 roku - likwidacja PZM OZDG sp. z o.o. w Rzeszowie z przejściem rentownego majątku PZM przez spółkę lubelską, oraz w 2013 roku, w którym dokonano połączenia spółek: PZM OZDG sp. z o.o. w Gdyni ze spółką Auto-EI sp. z o.o. w Elblągu.

W 2013 roku władze Związku podjęły również decyzję o połączeniu spółek PZM OZDG sp. z o.o. w Poznaniu i Szczecinie, jednak z uwagi na realizowany w tym okresie projekt inwestycyjny z częściowym dofinansowaniem ze środków unijnych, mający na celu wdrożenie w spółkach PZM informatycznego zintegrowanego systemu zarządzania, wstrzymano wszelkie zmiany organizacyjne do czasu zakończenia wdrożenia i rozliczenia wymienionego projektu.

Według stanu na 31.12.2014 roku, Polski Związek Motorowy - jako polski związek sportowy - pozostawał jedynym wspólnikiem 14-stu spółek PZM, posiadającym 100% udziałów w każdej z powołanych spółek z ograniczoną odpowiedzialnością, w tym:

- 12-stu spółek PZM OZDG zlokalizowanych na terenie całego kraju i prowadzących działalność w zakresie szkolenia kierowców, usług motoryzacyjnych w stacjach obsługi, stacjach kontroli pojazdów, pomocy drogowej, handlu hurtowego i detalicznego artykułami motoryzacyjnymi, handlu pojazdami samochodowymi, usług turystycznych krajowych i zagranicznych, usług świadczonych na przejściach granicznych, kantorów wymiany walut, giełd samochodowych, parkingów, usług rzeczoznawstwa i pośrednictwa ubezpieczeniowego,
- PZM Autotour sp. z o.o. w Warszawie - specjalistycznej spółki zajmującej się przede wszystkim usługami typu assistance - drogowe, domowe, prawne i likwidacją szkód majątkowych dla towarzystw ubezpieczeniowych,
- PZM Holding sp. z o.o. w Warszawie - spółki konsultingowej, zajmującej się na zlecenie ZG PZM koordynacją rozwoju działalności gospodarczej PZM, monitoringiem spółek i sprawami wykorzystania majątku PZM powierzonego spółkom.

Obok wyżej wymienionych podmiotów gospodarczych, na terenie kraju funkcjonowały również spółki z udziałami PZM Holding, w tym PZM-Travel sp. z o.o. w Warszawie działająca w zakresie usług turystycznych oraz PZM „Auto-Szkoła” sp. z o.o. specjalizująca się w szkoleniu kierowców, prowadząca także stację kontroli pojazdów w Nasielsku. Z uwagi na niekorzystną sytuację w szkoleniu kierowców, wspólnicy tej spółki podjęli decyzję o jej likwidacji. PZM Holding przejął od likwidowanej spółki dzierżawę nieruchomości PZM w Ciechanowie, Płocku i Pruszkowie oraz eksploatację SKP w Nasielsku. Ponadto, spółki PZM OZDG sp. z o.o. w Białymstoku i Lublinie posiadają spółki komandytowe ukierunkowane na obsługę ruchu na wschodnich przejściach granicznych.

Baza usługowo-handlowa spółek PZM

Baza usługowo-handlowa spółek Polskiego Związku Motorowego w najważniejszych sferach działania wg stanu na styczeń 2015 roku przedstawia się następująco:

- 30 ośrodków szkolenia motorowego - w ostatnim roku stan posiadania PZM w zakresie szkolenia kierowców uległ dalszemu poważnemu zmniejszeniu, zamknięto 8 ośrodków, a w okresie ostatnich czterech lat łącznie 23 szkoły nauki jazdy,
- 74 stacje kontroli pojazdów - w 2014 roku bez zmian, a od 2011 roku przybyły 3 placówki wykonujące przeglądy rejestracyjne pojazdów samochodowych,
- 26 stacji obsługi, w tym w 4-ch obiektach obok obsługi serwisowej oferowane są także usługi blacharsko-lakiernicze - stan posiadania uległ zmniejszeniu o 2 stanowiska blacharsko-lakiernicze,
- 5 salonów sprzedaży samochodów osobowych i dostawczych - bez zmian w 2014 roku, natomiast od 2011 roku zrezygnowano z prowadzenia handlu samochodami łącznie w 5-ciu punktach sprzedaży,
- 12 sklepów bądź punktów sprzedaży detalicznej i hurtowej - są to głównie niewielkie sklepy lub stoiska oferujące akcesoria, oleje i w niewielkim zakresie części zamienne, zlokalizowane najczęściej w salonach samochodowych bądź stanowiące zaplecze magazynowe dla stacji naprawczych, w 2014 roku nastąpiło zmniejszenie o 5 punktów sprzedaży,
- 3 stacje paliw - bez zmian,
- 11 delegatur granicznych i filii tychże delegatur, świadczących usługi wymiany walut, ubezpieczeniowe, drobny handel detaliczny i małą gastronomię - w 2014 roku bez zmian, o 2 jednostki mniej w odniesieniu do 2011 roku,
- 28 punktów przyjmowania zleceń na usługi rzeczoznawstwa - zmniejszenie o 4 punkty w odniesieniu do 2014 roku i także 2011 roku,
- 10 pracowni psychologicznych badania kierowców i kandydatów na kierowców - w 2014 roku bez zmian, o 4 pracownie mniej niż w 2011 roku,
- 5 parkingów i 2 giełdy pojazdów samochodowych - w 2014 roku zrezygnowano z prowadzenia z giełdy w Olsztynie; w porównaniu do 2011 roku ubył jeden parking i jedna giełda.

Zmiany ilościowe bazy usługowo-handlowej spółek PZM, jakie nastąpiły w 2014 roku, podobnie jak w poprzednich latach determinowane były sytuacją ekonomiczną poszczególnych rodzajów działalności i ograniczonymi finansowymi możliwościami budowy nowych placówek. Występujące kolejny rok niekorzystne tendencje w szkoleniu kierowców, związane z sytuacją demograficzną, konkurencją prywatnych szkół nauki jazdy, a także zmianami przepisów w zakresie sposobu egzaminowania na prawo jazdy, wymusiły konieczność zamknięcia w 2014 roku dalszych 8 ośrodków szkolenia motorowego. W okresie ostatnich czterech lat zlikwidowano łącznie 23 ośrodki wykazujące zbyt wysokie straty po wyczerpaniu możliwości dalszego ograniczenia kosztów, a podejmowane działania mające na celu zwiększenie naboru na kursy zawodowe nie przyniosły efektów.

W 2014 roku, wraz z wyhamowaniem spadku sprzedaży nowych samochodów, szczególnie odczuwalnego w poprzednich latach, nie uległ zmianie także stan posiadania PZM w zakresie salonów / punktów sprzedaży pojazdów samochodowych.

W pozostałych sferach działania skala zmian była niewielka i nie miała poważniejszego znaczenia.

Podstawowe wyniki ekonomiczne spółek PZM

Na podstawie sprawozdań finansowych spółek PZM, podstawowe wyniki ekonomiczne działalności gospodarczej Związku za 2014 rok przedstawiają się następująco:

- przychody ogółem wyniosły 254,1 mln zł, wykazując 8,8%-owy wzrost w porównaniu do 2013 roku, w tym najpoważniejsze kwotowe zwiększenia obrotów odnotowano w spółkach:
  - PZM Autotour o 17,4 mln.zł. – tj. o 36% - w działalności assistance
  - PZM OZDG w Olsztynie o 4,2 mln.zł. (o 12%) – głównie w handlu samochodami
  - PZM OZDG w Krakowie o 4,1 mln.zł. (o 20%) – także w sprzedaży samochodów
- koszty ogółem uległy zwiększeniu o 8,0%, w mniejszym (o 0,8 pkt procentowego) stopniu niż przychody, tym samym korzystniejszym, skutkującym wyraźną poprawą łącznego wyniku finansowego w stosunku do 2013 roku,
- w 2014 roku spółki PZM osiągnęły łącznie zysk netto w wysokości 3.727 tys. zł, poprawiając o 1.838 tys. zł wynik z poprzedniego roku, natomiast w odniesieniu do 2012 roku wynik uległ zwiększeniu o 4.199 tys zł
- w 2014 roku straty netto odnotowano w dwóch spółkach (dla porównania: w 2013 roku straty wystąpiły w 5-ciu spółkach), w tym: w PZM OZDG w Białymstoku - 199,5 tys. zł - głównie w rezultacie znacznego spadku obrotów w usługach świadczonych na przejściach granicznych z Białorusią oraz PZM OZDG w Olsztynie - 120,2 tys. zł - spółce dealerskiej specjalizującej się w handlu samochodami Peugeot, na wynik której wpłynęła także konieczność zamknięcia dochodowej w poprzednich latach giełdy samochodowej; podkreślić należy, że w przypadku obu spółek straty są mniejsze niż w 2013 roku, w tym zwłaszcza w spółce olsztyńskiej - wynik poprawiono o 289,2 tys. zł
- najkorzystniejsze wyniki odnotowano w spółkach:

- PZM OZDG w Katowicach	- 929,7 tys.zł. zysku netto, w tym znaczący dochód przyniosła sprzedaż zbędnego i nierentownego majątku trwałego
- PZM Autotour w Warszawie	- 716,2 tys.zł. zysku netto
- PZM OZDG we Wrocławiu	- 517,8 tys.zł. zysku netto, pomimo zlikwidowania dochodowej działalności na granicy w Świecku
- PZM OZDG w Poznaniu	- 402,7 tys.zł. zysku netto
- PZM OZDG w Szczecinie	- 372,0 tys.zł. zysku netto
- PZM OZDG w Bydgoszczy	- 301,7 tys.zł. zysku netto.

Analiza wyników ekonomicznych wykazuje, że po kilku latach spadku przychodów ogółem, w 2014 roku odnotowano wzrost łącznych obrotów spółek PZM, do którego w największym stopniu przyczyniły się spółki PZM Autotour oraz olsztyńska i krakowska.

Najpoważniejszy wzrost sprzedaży nastąpił w działalności assistance prowadzonej przez PZM Autotour, skutkując wzrostem udziału tej działalności w strukturze obrotów ogółem do poziomu 26%, a w strukturze dochodów do 21%. Z kolei w handlu samochodami udział obrotów wzrósł do 22%, przy niewielkim, wynoszącym 3,6% udziale tej działalności w dochodach ogółem.

Zmniejszeniu o 12%, kwotowo o 3,6 mln zł, uległy obroty w placówkach świadczących usługi na przejściach granicznych, w tym w kantorach wymiany walut, powodując, że udział tej działalności, dominującej przez wiele ostatnich lat w strukturze obrotów ogółem, obniżył się już do 11%, a więc do poziomu niższego w odniesieniu zarówno do handlu samochodami, działalności assistance, jak i stacji kontroli pojazdów łącznie ze stacjami obsługi. Pomimo obniżenia obrotów na przejściach granicznych, zyski z tej działalności liczone z dochodami ze spółek komandytowych w Lublinie i Rzeszowie, były nieznacznie mniejsze (o 293 tys. zł) niż w poprzednim roku.

Działalność gospodarcza

W 2014 roku, spadek obrotów w szkoleniu kierowców wyniósł 16%, ale zrealizowane działania oszczędnościowe pozwoliły na poprawę, mimo to nadal niekorzystnego wyniku w tej działalności o 745 tys. zł - strata w 2014 roku wyniosła 522 tys. zł, podczas gdy w poprzednim roku strata zamknęła się kwotą 1.267 tys. zł.

Wraz ze wzrostem sprzedaży nowych i używanych pojazdów, tj. samochodów osobowych i dostawczych do 3,5 t, zwiększył się z 22% do 23% udział obrotów tej działalności w strukturze obrotów ogółem. Przychody ze sprzedaży samochodów były większe o 17% w porównaniu do 2013 roku, co pozwoliło na osiągnięcie zysku operacyjnego w wysokości 739 tys. zł (w poprzednim roku odnotowano niewielką stratę), mimo konieczności utrzymywania minimalnych, czy wręcz zerowych marż ze względu na konkurencję.

Działalność stacji serwisowych (w tym: stacji kontroli pojazdów, stacji obsługi wykonujących usługi mechaniczne i blacharsko-lakiernicze) przyniosła gospodarce PZM łącznie 18% obrotów, w tym ponad 10% wygenerowały stacje kontroli pojazdów. Nadal systematycznie obniża się rentowność stacji kontroli pojazdów z uwagi na utrzymywanie przez administrację rządową od września 2004 roku na niezmiennym poziomie cen regulowanych, co po podwyższeniu VAT spowodowało dodatkowo obniżenie dochodów o 1 punkt procentowy. Mimo to, stacje serwisowe, w tym zwłaszcza stacje kontroli pojazdów, nadal stanowią największe źródło dochodów spółek. Zysk operacyjny stacji serwisowych wyniósł w 2014 roku łącznie 9,9 mln zł - o 165 tys. zł więcej niż w poprzednim roku, a udział tej działalności w strukturze dochodów ogółem podobnie jak w poprzednim roku wyniósł 48%.

W 2014 roku, analogicznie jak w poprzednim roku, nastąpił spadek sprzedaży usług rzeczoznawczych. Przy nieznacznym, 1%-owym udziale w obrotach PZM, działalność ta wykazała niewielką, nie przekraczającą 50 tys. zł stratę, nieco mniejszą w odniesieniu do poprzedniego roku. Udział handlu paliwami w obrotach ogółem oscyluje w granicach 8%, przynosząc zyski spółkom w Katowicach i Olsztynie.

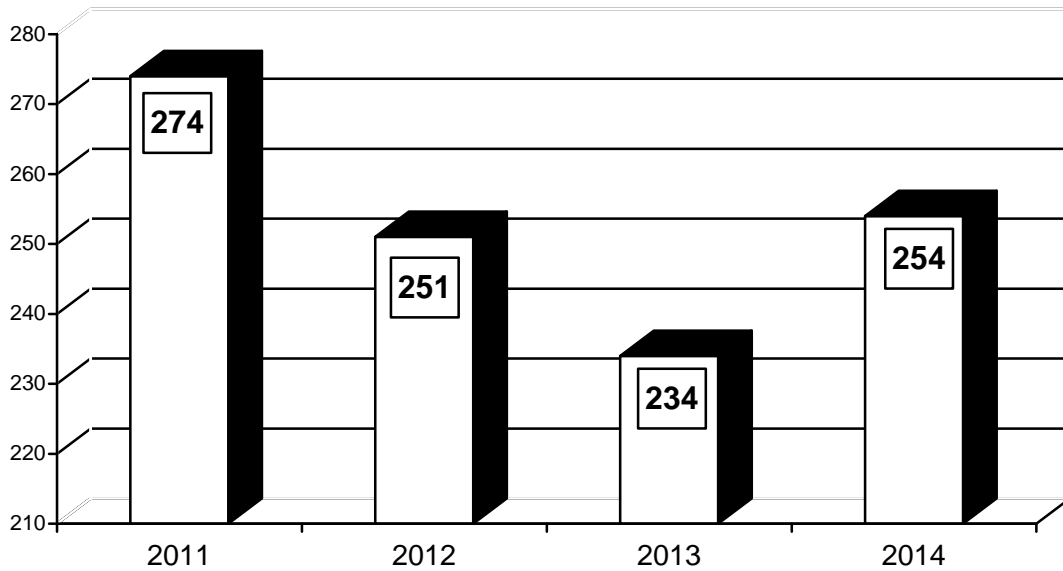
Ponadto, w 2014 roku PZM kontynuował działalność gospodarczą w zakresie organizacji giełd pojazdów używanych, parkingów, poddzierżawiając powierzchnię biurową i handlową oraz handlując towarami. Spośród tych działalności do najbardziej dochodowych zaliczyć należy poddzierżawy - blisko 2 mln zł zysku operacyjnego oraz giełdy i parkingi - ponad 0,9 mln zł dochodu.

Lata 2011 - 2014 należy zaliczyć do wyjątkowo trudnych dla działalności gospodarczej Polskiego Związku Motorowego. Niekorzystne tendencje na rynku motoryzacyjnym przejawiające się zwłaszcza w pierwszym okresie tego czterolecia m.in. słabą sprzedażą pojazdów samochodowych, spadkiem popytu na usługi serwisowe, w tym szczególnie w autoryzowanych stacjach obsługi, czy też bardzo poważnym zmniejszeniem zainteresowania szkoleniem na prawo jazdy, przyniosły pogorszenie wyników ekonomicznych z wyraźnym obniżeniem dochodów do 2012 roku włącznie. Począwszy od 2013 roku następuje stopniowa poprawa kondycji gospodarczej spółek PZM, potwierdzona wzrostem zysków, wyraźnym zwłaszcza w przypadku 2014 roku. Zwiększenie efektywności ekonomicznej w tym trudnym okresie było możliwe także dzięki wprowadzeniu rozwiązań oszczędnościowych ukierunkowanych na obniżenie kosztów, choć w wielu przypadkach możliwości w zakresie dalszego ograniczenia kosztów praktycznie zostały wyczerpane.

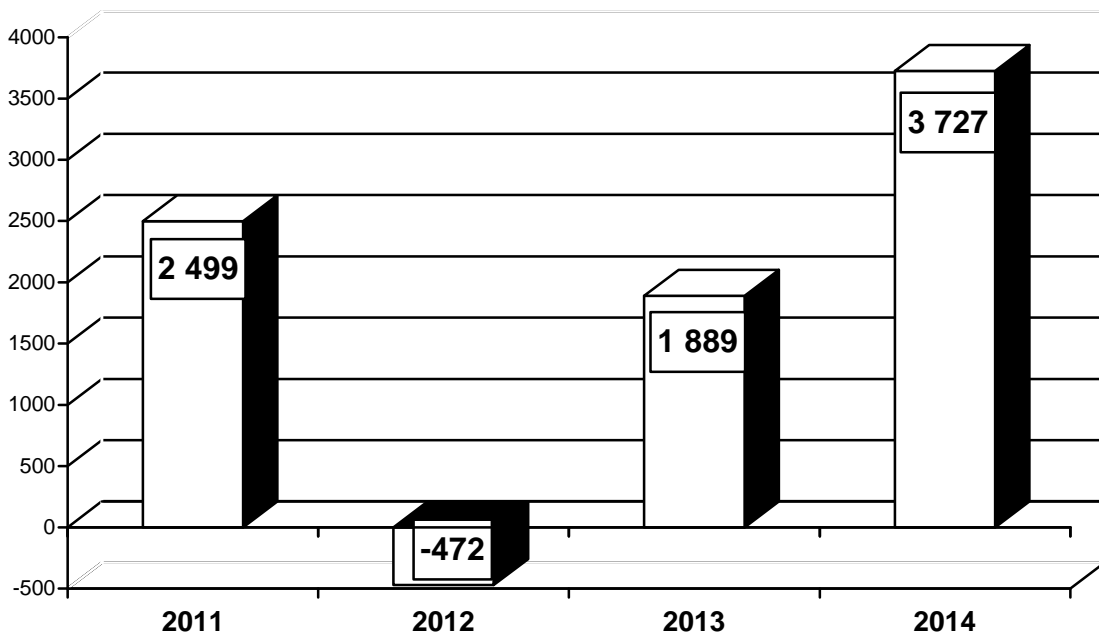
Działalność gospodarcza

Na poniższych wykresach przedstawione zostało kształtowanie się przychodów ogółem i zysku netto w skali spółek PZM w latach 2011 - 2014:

Przychody w spółkach PZM w latach 2011 - 2014
w mln zł.

Zysk netto spółek PZM w latach 2011 - 2014
w tys.zł.

Działalność inwestycyjna

Wydatki poniesione przez Polski Związek Motorowy na inwestycje, remonty i związane z regulowaniem spraw własnościowych nieruchomości PZM, w 2014 roku wyniosły łącznie 3,4 mln zł i były o 1,1 mln zł większe w odniesieniu do kwoty 2,3 mln zł wydatkowanej na te cele w poprzednim roku.

Do najpoważniejszych zadań zrealizowanych lub kontynuowanych w 2014 roku, sfinansowanych ze środków Związku pochodzących głównie z amortyzacji bądź sprzedaży nierentownych nieruchomości, zaliczyć należy:

- przebudowę i rozbudowę budynków, w tym stacji kontroli pojazdów w Jeleniej Górze przy ul. Wolności
- roboty budowlane w budynku motelu w Lublinie przy ul. Prusa
- modernizację budynku administracyjnego w Bydgoszczy przy ul. Białogardzkiej
- inwestycję obejmującą budowę kotłowni gazowej dla zespołów obiektów PZM w Elblągu przy ul. Nowodworskiej
- zakup dla potrzeb ZO PZM w Poznaniu lokalu oraz miejsc postojowych w Poznaniu przy ul. Piątkowskiej
- zakup gruntu w ramach uregulowania granicy działek w Olsztynie przy ul. Sielskiej.

Ponadto, wykonano szereg zadań o charakterze remontowym o mniejszym zaangażowaniu finansowym. Typowe przykłady - spośród wielu tego rodzaju zrealizowanych zadań - to:

- remont kanalizacji deszczowej z wymianą separatorów w Białymstoku przy ul. Wierzbowej
- remont instalacji c.o. wraz z kotłownią w Kielcach przy ul. Wojska Polskiego
- naprawa chodnika z kostki betonowej w Łodzi przy ul. Aleksandrowskiej
- remont schodów i wejścia do stacji kontroli pojazdów w Chodzieży przy ul. Wiosny Ludów.

W latach 2011 - 2014, ze środków Polskiego Związku Motorowego na inwestycje, remonty i regulacje spraw własnościowych nieruchomości PZM, wydatkowano łącznie 16,9 mln zł, o 50% mniej niż w poprzednim czterolecu, w tym w poszczególnych latach: 2011 - 3,6 mln zł, 2012 - 7,6 mln zł, 2013 - 2,3 mln zł i w 2014 - 3,4 mln zł.

Obok wcześniej wymienionych zadań zrealizowanych tylko w 2014 roku, do poważniejszych inwestycji w ostatnim czterolecu należy zaliczyć również:

- modernizację budynku okręgowej stacji kontroli pojazdów oraz myjni samochodowej w Rudzie Śląskiej
- przebudowę i modernizację budynku warsztatowo-magazynowego na stację kontroli pojazdów oraz ośrodek szkolenia motorowego w Suwałkach
- modernizację toru kartingowego wraz z kanalizacją deszczową oraz budowę placu manewrowego oraz toru jazdy z płytą poślizgową w Bydgoszczy
- rozbudowę i przebudowę budynków w Jeleniej Górze
- modernizację budynku ASO Peugeot w Olsztynie
- zakup nieruchomości okręgowej stacji kontroli pojazdów w Lubinie.

Niezależnie od powyższych wydatków inwestycyjnych, finansowanych bezpośrednio przez PZM, spółki realizowały z własnych środków bądź kredytów zadania inwestycyjne obejmujące w ostatnich latach w głównej mierze zakupy oprogramowania i sprzętu informatycznego, a w mniejszym stopniu niż w poprzednich latach, zakupy samochodów do szkolenia kierowców oraz wyposażenia technicznego dla stacji kontroli pojazdów i stacji obsługi.

Łącznie, w 2014 roku wydatkowano na te cele 5,5 mln zł, czyli niemal identycznie jak w poprzednim roku (5,4 mln zł) i więcej o 1,9 mln zł niż w 2012 roku. Najpoważniejsze wydatki inwestycyjne wystąpiły w spółkach: w Olsztynie - modernizacja stacji paliw, PZM Holding - zakup i wdrożenie zintegrowanego systemu informatycznego w Katowicach oraz w Łodzi i we Wrocławiu. W pozostałych spółkach (poza PZM Autotour i spółką opolską, które zwiększone wydatki poniosły w 2013 roku) w większości przypadków poziom środków przeznaczanych na inwestycje utrzymał się na zbliżonym poziomie. Utrzymuje się duże zapotrzebowanie na środki finansowe na inwestycje, jednak ograniczone możliwości nadal pozwalają niemal wyłącznie na dokonywanie zakupów urządzeń i wyposażenia technicznego, a także systemów i sprzętu informatycznego, koniecznych do zapewnienia kontynuowania działalności. Podkreślenia wymaga fakt coraz większego korzystania przez spółki z dofinansowania w ramach środków unijnych.

Zatrudnienie i wynagrodzenia

Zatrudnienie w spółkach PZM uległo zmniejszeniu z 784 etatów w 2013 roku (średnioroczne) do 743 etatów w 2014 roku, w tym, podobnie jak w poprzednim okresie sprawozdawczym, w najpoważniejszym stopniu w grupie pracowników zatrudnionych w stacjach kontroli pojazdów i stacjach obsługi (o 15 etatów) i w szkoleniu kierowców (o 14 etatów). Utrzymany został stan zatrudnienia w usługach na przejściach granicznych (66 etatów).

Wśród pracowników bezpośrednio produkcyjnych, najliczniejszą grupę pracowniczą nadal stanowią zatrudnieni w stacjach obsługi i stacjach kontroli pojazdów (349 etatów), a następnie na przejściach granicznych (66 etatów) i w szkoleniu kierowców (47 etatów), mimo, że był to kolejny rok zmniejszenia zatrudnienia w tej działalności.

Niekorzystna sytuacja na rynku handlu i usług motoryzacyjnych - odczuwalna zwłaszcza w pierwszych latach obecnej dekady - zmusiła Zarządy spółek do podjęcia działań oszczędnościowych, w tym, w zakresie ograniczenia i optymalizacji zatrudnienia. W rezultacie, w minionym czteroleciu, liczba pracowników działalności gospodarczej PZM uległa zmniejszeniu łącznie o 191 etatów (934 etaty w 2010 roku), w tym w stacjach kontroli pojazdów i stacjach obsługi - o 84 etaty, a w szkoleniu kierowców z 89 do 47 etatów obecnie.

Średnie wynagrodzenie brutto pracowników sfery gospodarczej w 2014 roku wyniosło 3.180 zł i w porównaniu do średniego wynagrodzenia za 2013 rok uległo zwiększeniu o 3%, tj. o 102 zł, przy czym wzrost płac odnotowano głównie w grupie pracowników bezpośrednio produkcyjnych, natomiast płace administracji i Zarządów w większości spółek zachowały poziom z poprzedniego roku.

Warunki dalszego rozwoju działalności gospodarczej

Działalność gospodarcza Polskiego Związku Motorowego, od bardzo wielu lat jest źródłem finansowania statutowej działalności Związku, w szczególności podstawowym źródłem utrzymania struktur związkowych. Tym samym, niezmiennie są cele działalności gospodarczej, a mianowicie zapewnienie w maksymalnym stopniu regularnego dopływu środków finansowych do budżetu PZM, utrzymanie w dobrym stanie majątku Związku i jednocześnie inwestowanie w rozwój działalności gospodarczej, zarówno ilościowy jak też jakościowy.

Na zmiany w przedmiocie działalności gospodarczej Polskiego Związku Motorowego mają wpływ różne czynniki. Przykładowo, zmiany w Prawie o ruchu drogowym spowodowały, że w szkoleniu kierowców na podstawową kategorię B, praktycznie nie są prowadzone zajęcia teoretyczne. Fakt ten spowodował wzrost konkurencyjności jednoosobowych firm nauki jazdy, które są tańsze od podmiotów gospodarczych utrzymujących budynki szkoleniowe. Niska sprzedaż nowych samochodów, utrzymująca się od kilkunastu lat, powoduje deficytowość działalności nie tylko w zakresie obrotu pojazdami, ale także w zakresie serwisu autoryzowanego, do którego trafia coraz mniej samochodów. Brak decyzji w sprawie regulacji cen za badania pojazdów w stacjach ich kontroli, powoduje obniżanie ich rentowności. Na sytuację działalności gospodarczej ma wpływ szereg czynników zewnętrznych, na które PZM nie ma wpływu, a które decydują o efektywności jego działalności gospodarczej. Z tego powodu, w przedmiocie działalności gospodarczej Polskiego Związku Motorowego następują ciągłe zmiany.

Kierunek zmian jest wynikiem poszukiwania na lokalnych, regionalnych rynkach nisz gospodarczych lub koncentracji na wybranych, perspektywicznych kierunkach działalności. Takim kierunkiem koncentracji jest prowadzenie stacji kontroli pojazdów (74 stacje) i assistance (ca 30% usług assistance dla rynku ubezpieczeniowego w Polsce). Wynikiem poszukiwania lokalnych nisz gospodarczych są np. inwestycje w myjnie samoobsługowe.

Specyfika działalności gospodarczej Polskiego Związku Motorowego polega na skupieniu się na wypracowywaniu regularnie środków finansowych zasilających budżet PZM, a nie na maksymalizacji zysków spółek należących do Związku i ich rynkowej wartości. Jest to konsekwencją długofalowej polityki Związku, który nie jest zainteresowany sprzedażą spółek za maksymalną cenę, a regularnym dopływem środków finansowych w zaplanowanej na każdy rok wielkości.

Powodzenie misji działalności gospodarczej Polskiego Związku Motorowego uwarunkowane jest zewnątrz i wewnątrz. Uwarunkowania zewnętrzne, to przede wszystkim znaczny, wręcz wielokrotny wzrost popytu na nowe pojazdy i inne usługi motoryzacyjne ze strony osób fizycznych, wzrost świadomości ubezpieczeniowej Polaków skutkujący powszechnym ubezpieczeniem się, regularne dostosowywanie przez państwo poziomu cen regulowanych na badania pojazdów w stacjach ich kontroli do poziomu rosnących kosztów, zmiany w prawie rzeczywiście służące poprawie jakości kształcenia kierowców. Czynniki wewnętrzne, to przede wszystkim poszerzanie bazy członkowskiej klubów tworzących PZM o nowe osoby i budowanie dla tych osób programów lojalnościowych, wiążących ich emocjonalnie i praktycznie ze Związkiem i jego działalnością gospodarczą. To także dbałość o coraz wyższą jakość naszych usług, oraz ich powszechną dostępność oraz - oczywiście - dostosowanie przedmiotu działalności do zmieniających się potrzeb klientów. Aktualnie, zainteresowanie członków klubów działalnością PZM i jego podmiotów gospodarczych jest znikome, z wyjątkiem klubu SOS PZMot, do którego przynależność wypływa przede wszystkim z zainteresowania usługami assistance PZM Autotour sp. z o.o. Wieloletnie próby budowania więzi członkowskiej w PZM na wzór ADAC czy OEMTC nie dały dotąd niestety żadnego widocznego rezultatu.

Pomimo dokonywanych zmian w przedmiocie działalności, Polski Związek Motorowy pozostaje wierny swoim podstawowym obszarom działalności gospodarczej, poszerzając je jednak o oczekiwane przez klientów nowe formy i zakresy usług.

